

João

Inin kagta awahkiska gapit amekene João. Ig pahapwi gaytakkis Kiyapwiye Jesus giwatnipwi. Pitatye ig ipuhyakeputne. Ignewa ku pariye Kiyapwiye Jesus pi batekte gikak ariw madikte giwatnipwi.

Inin gikagtan akki wotwiy ku samah Kiyapwiye Jesus giwewni ay amadga inin. In akki wotwiy ku pariye ig awna ku pariye ig keh.

In akki wotwiy ku ig Kiyapwiye Jesus igyerwa Uhokri gikamkayh, ignewa keh wixwiy aymuhwa gimun Uhokri adahan apananekwa.

Jesus Ignewa Uhokri

Mt 1.23; Jo 10.30, 20.28; Át 10.36; Rom 9.5; 2 Kor 4.4; Fil 2.6; Kol 2.9; Titu 2.13; Eb 1.2; 1 Jo 5.20; Apok 1.17

¹ Minikwak apit hawkri humaw, ner ku pariye “Uhokri giwn” ayipa ig ay kuwis. Ig kanumka “Uhokri giwn” mmanawa ignewa ekkene wotwiy Uhokri ku samah gihiyakemni. Ig ay gikak Uhokri. Ig igyerwa Uhokri.

² Hennewatbaki ig ayipa ay gikak Uhokri ay minikwak apit hawkri humaw.

³ Madikte ariknebdi ay amadga hawkri in humaw giwntak Uhokri. Waké ka ignema, yuma ariknawnama humawkam ay amadga hawkrikam.

*Jesus Uguhekeputne Uhiyakemniwiy
Jo 3.19, 8.12, 12.35; Ef 5.8; Rom 13.12; 1 Tess 5.5;
1 Jo 1.5, 2.9*

⁴ Dehetniki pes giwntak. Ku samah kamuw abutni uguh hawkri in keh hiyeg hiyap, hawwata ig uguh hiyeg gihiyakemnikis, ig keh igkis hiyak ku pariye hiyakemniki inyerwatnene.

⁵ Hiyeg amedgenepwi inin gihiyakemnikis ke wotbe abet amisnapyibe. Igme uguh gihiyakemnikis adahan igkis hiyak ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Kibeyne, ku samah amisnapyi ka hiyá asamanak adahan msanpih kabutniki, kawnata hiyeg gimebyemnikis hiyá asamanak adahan mpitig.

⁶ Minikwak pahapwi awayg awahkiska uminwiwy gapit Uhokri. Giw João Batista.

⁷ Ig awahkiska ayta ekkepye wotwiy Kiyapwiye Jesus, ku pariye uguhekeputne uhiyakemniwiy. Uhokri gimawkan madikte hiyeg kamaxwenekwiye ta gipitit Kiyapwiye Jesus awaku ku samah igkis timap giwn amekene João Batista.

⁸ Ka ignema amekene João Batista ka ignema uguhekeputne uhiyakemniwiy. Kawa. Ig he gekhetninen.

⁹ Igme ner ku pariye igyerwa kabutniki ahawkri ig uguh madikte hiyeg gihiyakemnikis.

*Ku Pariye Amapa Jesus Igkis Humaw Uhokri
Gikamkayupwi*

Rom 8.14; Gál 3.26; Ef 1.5

Minikwak ig Kiyapwiye Jesus danuh atan amadgat inin hawkri.

10 Ig msakwa ay. Ignewa humawasa inin hawkri henneme hiyeg amedgenepwi inin hawkri igkis mahikohe ner ku pariye gihumtenkis.

11 Ig aya atan amadgat inin hawkri ku pariye gidahan gikehapan henneme igkis ku pariye gida-han gikehapan igkis ka amapig.

12 Gaytakkisme amapig. Nikwe ta gitkis nerras ku pariye gamerepten, atere ig iké gawaygyikis adahan igkis humaw Uhokri gikamkayupwi. Mmanawa ku samah igkis kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus igkis humaw Uhokri gikamkayupwi.

13 Apim ini igkis waypuka igyerwa Uhokriyanpu. Ini giwaypukakis ka ariwntakma tino. Iné kawnata ariwntakma hiyeg gihiyakemnikis amadgaya inin. Iné kawnata akakma hiyeg gimapuswankis akak gikehbetankisma. Henneme giwntak ignewa Uhokri igkis waypuka.

*Jesus Wageswe Awayg Amadgaya Inin
Mt 1.20; Rom 1.2; Fil 2.7; Kol 2.9; Eb 2.9, 4.15; 1
Jo 4.2*

14 Kibeyne. Ig ner ku pariye “Uhokri giwn” ig wageswe hiyeg amadgaya inin. Ig ihtikekne. Ig aya msakwa atan ubetwyi wixwiy amadgayapu inin. Ig kagabayisima. Ig awna hiyakemniki ku pariye inyerwatnene. Akakwa wowtyak usuh hiyap gikiythani nernewa Uhokri gikamkayh gikiythani.

15 Igme amekene João Batista akkig ta gitkis hiyeg. Ig awna:

—Ig Kiyapwiye Jesus igyerwa ner ku kamin nah kuwis kinetihwa yit. Nah kit danuh giw. Igme danuh nuhapuh butte. Henneme ig kaayhsima pi kiyatte mpiyhan mmanawa apit nah ay, ig ayipa ay kuwis.

Hennewatbaki ig amekene João Batista akkig.

¹⁶ Ig Kiyapwiye Jesus kagabayisima. Wixwiyme utí wabaywiy giwntak Kiyapwiye Jesus. Kibeyne, ig wagahkisnene wabaywiy adahan takunipti.

¹⁷ Minikwak amekene Moís ekkene Uhokri gikumadukan ta gitkis hiyeg. Kurinme ig Kiyapwiye Jesus Cristo ig ekkene Uhokri gabay ta gitkis hiyeg. Ig akki gitkis ku pariye hiyakemniki inyerwatnene.

¹⁸ Yuma pahapwinama hiyeg amadgaya inin gihiyepni Uhokri. Henneme igwa gibetki gikamkayh ignewa ku pariye akkamnihgi wotwiy abet uhiyakemniwiy adahan wixwiy hiyakri.

João Batista Keh Hiyeg Ahegbet Gapit Jesus Gaytni

Mt 3.1; Mk 1.1; Lk 3.1

¹⁹ Judeyenepwi giwewkistenkis ayhté Jerusalém igkis awakhise gaytakkis nerras muwpegpiyene gikakkis gayapetnikis ta gimin amekene João Batista. Igkis awna gitkis:

—Ataknabay ta git Kiyapwiye João Batista. Ayapnay ku pariye ig.

Igkis timapni henne, igkis tipik. Igkis danuh atere, igkis ayapri:

—Pariyekap? Ba pisnewa Cristo? Ba pisnewa Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiy?

²⁰ Igme kaytwa giwnkis huwewe. Ig awna:

—Kawa. Nah ka Cristoma.

21 Igkis timapni henne, igkis awna:

—Pariyekap nikwe? Ba pisnewa amekene Eliyas kannikaw akiw?

Igme kaytwa giwnkis:

—Kawa. Nah kawnata amekene Eliyasma.

Igkisme awna:

—Ba pisnewa ner Uhokri gawnepe ku kamin minikwak amekene Moís kinetihwa ku ig awahkiska atannek?

Igme kaytwa giwnkis:

—Kawa. Nah kawnata ignema.

22 Igkis timapni henne, igkis awna git:

—Pariyekap nikwe? Amawka usuh akkap ta gitkis wawahkisten. Uyá akki wothu ku pariye pis.

23 Igme kaytwa giwnkis:

—Minikwak Uhokri gawnepe amekene Isaías kinetihwa gimin pahapwi ku pariye ayta gapitkiya Ukiparawiy adahan ahegbetepye madikte gapit. Ig awna ku ner pahapwi kinetihwanek ta gitkis hiyeg ay amadga amatap. Ayge ig awnenek: “Ahegbetawnabay gapit Ukiparawiy gaytni. Ig nemnik ig.” Nahnewa ner pahapwi ay kuri.

Hennewatbaki ig amekene João Batista awna.

24 Nerras awaykemni ku pariye kinetihwene gikak amekene João Batista, igkis awahkiska gapitkis farisewkis.

25 Ayge nikwe igkis ayapri:

—Ku pis ka Cristoma, ku pis ka amekene Eliyasma, ku pis ka Uhokri gawnepe, kariwtak pis utí pikumadukan adahan pis kaywa hiyeg?

26 Igme kaytwa giwnkis:

—Nahwa kadahan ini nukumadukan adahan nah kaywene hiyeg ahakwat un. Henneme ay pa-hapwi ubetwiy ku pariye pi kiyatte mpiyhan. Yis ka hiyakri. ²⁷ Ig nemnikumpiye nuhapuh butte henneme ig kaayhsima pi kiyatte mpiyhan. Nah yuma nukiythanisima gitiput adahan nah ayapig wiwh gikasotni gikugkuptak.

²⁸ Igkis kinetihwene inakni henne ayge paytwempu Betâniya. Ini paytwempu kenesa arimkat warik Jordawh. Ayge Jordawh ku kiney ig amekene João Batista kaywene hiyeg.

*João Batista Akki Jesus
Mt 3.11; Mk 1.10; Lk 3.22*

²⁹ Hewke akiw ig amekene João Batista hiyá Kiyapwiye Jesus mpiya gimuniw. Ig hiyapni henne, ig awna ta gitkis hiyeg:

—Ipegnay ner igyerwatnene muttuhyan gi-wntekne Uhokri. Wixwiy inpawa umah muttuhyan udukwenaprikwiy adahan igkis katiwnih-piye udahanwiy utaraksanwiy. Igkis muttuhyan he arakaknen gidahan ner awayg. Igme igyerwa katiwnih gidahankis madikte hiyeg gitarak-sankisnek. ³⁰ Ignewa ner ku pariye nah kinetihwa gimin ku ig nemnikumpiye nuhapuh butte henneme ig pi kiyatte mpiyhan mmanawa apit nah ay ig ayipa ay kuwis. ³¹ Pitatyé nah ka hiyakri ba ig giwntakwatnama Uhokri. Kurime nah hiyak. Nah awahkiska ayta adahan nah gekkepten ta yit yis hiyeg israelyenepwi. Adahanikwa ini nah ayta kaywene hiyeg ahakwat un.

³² Apim ini ig amekene João Batista akkamnihne ku samah ig hiyá Uhokri Gitip ayta inugiktak,

gihipak ke pahapu tukwabe, ig msakwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus.

³³ Giwn:

—Pitatye nah ka hiyakri ba ig giwntakwatma Uhokri. Henneme ig Uhokri ku pariye nawahkisten adahan nah kaywene hiyeg ahakwat un, ig akkig nuthu. Ig awna nuthu: “Ku pis hiyá ntiphu muhuk msakwa ta gipitit pahapwi, ignewatbaki ku pariye kaywa hiyeg gikak igyerwa ntiphu barewpitye adahan ig kawihkis ndahanwa nuhiyakemni ta gipititkis.” ³⁴ Ayteke nah hiyá ig Uhokri Gitip msakwa ta gipitit ner awayg. Inneki keh nah awna ku igyerwa Uhokri gikamkayh.

Hennewatbaki ig amekene João Batista awna.

*João Batista Gikannuhnipwi Pitatye
Gihiyaknikis Jesus*

³⁵ Hewke akiw ig amekene João Batista hiyá Kiyapwiye Jesus akiw. Apim ini ig tabirwak gikakkis gikannuhnipwi piyana gikebyikis.

³⁶ Ayge ig hiyá Kiyapwiye Jesus mpiya. Ig ipegi atere gimkat. Ig awna:

—Ipegnay ner igyerwatnene muttuhyan giwntekne Uhokri. Ig umahkiswenek udukwenaprikwiy ke pahapwi muttuhyanbe adahan katiwnihipiye udahanwiy utaraksanwiy.

³⁷ Igkis piyananene gikebyikis timapni henne, igkis tipik makekwepi gihapu Kiyapwiye Jesus.

³⁸ Igme Kiyapwiye Jesus wagestaw, ig hiyaprikis. Nikwe ig awna gitkis:

—Pariye yimawkan ayta nuhapuh butte?

Igkisme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye “Rabi”, kineyki pipin?

Inakni yuwit “Rabi” wownaprikwiy “ukan-nuhthen”.

³⁹ Igme kaytwa giwnkis:

—Ba yi ayta iwasa.

Igkis timapni henne, igkis tipik gihapti. Daraka kamuw igkis danuh ta gipinwat. Ayge igkis hiyak ku kiney ig msakwa. Nikwe igkis parak atere. Igkis msakwa gikak he aygete.

⁴⁰ Pahapwi gaytakkis nerras piyananene gike-byikis ku pariye ihe inakni amekene João Batista giwn, ig kewye André. Ig kiyapwiye Simawh Pedru gisamwi.

⁴¹ Pisenwa ig tipik wadite gimkat gegni kiyap-wiye Simawh. Ig danuh atere, ig awna git:

—Yey. Usuh kuwis patiptak gikak “Messiyas”.

Inakni “Messiyas” wownaprikwiy “Cristo”, in-aknikok “Uhokri gikanyan adahan ukumaduket-nuiwyi”.

⁴² Aytake ig waxe kiyapwiye Simawh ta git Kiyapwiye Jesus. Igkis danuh atere, ig Kiyapwiye Jesus murotpi git kiyapwiye Simawh. Ig awna git:

—Pis Simawh, ku pariye kiyapwiye João gikamkayh. Inakni piw “tipisa”. Aysawnemenek pis nawenéwa piw akiw. Pis kanumkanek “Sefas”.

“Sefas” wownaprikwiy “Pedru”. Inakni giw “tip nopsadnano”.

Filip Gikak Natanael

⁴³ Hewke akiw ig Kiyapwiye Jesus tipikwiye ta apitit Galiléyamnaw. Ig danuh atere, ig uté pa-hapwi awayg kewye Filip. Ig awna git:

—Ba ayta wew nukakhu adahan pis humewne nukannuhni.

Igme kaytwa giwn:

—Uyá.

⁴⁴ Ig kiyapwiye Filip ariwntak paytwempu Bet-sayda, ku kiney kiyapwiye André gikak kiyapwiye Simawh msakwa.

⁴⁵ Aytéke ig kiyapwiye Filip tipik iwasa pahapwi gikagmada kewye Natanael. Ig danuh atere, ig awna git:

—Usuh kuwis patiptak gikak Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwyi, ner ku pariye amekene Moís kinetihwa gimin, ner ku pariye Uhokri gawnepepu pitatyepwi kinetihwa gimin. Iaggi Kiyapwiye Jesus nazaréyene, ku pariye kiyapwiye José gikamkayh.

⁴⁶ Igme kiyapwiye Natanael timapni henne, ig awna git:

—Mmah henne? Nah kabahte ka iha inakni piwn. Yuma pahapwinama hiyeg nazaréyene kibeyne hiyeg.

Igme kiyapwiye Filip kaytwa giwn:

—Ba ayta iwasa.

Igkis tipik. Igkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus.

⁴⁷ Ig Kiyapwiye Jesus hiyaprikis ayta gimkanit. Ig awna:

—Oo. Nemnik pahapwi ku pariye igyerwa Uhokri gihiyega israelyene. Ig ka batek kinis hiyeg kema amekene Jakóma.

⁴⁸ Ig kiyapwiye Natanael timapni henne, ig awna git:

—Mmah ahiyaka pit inakni? Pis ka hiyakun.

Igme kaytwa giwn:

—Apit Filip waxwep atan nah kuwis hiyak ku pariye ay abet pihiyakemni. Ku aysaw pis ayhté anapi no ah akat kewyo “figeyra”, nah kuwis hiyak ku pariye ay abet pihiyakemni.

⁴⁹ Igme kiyapwiye Natanael timapni henne, ig awna git:

—Kiyapwiye, nikwe pis Uhokri gikamkayh. Pis ukipara usuh hiyeg israelyenepwi.

⁵⁰ Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Kibeyne pis kamaxwa nupitit awaku nah awna inakni pahat yuwit pit. Aysawnemenek pis hiyá annut pi kabayte ariw ini. ⁵¹ Hennewatbaki pis hiyá. Aysawnemenek yis hiyanek en wokhaw hawwata ke amekene Jakóbe. Ayge yis hiyá Uhokri giwatnipwi ahj muhukempi wagehempí hawwata ke igbe. Igkis muhukempi numkanit nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin.

Pisenwa inakni giwn igkis tipik.

2

Jesus Wages Un Win

¹ Igkis danuh atere Galiléyamnaw. Ariwntekte ini pina hawkri akiw pahapwi awayg ayge kehne fet adahan maripkawka apit pahá paytwempu kewye Kana. Ig Kiyapwiye Jesus ginag ayge iwasano ini maripkawka.

² Ig Kiyapwiye Jesus ukakhu usuh gikannuh-nipwi usuh hawwata awnasaka atere. Nikwe usuh tipik danuh atere, usuh fetya ayge.

³ Pahaye adahan win makere. Ig Kiyapwiye Jesus ginag hiyapni henne, eg awna git gukamkayh. Guwn:

—Kuwis win makere.

4 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa guwn:

—Kiyapuno, ka muwaka kiyimwihwa nikak. Uhiyakemni ka patiptak mmanawa nah ka kiyimwihwa akak akebyi inin. Ka muwaka hiyak nikak. Nahwa hiyak nikak. Henneme kote danuhte nuhawknaprik adahan nah ekkewne ku pariyene nah.

5 Eg ginag timapni henne, eg awna ta gitkis fet akipara gihiyegapu:

—Ku pariyе ig awna yit, ihanabay inakni giwn.

6 Ayge puguhkuna akebyi daripwit tiptiye adahan sukokewket mmanawa hiyeg judeyenepwi sukokaw kibereput. Mpuse daripwit kawih adahan kabahkam sah (100) lit.

7 Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis nerras fet akipara gihiyegapu:

—Kipunsanabay no daripwit akak un.

Igkis timapni henne, igkis kipunsapemni kipunmadape.

8 Igme hiyapni henne, ig awna:

—Kapuknabay niwntak. Ewkninay ta git fet akipara.

Igkisme iha giwn. Igkis ewkwin ta git ner fet akipara.

9 Igkis danuh atere git, ayipa ini un kuwis wageswe win. Igme fet akipara ig higepni ig ka hiyaknima ba in win unma. Igkisme gihiyegapu hiyakni mmanawa igkis nikapketa. Pisenwa gihiapan ig humak ner awayg ku pariyе maripkewpiye.

10 Ig awna git:

—Madikte hiyeg ku aysaw ignes keh fet, igkis kapusa akak win kibeynewa. AYTEKE ku aysaw

hiyeg kuwis ihuhpewne akak ini win ayipwipyé, nikwe pes win ka kibeynema akiw kema pitatyema. Pisme ka keh henne. Pis darihe ini win ku pariye pi kabaytenene adahan kurinewa pis ikí wothu.

Hennewatbaki ig fet akipara awna.

11 Usuh gikannuhnipwi hiyapni henne ku samah ig Kiyapwiye Jesus keh ini kibeyne annut, usuh pi kamaxwate gipitit akiw mmanawa in hiyapkis wothu gikiythani. Ig keh ini annut apit paytwempu Kana ayge Galiléyamnaw. In pitatyé annut ig keh ku pariye hiyeg amadgaya inin ka hiyá nikehka.

12 Amapyaha ini fet ig Kiyapwiye Jesus tipik tahan apitit paytwempu Kafarnawh. Ig tipik gukak ginag payak gikakkis gisamwipwi. Usuhme gikan-nuhnipwi hawwata tipik gihapti. Usuh mpiyasa aynessa hawkri ayge gikak.

*Jesus Pekkis Piyuknepwi Agikutak Uhokri Gipin
Mt 21.12; Mk 11.15; Lk 19.45*

13 AYTEKE ahawkanaprik danuh adahan hiyeg judeyenepwi fetya adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri wiwhkiswiye amekenegben giwakutakkis hiyeg ejituyenepwi. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig tipik ta apitit paytwempu Jerusalém ku kiney gipetrakis.

14 Ig danuh atere, ig parak ta agikut ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ayge ig hiyá hiyeg batebdeb-dihpikis igkis piyuknes pak, muttuh, tukwa adahan hiyeg kakanhewne ta git Uhokri. Hawwata ig hiyá hiyeg uniyehkeputnepwi karukri ayge.

15 Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig kehe pahat tiray akak kuwawta. Ig ipukeprikis madikte payak gikakkis muttuh gikakkis pak. Hawwata ig padakape nerras ku pariye uniyehkeputnepwi gikakurakis. Ig tukuhape gaxtenkis.

16 Ig awna ta gitkis nerras piyuknepwi tukwa. Giwn:

—Iwapapemni madikte aytekihan. Inin payt ini Nighu gipin. Ka yi muwaka keh in humaw pahayku piyukket.

17 Usuh gikannuhnipwi hiyapni henne, usuh kiyé pahat yuwit amadgatak Uhokri gannasan minikweknene. Inakni yuwit awna:

“Nah kiyatha Uhokri Gipin mpiynepepeye. Nah ka hiyepkere ariknawnama patahwaki parak atere.”

Giwewkistenkis Kehkis Annut Ta Git Jesus

18 Ayteke nerras judeyenepwi giwewkistenkis ayge, igkis awna git Kiyapwiye Jesus:

—Mmahki pis keh ini ku pariye pikehni ay? Kitak pis utí pikumadukan adahan pis keh henne? Asá keh annut wowtrik adahan arekhetni pidatni wothu kahadbe usuh hiyakpi ba pis ayta giwntakwatma Uhokri.

19 Igme kaytwa giwnkis:

—Nah akkite yit pahatwowa annut. Hiyawa yis mehe inin Uhokri Gipin. Adahan mpana hawkri nah kannikasepni akiwnek.

20 Igkisme kaytwa giwn:

—Usuh wagahkise inin payt abet kaayhsima kamukri, paxkabu madikwa akebyi akak puguhkunabu arawna (46). Mmah ik adahan pis kannikasin adahan mpana hawkri? Ka ik.

21 Igkis ka pukuha inakni Kiyapwiye Jesus giwn patuwesbuhka. Bawa ig kinetihwa amin gipit ku pariye inyerwa Uhokri Gipin.

22 Ariwntak ini ku aysaw ig kuwis kannikaw ariw gimiremni, apim ini usuh gikanuuhnipwi kiyé inakni giwn. Inneki keh usuh iha madikte Uhokri gannasan minikweknene amin gikankawni. Hawwata apim ini usuh iha madikte Kiyapwiye Jesus amin gikankawni.

Jesus Ka Kamaxwa Gipititkis Hiyeg

Jo 5.34, 41, 44; 2 Kor 6.8; Gál 1.10, 2.6

23 Ayge Jerusalém abet ini fet adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri wiwhkiswiye amekenegben giwakutakkis hiyeg ejituyenepwi, ayge ig Kiyapwiye Jesus keh kaayhsima annut ku pariye hiyeg amadgayapu inin ka hiyá nikelka. Ini annut humaw arekhetni gidatni. Kaayhsima hiyeg hiyapni henne, igkis ihe ku ig Kiyapwiye Jesus igyerwa Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwyi.

24 Henneme ig ka kamaxwa ta gipititkis nerras hiyeg awaku ig hiyakni ku hiyeg gihiyakemnikis atekgbetwiye.

25 Ig ka muwaka pahapwi adahan ekkene git ku samah hiyeg gihiyakemnikis amadgaya inin mmanawa ig kuwis hiyak kabayhtiwa ku samah gihiyakemnikis.

3

Amawka Uhiyakemni Waypuka Akiw

2 Kor 5.14; 1 Ped 1.22

¹ Pahapwi awayg farisew ayge. Giw Nikodémus. Ig pahapwi gaytakkis hiyeg judeyenepwi giwewk-istenkis.

² Pahay hawkri tiyegim ig tipik danuhpene ta git Kiyapwiye Jesus. Ig danuh atere, ig awna git:

—Kiyapwiye, usuh hiyakni ku Uhokri awahk-ispi adahan ukannuhten. Yuma pahapwinama awayg hiyá akehka akebyi ini annut ku pariye pis keh. Waké pis ka gikakma Uhokri, pis ka hiyakam nukehka.

³ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ku pahapwi ka waypuka nukunewa akiw, ig ka hiyá igma kawih Uhokri gikumadukan. Ihanaba inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

⁴ Igme kiyapwiye Nikodémus kaytwa giwn:

—Mmahpaki ig pahapwi waypuka akiw, ig ku kiyapwip? Ig ka hiyá igma diyuh gutunrikut ginag akiw adahan eg sarayhgi amadgat wayk akiw.

⁵ Igme Kiyapwiye Jesus awna:

—Pugamawka ku madikte hiyeg gitipkis waypuka giwntak Uhokri Gitip. Amawka ku gihiyakemnikis barewbethaki ke wotbe akak unbe. Ku ka hennema, igkis ka hiyá igkisma kawih Uhokri gikumadukan. Ihanaba inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. ⁶ Ku pariye waypuka ariwntak amadgaya inin in amadgayawa inin. Inme utip waypuka akiw giwntak Uhokri Gitip. ⁷ Ka muwaka wakaymni adahan ku samah nah awna pit adahan hiyeg gitipkis waypuka nukunewa akiw. ⁸ Nah akkite pit abektey akak ke maygbe. Mayg he mapiyepyen. Hiyeg timapni henneme igkis ka hiyak ku kitak in humaw. Iné igkis kawnata hiyak ku kitwiye in mpiye. Hawwata ig

Uhokri Gitip keh hiyeg gitipkis waypuka igkis ka hiyak ku samah.

⁹ Ig kiyapwiye Nikodémus timapni henne, ig awna:

—Mmah adawnhan inakni?

¹⁰ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Pis hiyeg israelyenepwi gikannuhtenkis gimin Uhokri giwn. Mmah pis ka pukuha inakni nuwnhu? ¹¹ Usuh kinetihwa amin ku pariye usuh hiyak. Usuh ekkene ku pariye usuh hiyap. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. Yisme judeyenepwi giwewkistenkis yis ka amapa wownhu. ¹² Nah kuwis kinetihwa yit amin ku pariye mpiya ay amadga inin henneme yis ka iha nuwnhu. Ku nah kinetihwa amin ku pariye mpiya ayhté inugik, yis kawnata iha nuwnhunek. ¹³ Yumahte hiyeg wagehe ta inugikut adahan ig diyuuh akkamnihni ta gitkis hiyeg amedgenepwi inin. Nahnewa akkamnihni gitkis hiyeg mmanawa nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah ayta inugiktak, nah inugikyene.

*Kamaxwenepwi Gipitit Jesus Aymuhwanek
Gimun Uhokri*

Jo 3.36, 6.40, 11.26, 20.31; 1 Jo 5.11; Apok 1.18

¹⁴ —Minikwak amekene Moís ayhté amadga amatap. Ayge ig keh pahapwi kaybune gahehpak akak kuwiwra. Ig ikepni ta inut amin pahat ah, adahan gihiyegapu ipeg atere kahadbe igkis makniw ariw ku samah igkis kagehpika gapit kaybune. Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin amawka ku nah hawwata ikepka ayhté inut

amin pahat ah. ¹⁵ Kahadbe ku pariye hiyeg kamaxwepye ta nupitit igkis ka biyuk giw Uhokri, henneme igkis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna.

¹⁶ Mmanawa Uhokri batek gikakkis madikte hiyeg mpiynepepeye. Inneki keh ig iké nernewa gikamkayh adahan ku pariye hiyeg kamaxwepye ta gipitit, ig ka biyuk giw Uhokri, henneme ig aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa.

¹⁷ Ig Uhokri awahkis gikamkayh atan kawki adahan gisayraptenkisma hiyeg henneme adahan gamnihtenkis.

¹⁸ Nikwe ku pariye hiyeg kamaxwenepwi ta gipitit gikamkayh, igkis ka sarayhkama hampa arimkanit biyukwiki. Igkisme ku pariye kane kamaxwa ta gipitit gikamkayh, igkis kuwis ikak-saka adahanikwa biyukwiki mmanawa igkis ka kamaxwa ta gipitit nernewa gikamkayh Uhokri.

Hiyeg Ka Muwaka Gipathawnikis Ekkepka Gitkis

Mt 13.14; Jo 7.7; Át 7.51; 2 Tess 2.10

¹⁹ Ig gikamkayh ayta uguhpiye hiyeg gihiyakemnikis adahan igkis hiyak gipathawnikis. Henneme hiyeg ka muwaka ig uguh gihiyakemnikis. Igkis ka muwaka gipathawnikis ekkepka gitkis. Igkis pi muwakate gihiyakemnikis msakwa ke wotbe abet amisnapyibe mmanawa gikehnikis kane kabay. Ayge nikwe igkis ipukepkanek hampa arimkanit biyukwiki ku kiney amisnapyad mtibetnene.

20 Hiyeg taraksapye kawnata batek akak kabutniki amadgaya inin. Igkis ka peskere abetit kabutniki mmanawa igkis ka muwaka gitaraksankis hiyakan.

21 Henneme ku pariye hiyeg kibeyne hiyeg ig ka marakwa gipit. Ig pes abetite kabutniki adahan gikehni hiyakan mmanawa ignewa Uhokri keh ig humaw kibeyne hiyeg.

João Batista Inetitkekne Gidahan Jesus

22 Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus pes apititak Jerusalém. Usuh gikannuhnipwi peswata gi-hapti. Usuh danuh atere Judeyamnaw. Ayge usuh msakwa. Ig Kiyapwiye Jesus ig kaywaksene hiyeg ta wothu usuh gikannuhnipwi.

23 Ig amekene João Batista ig hawwata kaywene hiyeg ayhté paytwempu Enoh, kennesa arimkat paytwempu Salih, awaku kaayhsima un ayge. Ayge hiyeg danuha git adahan ig kayweprikis.

24 Ig kote paraksepkahte agikut parakseket.

25 Ig kaywene hiyeg ayge, igkis gikannuhnipwi kabá piledukaw gikak pahapwi judeyene apatra kewpiki.

26 Pisenwa nikwe igkis danukwa kennesa git amekene João Batista. Igkis awna git:

—Kiyapwiye, ner ku pariye ay pikak ayhté paambahak warik Jordawh ig hawwata kaywene hiyeg. Ig ner ku kamin pis kinetihwa kibeyne inetit. Ipeg kuri ku samah ig kaywene hiyeg ahawat un hawwata ke pisbe. Mmahki henne? Kuri madikte hiyeg ka ayta pimkat akiw. Igkis atak ta gimkat Kiyapwiye Jesus adahan igkis kaywasewpiyes ta git.

²⁷ Igme amekene João Batista kaytwa giwnkis:

—Ka sam. Ka hiyá wisma keh ariknawnama ku ka ignema Uhokri ikí wot ayta inugiktak. ²⁸ Yiswa hiyak ku samah nah kuwis kinetihwa gimin. Nah awna ku nah ka Cristoma. Nah ay he adahan ahेग-
betepyenén madikte gapit gaytni. ²⁹ Nah ay kewa pahepwí awaygbe ahेगbetene inetit gidahan pa-
hepwí ku pariye maripkewpiye gukak pahepu
tino. No tino ka kamax iggi inetitkekne. Eg ka-
max iggi ku pariye maripkewkerepye gukak. Ner
inetitkekne ig he tabir timepne giwn ner marip-
kewkerepye gukak no tino ku samah igme kineti-
hwene gut. Ig timapni henne, ig batek kaayh-
sima. Nah hawwata ku samah nah hiyá hiyeg
timepne giwn Kiyapwiye Jesus nah batek kaayh-
sima. ³⁰ Amawka ku ig Kiyapwiye Jesus napit-
minan. Nahme amawka ku nah pi warikapte
giw. ³¹ Ig ayta inugiktak. Inneki keh ig gapit-
minkis madikte hiyeg. Wixwiyme ariwntekne
inin hawkri, wixwiy amadgayapu inin. Wixwiy
he kinetihwa amin hiyakemniki amedgenen inin.
Igme inugiktekne, ig gapitminkis madikte hiyeg.
³² Ig kinetihwa amin ku pariye ig hiyap ayhté
inugik. Ig kinetihwa amin ku pariye ig timap
ayge. Henneme ka kibitema hiyeg amepene giwn.
³³ Ignesme ku pariye amerepye giwn igkis hiyeke
Uhokri ku ig igyerwatnene. ³⁴ Ig Kiyapwiye Jesus
ig Uhokri gawahkisni uminwiy. Ig akki Uhokri
giwn wotwiy akak madikte gikiythani giwntak
Uhokri Gitip. Mmanawa ig Uhokri kipunsig akak
Gitip adahan apanenekwa wagehnenekwā. ³⁵ Ig
batek gikak iggi gikamkayh. Ig ikí madikte ku-

madukaki ta git. ³⁶ Ku pahapwi kamaxwepye ta gipitit gikamkayh, iggi aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Henneme ku pahapwi ka kamaxwa ta gipitit gikamkayh, iggi ka aymuhwati gimun Uhokri. Ig patehwepye giwtrik Uhokri. Ig ka ik adahan ig darihwak gikak.

Hennewatbaki ig amekene João Batista awna.

4

Tino Samariyano Wages Guhiyakemni

¹ Apim ini nerras farisewkis kinetni Kiyapwiye Jesus gak ku ig kaywa hiyeg pi kibite giw amekene João Batista. Igkis kinetni gak ku pi kibite hiyeg wageswepye gikannuhnipwi Kiyapwiye Jesus.

² Bawa ka ignema Kiyapwiye Jesus kaywene hiyeg henneme usuh gikannuhnipwi kayweprikis.

³ Ig Kiyapwiye Jesus timé gakkis nerras farisewkis ku igkis kinetni gak henne. Ayge nikwe ig pes apititak Judeyamnaw. Ig tipikwiye ta apitit Galiléyamnaw. Usuh gikannuhnipwi tipik gihapti.

⁴ Apim ini amawka ku ig mpiya apuriw Samariyamnaw.

⁵ Usuh ayge Samariyamnaw, ig danuh ta apitit pahá paytwempu kewye Sikar kennesa arimkat amekene Jakó giwaxri. Minikwak ig amekene Jakó kakanhawni ta git gikamkayh amekene José.

⁶ Amekene Jakó giwnpína ayge. Ig Kiyapwiye Jesus mabe awaku giwewnpi piyawakad. Nikwe ig batahkiswe aranwa ini unipna.

7-8 Usuhme gikannuhnipwi atak paytwempuit adahan isimwiye umana. Igme Kiyapwiye Jesus msekwe ayge. Puwipka abet pahapu tino samariyano danuh atere kapukno guwnra. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gut:

—Uyá amnihun ikapun akak un.

9 Egme kaytwa giwn:

—Mmah pis kinetihwa nukakhu? Pis judeyene. Hiyeg judeyenepwi gikakkis hiyeg samariyenepwi igkis ka pasamrakti pawtak.

10 Igme kaytwa guwn:

—Waké pis hiyakbe ku pariye Uhokri ik adahan ikí pit, waké pis hiyakbe ku pariyene nah, nikwekam pis makahpawkam un nuthu. Nahme ikkam pit un ku pariye keh pis aymuhwa adahan apanenekwa.

11 Egme no tino awna git:

—Kiyapwiye, pis yuma ariknawnama adahan pis kapukne piwnra. Inin unipna mihad. Nikwe kitak pis utí ini un ku pariye keh wis aymuhwa adahan apanenekwa? **12** Mmah pis ik adahan ikí nuthu un ku pariye pi kabayte ariw wahawkri-wiy amekene Jakó gidahan? Mmah pis pi kiyatte giw? Mmanawa igwa amekene Jakó iké wothu inin unipna. Igwa higap niwntak payak gikakkis gikamkayupwi madé akak gipigpu.

13 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa guwn:

—Ku pahapwi higá inin un, kuwewanek ig arabyu un akiwnek. **14** Henneme ku pahapwi higá un nuwntak, iggi ka arabyuti akiw. Ini un nuwntak humaw ke un ariwtyakbe kane makarati in padeknenekwa dehetniki adahan apanenekwa.

15 Egme no tino kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, uyá ik nuthu ariwntak piwnra adahan nah ka arabyu un akiw, adahan nah ka diyudyuka adahan nah kapuknano akiw.

¹⁶ Igme awna gut:

—Su ta iwá pigihgi ayta.

¹⁷ Egme kaytwa giwn:

—Nah yuma nughigi.

Igme Kiyapwiye Jesus awna:

—Piwnapriknawa ku samah pis awna. Pis yuma pigihgi. ¹⁸ Mmanawa ayipa kuwis pis po-howku gikebyikis pigihgiwenepwi. Igme ner pa-hapwinene ku kakak pis ay kuri, ig ka pigihgima. Hennewa piwnapriknawa.

¹⁹ Egme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, kuri nah hiyakpi ku pis Uhokri gawnepe. ²⁰ Uyá akki nuthu nikwe adahan ku kiney wixwiy kiyé Uhokri. Madikte amekenegben samariyenepwi igkis kiyé Uhokri ay apit inin waxri. Yisme yis hiyeg judeyenepwi yis awna ku amawka hiyeg kiyé Uhokri ayhté apit paytwempu Jerusalém. Mmani pit? Pariye Uhokri akki pit adahan ku kiney wixwiy kiyegi?

²¹ Igme kaytwa guwn:

—Kiyapuno, ihanaba nuwnhu kuri nah awna pit. Aysawnemenek yis ka kiyé Wigwiy ay apit inin waxri, iné ayhté apit Jerusalém. ²² Yis hiyeg samariyenepwi yis kiyé Uhokri kuri henneme yis ka hiyakri ku pariylene ig. Usuhme hiyeg judeyenepwi usuh hiyaknig ku pariylene ig. Mmanawa ner ku pariye ayta gamnihtenkis madikte hiyeg ig ayta gibetitakkis hiyeg judeyenepwi. ²³ Henneme kurinewa

aysawnemenek madikte hiyeg ku pariye inyerwa kiyé Wigwiy, ignes kiyegi ay abet gihiyakemnikis. Ayge iwetrit adahan ku kiney wis inyerwa kiyene Wigwiy. Henne Wigwiy gimawkan adahan wis kiyegi. ²⁴ Mmanawa ig Uhokri yuma gipit kema hiyegma amadgaya inin adahan ig msakwa apit pahawo iwetrit. Ku pariye hiyeg kiyenenerpi Uhokri amawka ignes kiyegi ay abet gihiyakemnikis. Amawka igkis kiyegi inyerwa.

²⁵ Egme tino kaytwa giwn:

—Nah hiyakni ku Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwyi, ig Cristo, ig danuh atannek. Ayge nikwe ig akkamnih madikte wotwiy.

²⁶ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa guwn:

—Nahnewa ku pariye kinetihwene pikak nahnewa Cristo.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna gut.

²⁷ Udiyhemni nikwe, usuh gikanruhnipwi danuh atere. Usuh wakaymnibdi ku samah ig kinetihwa gukak pahapu tino ku pariye samariyano. Henneme usuh marenpi gibohri adahan usuh ayapri ku pariye gimawkan ta gut. Nikwe usuh ka ayapri ku samah ig kinetihwa gukak.

²⁸ Aytake eg tino ikise gunratiy ayge, eg sigise ta paytwempuit. Eg danuh atere, eg awna ta gitkis hiyeg aygnenepwi:

²⁹ —Ba yi ayta iwasa pahapwi awayg ay. Ig akkamnih nuthu madikte ku pariye nukehnitnene. Mmah kawki nernema Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwyi?

³⁰ Igkis timapni henne, igkis pes paytwemputak. Igkis tipikwiyes ta gimkanit Kiyapwiye Jesus.

Jesus Kehne Uhokri Gannipwi, In Kewa Gimanaabe Git

³¹ Apimwata ini usuh gikannuuhnipwi awna ta git Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye, ahah pimana. Uyá ax.

³² Igme awna wothu:

—Nah kamana ku pariye yis kane hiyak.

³³ Usuh timapni henne, usuhweke kinetihwa pawtak:

—Mmah nawenéwatma hiyeg kuwis ewk gimana git?

³⁴ Igme awna wothu:

—Nah kehne nawahkisten gibetki, ini ikí nawaygyi ke numanabe. Nah kehne gannipwi, ini kewa numanabe nuthu.

Hiyeg Kewa Wasbe Apatrik

Mt 9.38; Lk 10.2

³⁵ Ayteke ig awna akiw. Giwn:

—Ta yit muwaka paxnika kayg adahan tariswiki was. Henneme nuthu ka hennema. Araytak ayipa ahegbet kuwis. Sarayhnay yi pegyi ta gimkatkis nerras samariyenepwi aytniyepwi. Igkis kuwis ahegbet adahan kamaxwepye ta nupitit. Nuthu igkis kewa pahak wasbe ku pariye ipatrik ahegbet adahan tariswiki. Kuwis Uhokri giwn ke wotbe in mutuhkabe ay gibetkis. Kuri muwaka hiyeg kene tarisnepwibe. Ku pahapwi ekkene gitkis hiyeg adahan ku samah igkis kamaxwa ta nupitit ig ke wotbe tarisnebe hiyeg ndahan. ³⁶ Ku pahapwi hiyeg wagesne hiyeg henne ndahan, iggi katiwnihkanek. Hawwata nerras hiyeg ku pariye kamaxwa ta nupitit igkis aymuhwanek gimun Uhokri adahan

apanenekwa. Ayge nikwe ig ner pahapwi bateke ginaktinnek payak gikakkis madikte nerras ku pariye kit kinetihwa numinhu ta gitkis. ³⁷ Hiyeg gibetkikis awna: “Mpuse wannipwiy. Paahapwime gannipwi adahan mutuhne was, paahapwime gannipwi adahan tarisne was.” Inakni yuwit hawwata kawih yidahan. ³⁸ Nah kuwis awahkisyi adahan yis wagesne hiyeg ndahan. Henneme ka yisnema ku pariye ahegbete gihiyakemnikis adahan igkis kamaxwa nupitit. Inere nawenépwi hiyeg gannipwikis. In Uhokri gawnepepu pitatyepwi gannipwikis. Minikwak igkis kinetihwa gitkis hiyeg numinhu. Kuri yisme akki gitkis adahan ku samah igkis kamaxwa ta nupitit. Yisme ke paahapwibe ku pariye taris pahak was ku pariye nawenéwa hiyeg gamuthan.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna.

Samariyenepwi Wages Gihiyakemnikis

³⁹ Ayipa kuwis kaayhsima nerras samariyenepwi paytwempuyenepwi igkis ihe ku ig Kiyapwiye Jesus iggi Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwyi. Mmanawa igkis ihe guwn no tino ku pariye awna gitkis: “Ig akkamnih nuthu madikte ku pariye nukehnitnene.”

⁴⁰ Aytake nikwe igkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus, igkis awna git:

—Kiyapwiye, uyá msakwa ay umun adahan aynessa hawkri.

Igme kaytwa giwnkis:

—Ihkata nikwe.

Ig tipik gihaptikis, ig msekwe ayge gimunkis adahan pina hawkri.

41 Ayge nikwe kaayhsima hiyeg akiw kamaxwe ta gipitit Kiyapwiye Jesus awaku ku samah igkis timap giwn.

42 Apim ini igkis awna ta gut no tino:

—Kuri usuh kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Ka inenwatma awaku ku samah pis kineti-hwa gimin, henneme awaku ku samah usuhwa timap giwn ku samah ig awna. Kuri usuh hiyakni ku ig igyerwa wamnihtenwiy, ig keh madikte hiyeg isamtawnek.

Jesus Makniwa Pahapwi Bakimni Akak Gibiyyen

43 Ariwnteke ini pina hawkri ig Kiyapwiye Jesus pes ayteke. Ig tahhan apitit Galiléyamnaw. Hen-neme ig ka atak ta apitit giwaxriwa Nazaré.

44 Mmanawa ig Kiyapwiye Jesus gibetki awna:

—Yuma pahapwinama Uhokri gawnepe kiy-athaka gapitkis hiyegipiyene ku pariye apitya gi-waxriwa.

Hennewa in danuh ku samah inakni giwn.

45 Ig danuh atere apitit Galiléyamnaw, igkis galiléyenepwi ayge amapig kabayhtiwa. Igkis amapig awaku ku samah igkis hiyá madikte gannu ku pariye ig keh abet fet ayhté paytwempu Jerusalém. Mmanawa igkis hawwata igkis fetya ayge.

46 Ayteke ariwnteke ini ig diyuhe ta apitit paytwempu Kana ku kiney kuhwekwa ig wages un win. Kennesa arimkat Kana pahá paytwempu akiw kewye Kafarnawh. Ayge pahapwi awayg ku

pariye kannipwiye gimun pahapwi hiyaptigi. Ig ner awayg gikamkayh kaayhsima ig kakahrip.

47 Ig awayg kinetni Kiyapwiye Jesus gak ku ig danuh aytontak Judeyamnawtak ta apitit Galiléyamnaw. Ig timapni henne, ig tipik atere gimkat Kiyapwiye Jesus. Ig danuh atere, ig awna ta git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun. Uyá atak nuhapti ta nupinwat adahan pis piyih nukamkayh. Ig me miyapimet.

48 Igme Kiyapwiye Jesus awna:

—Mmah apit yis hiyeg iha nuwnhu, mmah amawka nah kehnawa annut?

49 Igme awayg kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, uyá atak ta nupinwat marihwa nukamkayh ka miyá.

50 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ka sam. Nah kuwis piyihpig. Ig pikamkayh makniw ig. Hiyawa pis diyuhe ta pipinwat.

Ig awayg timapni henne, ig kamaxwa apitit in-akni giwn. Ig diyuhe gipinwat.

51 Hewke akiw ig kabá danuh gipinwat, ig patip-tak gikakkis gihiyegapu. Igkisme awna git:

—Kiyapwiye, pikamkayh makniw kuwis.

52 Igme awna gitkis:

—Kiney kamuw ig makniw?

Igkisme kaytwa giwn:

—Amaka, daraka kamuw ig unirpu.

53 Ig awayg timapni henne, ig awna:

—Nukamkayh kannikaw pakeku akak ku samah Kiyapwiye Jesus awna nuthu: “Pikamkayh makniw ig.”

Ig hiyapni henne, ig kamaxwe ta gipitit Kiyapwiye Jesus. Gimunyapu hawwata kamaxwe ta gipitit.

⁵⁴ Ini apeyni annut Kiyapwiye Jesus keh ayhté apit Galiléyamnaw ku samah gidawnhan apititak Judeyamnaw.

5

Jesus Makniwa Pahapwi Awayg Ahumwa Awkepket

¹ Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus diyuhe ta apitit paytwempu Jerusalém ku kiney hiyeg judeyenepwi kehne fet adahan kiyene Uhokri.

² Ayge Jerusalém pahá awkepket kennesa ahumwa pahatra ahin ku kiw igkis paraksa muttuh ta apitit paytwempu. Ini awkepket kewye Betesda giwnaprikis judeyenepwi. Ayge pohowku akebyi xam aranwa ini awkepket.

³ Ayge agiku ini xam kaayhsima hiyeg kakahrib-dapye dikugibdihpi. Gaytakkis motapye. Gaytakkisme dathupye. Gaytakkisme miyapupye.

⁴ Igkis ayge wahepnes un kasawkahwa. Inparinekwa pahapwi ahj dax un atere. Apim ini pahapwi ku pariye kit awke atere, ig makniw ariw madikte gikahri.

⁵ Ayge pahapwi awayg kakahriye. Ig kakahrip adahan kaayhsima kamukri, mpanabu madikwa akebyi akak ntewnehkerbu akak pahak arawna (38).

⁶ Ig Kiyapwiye Jesus danuh atere. Ig hiyá ner awayg dikugi ayge. Ig hiyakni ku ig ayge kaayhsima kamukri gaw. Ig hiyapni henne, ig ayapri:

—Ba pis makniwkere?

⁷ Igme awayg kaytwa giwn:

—Ihi, Kiyapwiye, nah muwaka makniw. Henneme yuma hiyeg nayapetni adahan ig subkun ahakwat un ku aysaw un kasawkahwa. Apit nah danuh atere, ayipa nawené kit hiyeg danuh nuwhu.

⁸ Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna git:

—Kannikaw kuri. Kidis pisipamna. Hiyawa pis wew.

⁹ Aynewa ig awayg makniw. Ig kidis gisipamna. Ig wew. Ig keh ini abet samdi.

¹⁰ Gaytakkis judeyenepwi giwewkistenkis igkis hiyapni henne, igkis awna git ner awayg:

—Pis ka hiyá pisma hiyuh pisipamna. Ku apim inin samdi. Amekene Moís gikumadukan ka isaksa adahan wixwiy keh ariknawnama annip-wit abet samdi.

¹¹ Igme awayg kaytwa giwnkis:

—Ner ku pariye makniwepun, iggi awna nuthu adahan nah kidis nusipamna adahan nah wew.

¹² Igkisme ayapri:

—Pariye hiyeg awna pit inakni?

¹³ Henneme ner awayg ka hiyakri ku pariye ig. Mmanawa kuwis ig Kiyapwiye Jesus parekwehe hiyeg ku pariye kabubuknene ayge.

¹⁴ Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus patiptak gikak ner awayg akiw ay agiku ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ig awna git:

—Kuwis pis makniw. Ka ba taraksa akiw. Ku pis taraksa, nawenétké pis utí mbeyne pi mbayte ariw inere akiw.

15 Ig ner awayg hiyapni henne, ig tipik gitkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis. Ig danuh atere, ig awna gitkis:

—Ner ku pariye makniwepun, giw Jesus.

Jesus Akkaw Ku Ignawa Uhokri

Jo 10.30; Apok 1.17

16 Igkis judeyenepwi giwewkistenkis timapni henne ku Kiyapwiye Jesus piyah hiyeg abet samdi, igkis awna:

—Aa, ig kannipwiye abet samdi.

Ayteke nikwe igkis kapusa sigimwihpig awaku gitkis ig ka kiyatha samdi.

17 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Nighu kannipwiye apanenekwa. Ig ka mayakti ariw gikehni kabayka. Nah hawwata nah keh ke igbe.

18 Nerras judeyenepwi giwewkistenkis hiyapni henne, igkis pi aharitte giwmasepten akiw. Igkis giwmasepten ka inenwatma awaku gitkis ig ka kiyatha samdi henneme hawwata awaku gitkis ig kinisekeputne. Mmanawa ig kighaw ta git Uhokri. Amun ini nikwe ig ekkewne ku igwata Uhokri. Gitkis ka hennema.

19 Igme Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis:

—Nah ka keh ariknawnama nuwnteknewatma. Nah keh inenewa ku pariye nah hiyá Nighu keh. Ku pariye Nighu keh, nah gikamkayh nah keh hawwata akiw. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. **20** Iggi Nighu bateke nukakhu nah gikamkayh. Ig akki nuthu madikte kabayka ku pariye ig keh adahan nahme keh hawwata akiw. Aysawnemenek ig keh nah keh annut pi datte akiw adahan yis wakaymni

ndahan akiw. ²¹ Nighu kadahan gidatni adahan ig kannikasene miyarapye adahan ig ikene dehetniki ta gipititkis. Nah gikamkayh, nah kadahanata ndatni adahan nah ikene dehetniki ta gipititkis nerras ku pariye numawkan. ²² Nighu ka humaw adahan hiyeg gihiypetnikisma ba ignes kibeynewatma. Ig ikí ta nuwakuit nah gikamkayh adahan nahwa gihiypetnikis ba igkis kibeynewatma. ²³ Ig keh henne marihwa madikte hiyeg kiyathan nah gikamkayh hawwata ku samah igkis kiyatha Nighu. Ku pahapwi ka kiyathan, amun ini nikwe iggi kawnata kiyatha Nighu ku pariye nawahkisten atan. ²⁴ Ku pahapwi timap nuwnhu, ku ig iha giwn nawahkisten, ignewa kuwis kadeheten adahan apanenekwa. Ig ka ipukepkati hampa arimkanit biyukwaki. Kawa. Ig kuwis pes abetitak miyaka ta abetit dehetniki adahan ig aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki ig. ²⁵ Kurinewa aysawnemenek hiyeg ku pariye yuma dehetniki ay gipitkis igkis timap nuwnhunek, nah Uhokri gikamkayh. Gaytakkis iha inakni nuwnhunek, igkis kadeheten nikwe. Hennewatbaki igkis kadehetennek. ²⁶ Nighu ignewa dehetniki akipara. Ig hawwata iké nuthu, nah gikamkayh adahan nah humaw dehetnikiwata akipara. ²⁷ Ig hawwata ikí nuthu nukiythani adahan nah aysawnemenek nah gihiypetnikis hiyeg ba ignes kibeynepwiwatma. Ig ikí nuthu mmanawa nah hawwata hiyeg amadgayawata inin ke igkisbe. ²⁸ Ka yi muwaka wakaymni amin inakni nuwnhu. Mmanawa aysawnemenek madikte

apuheketenyenepwi timá nuwnhunek. ²⁹ Apim ini igkis pes ayteke apuheketak. Gaytakkis ku pariye kibeynepwi igkis kannikaw adahan igkis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Gaytakkisme ku pariye kane kibeynepwima igkis kannikaw adahan igkis ipukepka hampa arimkanit biyukwiki. ³⁰ Apim ini nahnewa kaniy ku pariye hiyeg ipukepka hampa arimkanit biyukwiki. Nah ka keh henne nuwnteknewatma. Nah keh ku samah Nighu gakkan nuthu adahan nah keh. Ayge nah gihiypetnikisnek hiyeg ba ignes kibeynewatma apigkutaprik ku samah Nighu gibetki. Nah gihiypetnikis wadit nah ka taraksa. Mmanawa nah ka keh he nubetkinen. Nah kehnenelekwa ku pariye nawahkisten gibetki.

*Ay Kaayhsima Arakak Ku Jesus Igyerwa Uhokri
Jo 8.18; 1 Jo 5.6*

³¹ —Waké nah pahapobe awna henne numinhu, nikwekam ik adahan yis ikiy he waditnepyenenkam. ³² Henneme Nighu hawwata akkan ku pariyene nah. Nah hiyakni ku inakni giwn inyerwa ku pariye ig awna numinhu. ³³ Yisme he aharitnen hiyeg giwnkis amadgayapu inin. Inneki keh yis awahkis hiyeg gimin Kiyapwiye João Batista adahan timepne ginetni. Hawwata ig awna inyerwa yuwit numinhu. ³⁴ Henneme ka sam nuthu ku pariye yuwit hiyeg amadgayapu inin awna numinhu. Hiyeg amadgayapu inin giwnkis in ka ariknawnama nuthu. Inenewa Uhokri giwn kibeyne nuthu. Henneme nah kinetihwa gimin Kiyapwiye João Batista giwn awaku in kibeyne ta yit. Nawenétke

yis timapni, yis kamaxwa nipitit, yis isamtaw nikwe ariw yitaraksan. ³⁵ Ig kiyapwiye João Batista ig kewa pahá abukribe adahan uguhne yihiyakemni. Yis ayta ganwat ke yube ganwat pahá abukribe. Henneme yis ka iha giwn madiktema. ³⁶ Ig kiyapwiye João Batista akkan huwewe ku pariyene nah. Henneme ay arikna ku pariyene akkan pi huwewete ku pariyene nah. Ini nannuh ku pariyene Nighu ikí nuthu, in nannuh arekhetni ku Nighu iggi nawahkisten. ³⁷ Hawwata akiw ig Nighu nawahkisten igwa akkan ku pariyene nah. Henneme awetupye yis iha giwn. Nah kahayaksa yit igyerwa Uhokri henneme yis mahikohpig. ³⁸ Waké ig Uhokri giwn kuwis aybe apit yiayakni, nikwekam yis ihakam nuwnhu mmanawa nahnewa gawahkisi. Henneme yis ka ihpa nuwnhu. ³⁹ Ig Uhokri gannasan minikweknene hawwata akkan ku pariyene nah. Yis yibetki ipegboha inakni Uhokri gannasan mmanawa yipewkan ku yis ipegbohin kabayhtiwa, nikwe yis aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa. Ka ba yis hiyá ku nahnewa ku pariyene Uhokri gannasan kinetihwa numinhu? ⁴⁰ Yisme ka kamaxwekere nupitit kahadbe nah keh yis aymuhwa gimun Uhokri. ⁴¹ Hiyawa hiyeg amadgayapu inin ka batek nukakhu henneme in ka sam nuthu. Numawkan ignewa Uhokri batek nukakhu. ⁴² Henneme nah hiyak ku yis ka batek gikak Uhokri apititakma yiayakni. ⁴³ Nah ayta yit giwntak Nighu. Hiyaksa yis ka amapan. Henneme waké pahapwi ay yibet amadgaya inin waké ig ayta yit giwnteknewatbe, nikwekam yis amapigkam kabayhtiwatkam.

44 Yis timepkere hiyeg amadgayapu inin ignes kinetihwa yimin ku yis kibeynepwi hiyeg. Yis ka timepkere igwa Uhokri awna ku yis kibeynepwi hiyeg. Nikwe ka hiyá yisma kamaxwa ta nupitit. **45** Mmah yipewkan nah kamiyepyi kuri ta git Uhokri? Kawa. Ka nawhma. Igwa amekene Moís kamiyepynek, ig ner ku pariye yis kamaxwene ta apitit gikumadukan. **46** Yis yipewkan yis ihpatrune amekene Moís gannasan bawa kawa. Waké yis ihpatrune giwnbe, yis hawwata ihpakam nuwnhu. Mmanawa ig kinetihwa numinhu. **47** Ku samah yis ka iha inakni giwn amekene Moís yis kawnata iha ndahan nuwnhu.

6

Jesus Ikí Im Ta Gitkis Hiyeg Mt 14.13; Mk 6.30; Lk 9.10

1 Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus tipik manuke mahakwa Galiléya. In hawwata kewye mahakwa Tiberíadis.

2 Ig manuk mahakwa, pahabu hiyeg mpiye akigbimnewa mahakwa adahan igkis haraksepri. Igkis atekkere gihapti awaku igkis hiyá madikte gannu ku samah ig makniwe hiyeg.

3 Igme ig kit danuh giwkis. Ig wagah apitit pahá waxri imuwanadnene. Ayge ig batahkiswa. Usuhme gikannuhnipwi usuh batabdawak ayge gikak.

4 Kabá danuh ahawkanaprik adahan hiyeg judeyenepwi gipetrakis adahan igkis axne mutuhyan arih. Igkis axni adahan kiyene ku samah

minikwak Uhokri umahkis muttuhyan gidukwenaprikkis amekenegben adahan ig giwiwhkiswtnikis giwakutakkis hiyeg ejituyenepwi.

⁵ Ig Kiyapwiye Jesus betnene ayge, ig sarayh gipegyi ta warikwit. Ig hiyá nerras pahabunene hiyeg kuruw nemnik gimkat. Ig hiyapni henne, ig awna ta git kiyapwiye Filip:

—Kit wixwiy isim im adahan gaxnikis?

⁶ Ig awna inakni henne git adahan gihikekten. Ig kuwis hiyak ku pariye ig keh.

⁷ Igme kiyapwiye Filip kaytwa giwn:

—Amawka wixwiy sarayh kaayhsima karukri mpiya mmukna sah (200) karukri. Metakwa nikwe igkis muwwapwite ax aritnahyumni ari-wntak.

⁸ Igme pahapwi waytakhu usuh gikanuhnipwi kewye André, ku pariye kiyapwiye Simawh Pedru gisamwi, ig timapni henne, ig awna git Kiyapwiye Jesus:

⁹ —Ay pahapwi bakimni ay in. Ig kadahan pohowku akebyi bugut kehka akak fahhin kewye “sevada”. Hawwata ig kadahan piyana akebyi im nopsanyopwi masaraku. Henneme in ka arik-nawnama awaku ba gikebentenkis hiyeg.

¹⁰ Igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis:

—Wani nerras hiyeg batahkiswa.

Ayge kaayhsima pamatka adahan igkis batene atere. Igkis hiyeg hiyapni henne, igkis batahkiswebdi atere. Igkis kaayhsima hiyeg. Awaykemnenen pukuhka kabá danuh pohowku mil gikebyikis (5.000).

¹¹ AYTEKE nikwe ig Kiyapwiye Jesus iwé ig bakimni gibuguta. Ig kabayha Uhokri adahan

ini bugut. Ayteke ig ibekhepni ta upuriw usuh gikannuhnipwi. Usuhme ibekhepni ta gipuriwkis nerras batebdebdihpiye. Hawwata ku samah ig keh akak bugut ig keh akawkata im. Ig ibakhasepni. Igkisme hiyeg kidis ku pariye gimawankis niwntak.

12 Igkis ax kabihrildape. Ka semeweknama gimanakis. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna wothu:

—Ahiwnabay gimanakis asemne adahan yuma aynesnima biyukne.

13 Usuhme ahiwapepni. Usuh kipunse kaayhsima panye, madikawku akebyi akak pisaya arawna (12) akak ini pohowkunene bugut asemne.

14 Nerras hiyeg hiyapni henne ku Kiyapwiye Jesus keh ini annut giwtrikkis, igkis awna:

—Igyerwa Uhokri gawnepe ku kamin amekene Moís kinetihwa minikwak ku ig aytanek amadgat inin.

15 Igkis gipewkankis igkis mpiksaptihpig adahan ig humaw gikiparakis. Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig tipik. Ig manuke ta apitit pahá waxri imuwindnene akiw, ig pahapo.

Jesus Waywe Ahakwew Un

Mt 14.22; Mk 6.45

16 Aygete kuwis, usuh gikannuhnipwi usuh muhuke ta akigbimnat mahakwa.

17 Usuh awna:

—Kuwis aygete. Uyay diyuh ta pahambakat ta apitit paytwempu Kafarnawh.

—Uyay.

Ayge usuh katapte amadgat wahmun. Msanpi wawhu, ig Kiyapwiye Jesus kote danuhte wothu. Usuh hiyapni henne, usuh tipik.

18 Pahaye adahan mayg kamayghaw. In kan-nikase paraw.

19 Usuh puwehnene atiput bobo piyawakad adahan pimaput sah (200) iwanti apiyukan. Pa-haye adahan usuh hiyá Kiyapwiye Jesus waywe ahakwew un. Usuh ka hiyakri ku pariyene ig. Ig aytweni kennesa arimkat wahmun. Usuh hiyapni henne, usuh apisasew gibohri.

20 Igme awna ta wothu:

—Nahnewa ay. Ka yi muwaka apis.

21 Usuh timapni inakni giwn henne, usuh batek kaayhsima. Usuh amapig amadgat wahmun. Aynewa wahmun danuh atere ku kit umawkan.

Hiyeg Ipegpa Jesus

22 Hewke akiw kaayhsima hiyeg msekwepeye ay-hté pahambak. Igkis hiyakni ku amaka pahamku-nano umuh ayge. Igkis hiyá usuh gikanuuhnipwi tipikwiye gumadga no umuh, igme Kiyapwiye Jesus ka atak uhapti. Nikwe gipewkankiskam ku Kiyapwiye Jesus msekwe ayge gimunkis. Bawa kawa. Ig ay ukakhu.

23 AYTEKE nawenépwi hiyeg danuh atere pahambakat amadga gihmunkis. Igkis ariwntak paytwempu Tiberíyades. Igkis danuh atere ku kiney amaka Kiyapwiye Jesus keh annut ig kabayha Uhokri adahan gimanakis, madikte hiyeg axnekwiye niwntak.

24 Nerras hiyeg aygnenepwi hiyapni henne ku Kiyapwiye Jesus yuma ayge akiw, iné usuh gikan-nuhnipwi yumanawata ayge, igkis awna:

—Kibeyne. Ay nawenéwa umuh akiw. Uyay ipegpa Kiyapwiye Jesus ta pahambakat paytwempu Kafarnawh.

—Uyay.

Igkis katapte amadgat gihmunkis nerras hiyeg danuhpenepwi.

25 Igkis manuke mahakwa. Igkis danuh atere Kafarnawh. Ayge igkis uté Kiyapwiye Jesus. Igkis awna git:

—Kiyapwiye, aysaw pis danuh atan? Usuh pipegepten muwwapu.

26 Igme awna gitkis:

—Yis ka ipegpan awakuma nannuh keh yis hiyak ku pariylene nah. Kawa. Yis ipegpan inewa awaku ku samah yis axe yimana kabiha. Ini yis aharit akiw.

Jesus Kewa Umanabe Ku Pariye Keh Wis Ay-muhwa Adahan Apanenekwa

27 Aytake ig awna gitkis akiw:

—Ka yi muwaka mpiksaw aharit yimana ku pariye kane dehwepyema yimun. Mpiksawnabay aharit ini yimana ku pariye dehwepy'e adahan apanenekwa, ku pariye keh yis aymuhwa adahan apanenekwa. Nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nahnewa ikí yit akebyi ini yimana. Kuwis Wigwiy Uhokri ekke ku ig awahkisun adahanikwa ini.

28 Igkis hiyeg timapni henne, igkis awna git:

—Mmahpa usuh keh nikwe adahan usuh kehne Uhokri gibetki?

²⁹ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Nah akkite yit ku pariye Uhokri gibetki. Gibetki ini adahan yis kamaxwa ta nupitit nah gawahkisi.

³⁰ Igkisme awna git:

—Akkanaba pannu wothu akiw adahan arekhetni pidatni wothu adahan usuh kamaxwa ta pipitit. Ba pis ik adahan pis keh pahat annut ke amekene Moísbe? ³¹ Minikwak amekenegben ax gimanakis kewyo “mana” ayhté amadga amatap. Uhokri gannasan minikweknene awna:

“Ig iki gitkis gimanakis ayta inutak.”

Ba ik adahan pis hawwata iki wothu umana ayta inutak?

³² Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Ka ignema amekene Moís iki ini gimanakis inutak. Ig Nighu ignewa ikepni gitkis. Kurime ig akaka yit yimana ku pariye inyerwa inugiktak. Hennewatbaki ig iki. ³³ Ini yimana giwntekne Uhokri in ayta inugiktak adahan hiyeg amedgenepwi inin aymuhwa adahan apanenekwa.

³⁴ Igkisme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, iknaba wothu akebyi ini umana takunipti.

³⁵ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Nahnewa yimana ku pariye keh yis aymuhwa adahan apanenekwa. Ku pahapwi amapan, iggi bateknek ke pahapwibe ku pariye ax kabiha. Ig ka matipwati abet gihiyakemni akiw. Ku pa-
hapwi kamaxwa ta nupitit, ig ka arabyuti abet gihiyakemni akiw. ³⁶ Hennewa in ku samah nah

awna: “Yis kuwis hiyapun henneme yidukwenewa yis kote kamaxwate ta nupitit.” ³⁷ Ignesme ku pariye Uhokri gikan nuthu igkis kamaxwa ta nupititnek. Igkis ku pariye kamaxwa nupitit nah ka tukuhgikis aynesnima. ³⁸ Nah ayta atan inugiktak ka adahanma kehnema nubetki henneme adahan nah kehne nawahkisten gibelki. ³⁹ Nah akkite yit ku pariye nawahkisten gibelki. Iní gibelki adahan nah ka biyuksa pahapwinama ku pariye gikan nuthu henneme adahan nah kannikaseprakis madikte amaksemni hawkri. ⁴⁰ Iní gibelki adahan ku pariye hiyeg ipeg numkat ignes kamaxwepye nupitit nah gikamkayh, igkis ay-muhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Iní gibelki adahan nah kannikaseprakis amaksemni hawkri.

⁴¹ Igkis judeyenepwi giwewkistenkis timapni henne, igkis minimnihegbet pawtak gimin Kiyapwiye Jesus mmanawa ig ikewne ku ignewa umana inugiktekne.

⁴² Igkis awna:

—Mmahki ig awna inakni yuwit henne? Ig ikawpari ku ig inugikyene. Ka ba pis hiyá ku ner he amekene Josénen gikamkayh? Usuh hiyak gig gukak ginag. Ig ka inugikyenema.

⁴³ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Ka ba yi minimni pawtak henne numinhu.

⁴⁴ Ka ik adahan pahapwinama hiyeg kamaxwa nupitit ku ka ignema Nighu nawahkisten kinistig ndahan. Ku pahapwi timá giwn, ku ig kamaxwa ta nupitit, nikwe nah kannikasepri amak-

semni hawkri. ⁴⁵ In hawwata ku samah Uhokri gawnepenu pitatyepwi giwnkis. Igkis awna:

“Igwa Uhokri humaw gikannuhtenkis madikte hiyeg.”

Madikte hiyeg ku pariye timap Nighu giwn ku pariye iha inakni giwn, igkisnewa ku pariye kamaxwenepwi ta nupitit. ⁴⁶ Hiyeg amadgayapu inin ka hiyapti Nighu. Nahnewa gihiyepetni mmanawa nah ayta giwntak. ⁴⁷ Ku pahapwi kamaxwa nupitit, nikwe ig aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. ⁴⁸ Nahnewa yimana ku pariye inyerwa keh yis aymuhwa. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki nah. ⁴⁹ Minikwak yahawkripwi amekenegben ax no gimanakis kewyo “mana” ayhté amadga amatap. Henneme igkis ka aymuhwa adahan apanenekwatma. Aysawnemenek ariwnteke ini igkis miyarap. ⁵⁰ Nahme kinetihwa amin nawenéwa yimana ariw ignes gimanakis. Ini yimana inugiktekne. Ku pahapwi ax ariwntak ini gimana, ig ka miyá adahan apanenekwatma. ⁵¹ Nahnewa ini yimana inugiktekne ku pariye inyerwa keh hiyeg aymuhwa. Ku pahapwi ax nuwntak, ig aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Ini yimana ku pariye nah akki yit, innebaki nihhu ku pariye nah sigkebdihkis gidahankis madikte hiyeg amedgenepwi inin kahadbe ignes aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna.

⁵² Igkis judeyenepwi giwewkistenkis timapni henne, igkis piledukewnes pawtak akak gihawnakis. Igkis awna:

—Mmahki akaka wotwiy gih adahan wixwiy ax?

⁵³ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Ku yis ka ax nihhu, nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin, ku yis kawnata higap numighu, nikwe yis ka aymuhwa gimun Uhokri. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. ⁵⁴ Henneme ku pahapwi ax nihhu, ku ig higap numighu, iggi aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa. Nah kannikasepri amaksemni hawkri. ⁵⁵ Nihhu inyerwa keh hiyeg aymuhwa. Numighu hawwata akiw keh hiyeg aymuhwa akiw. ⁵⁶ Ku pahapwi ax nihhu, ku ig higap numighu, amun ini nikwe iggi humaw pahapwiwa nukakhu. Ig ay nupithu. Nahme ay gipit. ⁵⁷ Nighu ku pariye nawahkisten ig dehetniki akipara adahan apanenekwa. Nah utí ndehetni giwntak. Hawwata ku pahapwi ax nuwntak, ig utí gidehetni nuwntak. ⁵⁸ Nah igyerwa yimana inugiktekne. Nah ka kema nerras amekenegben gimanakis ku pariye igkis ax henneme igkis miyarap. Ku pahapwi ax nuwntak, ig aymuhwa adahan apanenekwa.

⁵⁹ Inakni yuwit ig Kiyapwiye Jesus awna agiku judeyenepwi gileglisakis ayge Kafarnawh.

Kaayhsima Hiyeg Miniwpi Giw Jesus

⁶⁰ Kaayhsima gaytakkis nerras timepnepwi Kiyapwiye Jesus giwn igkis timapni inakni giwn henne, igkis awna:

—Inakni giwn mahiko. Mmahpaki wis pukuhpin?

61 Ig Kiyapwiye Jesus kateksan apit guyakni ku samah igkis minimnihegbet henne. Ig hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Mmah inakni nuwnhu mmah mahiko yit?
62 Henneme aysawnemenek in ka mahiko yit akiwnek. Ku aysaw yis hiyapun nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah diyuhe ta inugikut akiw, apim ini in ka mahiko yit.
63 Ku wis ax ihti, ka innema keh wis aymuhwa adahan apanenekwa. Ignewa Uhokri Gitip ay upit, ignewa ku pariye keh wis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Kaksa nah awna yit patuwesbuhka yuwit giwntak Uhokri Gitip. Ku yis iha inakni nuwnhu, in keh yis aymuhwa adahan apanenekwa. **64** Yaytakme ka iha nuwnhu.

Ig Kiyapwiye Jesus ayipa ig hiyakni kuwis ku pariye hiyeg ka iha giwn. Ig hawwata hiyak ku pariye gikamaykiswitni ta gitkis gipetunyapu.

65 Nikwe ig awna:
 —Ignewa Uhokri Gitip ku pariye keh wis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Inneki keh nah awna yit kaksa: “Ka ik adahan pahapwinama hiyeg kamaxwa nupitit ku ka ignema Nighu kinistig ndahan.”

66 Apim ini kaayhsima gikannuhnipwi awna:
 —Inakni giwn amin axne gih, inakni mahiko.
 Ayge nikwe igkis tipik giw. Igkis ka wew gikak akiw.

Jesus Gikannuhnipwi Ka Miniw Giw

67 AYTEKE ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna ta wothu usuh gikannuhnipwi

madikawkunene ukebyi akak piyana wawna (12). Giwn:

—Mmah yis hawwata tipikkere nuwhu?

⁶⁸ Igme kiyapwiye Simawh Pedru kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, karimkanitpa usuh tipik? Pisnewa awna yuwit ku pariye akki wothu adahan ku samah usuh aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. ⁶⁹ Usuh kamaxwa ta pipitit. Usuh hiyakni ku pis Uhokri giwatni barewpitye.

⁷⁰ Igme Kiyapwiye Jesus awna wothu:

—Nah kaniye yis madikawkunene yikebyi akak piyana yawna (12) adahan yis wewne nukakhu. Henneme ay pahapwi yaytak ig wapitye ay gipit.

⁷¹ Ig awna inakni gimin Judas Iskariotismin, ku pariye amekene Simawh gikamkayh. Mmanawa ig Judas Iskariotismin waytakhu usuh madikawkunene ukebyi akak piyananene wawna (12) henneme ig kamaykistinene Kiyapwiye Jesus ta gitkis gipetunyapu.

7

Jesus Mpiksaptihka Gapitkis Gisamwipwi

¹ Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus muwwaptise Galiléyamnaw. Ig ka atekere apitit Judeyamnaw mmanawa nerras judeyenepwi giwewkistenkis ipegpenene adahan giwmasepten. Awaku ini ig msakwa ayge Galiléyamnaw.

² Kabá danuh ahawkanaprik adahan hiyeg judeyenepwi gipetrakis adahan pahadguhwene adahan msakwa agiku paytbet.

³ Ayge nikwe Kiyapwiye Jesus gisamwipwi awna git:

—Uyay atak tahhan apitit Judeyamnaw ku kiney hiyeg pahadgupu. Ayge kibeyne iwetrit adahan pis keh annut kahadbe ku pariye timep-nepwi piwn, igkis hiyá pannu. ⁴ Ku pis muwaka madikte hiyeg hiyakpi, amawka pis akkaw gitkis. Amawka pis ka msakwa ayamawnama ay. Ku pis inyerwa keh annut akak Uhokri gidatni, amawka pis akkaw gitkis madikte hiyeg.

⁵ Hennewatbaki igkis awna mmanawa igk-ispeke gisamwipwihwa ka iha giwn apim ini.

⁶ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Kote danuhte nuhawknaprik adahan nah akkaw ta gitkis madikte hiyeg. Henneme ku aysaw yis atekkere, hiyawa yis atak. ⁷ Hiyeg amedgenepwi inin ka amiyhay. Nahme ignes amiyihnan. Igkis amiyihnan awaku ku samah nah ekkene gitkis gihehnakis mbeyepye. ⁸ Su yi atak fetya. Nahme kote atakte. Kote danuhte nuhawknaprik adahan nah akkaw.

⁹ Ig Kiyapwiye Jesus awna inakni, gisamwipwi tipik fetya. Igme msekwe ayge Galiléyamnaw adahan aynessa hawkri akiw.

¹⁰ Ayteke ariwntak gisamwipwi gitepkemnikis ig hawwata ig tipik atere. Henneme ig ka tipik giwtrikkisma hiyeg. Ig tipik monye.

*Hiyeg Gihiyakemnikis Gimin Jesus Ibekhewbet
Jo 7.11, 25, 40, 10.19*

¹¹ Apimwata ini ayge abet fet nerras judeyenepwi giwewkistenkis ayá Kiyapwiye Jesus gak. Igkis awna:

—Kineykig?

12 Ayge kaayhsima hiyeg minimnihegbet pawtak gimin Kiyapwiye Jesus. Gaytakkis awna:

—Ig kibeyne awayg.

Gaytakkisme awna:

—Kawa. Ig kinisne hiyeg.

13 Henneme igkis minimni giharaprikkis nerras giwewkistenkis. Mmanawa igkis apis gibohrikis mmanawa ignes ka batek gikak Kiyapwiye Jesus.

Jesus Kannuhhekne Agiku Leglis

14 Pabuskak fet ig Kiyapwiye Jesus danuh atere. Ig pareke ta agikut ini leglis kewye Uhokri Gipin. Ayge ig kannuhhekne.

15 Nerras judeyenepwi giwewkistenkis hiyapni henne, igkis wakaymnibdi adahan gikannuhakni. Igkis awna:

—Kitak ner kanuhwa? Ig ka lekkolya gimin Uhokri giwn kema wixwiyma.

16 Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna gitkis:

—Nukannuhwan kawki nuwnteknewatma. In giwntak nawahkisten. **17** Ku pahapwi inyerwa kehkere Uhokri gibetki, iggi hiyaknek ku kitak nah utí nukannuhwan. Ig hiyak ba nah awna nuwnteknewatma ba kawk ba nah awna giwntak Uhokrima. **18** Pahapwi ku pariye awna he giwnteknewatnen, iggi aharitne hiyeg kiyathig. Nahme awna adahan hiyeg kiyatha nawahkisten. Nikwe nah awna yuwit ku pariye inyerwatnene, nah awna wadit. **19** Amekene Moís ikí wotwiyy Uhokri gikumadukan henneme yuma pa-hapwinama yaytak ihpene inakni gikumadukan. Yis aharit nuwmepten. Mmahki?

20 Igkisme kaytwa giwn:

—Pis puwpup. Pariyekama piharit piwmepten?

21 Igme kaytwa giwnkis:

—Yis madikte wakaymnibdi awaku nah makniwe pahapwi awayg abet samdi. Yit nah taraksepye awaku nah keh ini annut. Yit nah ka kiyatha samdi. **22** Henneme yis hawwata, yis kannipwiye abet samdi. Amekene Moís ikí wotwiy gikumadukan ku pariye ikaka git gapitkis gihawkripwi. Ini gikumadukan awna adahan wixwiy hiwh bakimnay awayg gipitkis adahan arakak ku igkis Uhokri gihiyegapu. Nikwe adahan pahay paka akiw ariwntak giwaypukakis yis hiwh gipitkis. Ku pahapwi amadga wayk abet samdi yis hiwh gipit abet samdi aytwenempiye. **23** Hiyawa samdi abet, henneme yisnewa hiwh gipit kahadbe yis ihpene giwn amekene Moís gikumadukan. Mmah nikwe yis dagawne nuthu apatra ku samah nah makniwe pahapwi awayg pahapwite abet samdi? **24** Mmahki yis ikanhu ku nah taraksepye? Ka yi muwaka ikiy pahapwi ku ig taraksepye kibentenwatma. Hiyapnigte ba ig wadityewatma.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna.

25 Gaytakkis jerusalémyenepwi ayge igkis timapni henne, igkis kinethwa pawtak. Igkis awná:

—Mmah ka ba nernema ku pariye uwewkisten-wiy aharit giwmasepten? **26** Ipegnay ku samah ig wewpari ay ubetwiy. Igkisme ka aritnama giw adahan kamaxwig. Nawenétke igkis pukuhpaw. Nawenétke igkis ikiy ku ighyerwa Cristo, ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwyi.

27 Gaytakkisme kaytwa giwnkis:

—Kawa. Ka ignema. Mmanawa wixwiy hiyakri ku pariyene ig. Igme Cristo, yuma hiyeg gihiyekten ku pariyene ig.

28 Igme Kiyapwiye Jesus kannuhekne ayge agiku leglis. Ig timapni inakni yuwit henne, ig awna gitkis hiyeg:

—Yis yipewkankam ku yis hiyakun ku pariyene nah. Yipewkankam yis hiyak ku kitekne nah. Henneme nah ka ayta nuwnteknewatma. Yis ka hiyak ku pariente igherwa nawahkisten atan.
29 Nahme hiyaknig. Mmanawa nah ayta giwntak. Ignewa ku pariente nawahkisten atan.

30 Igkis timapni henne, igkis atere gikamaxwitni. Henneme igkis ka hiyak ku samahpa gikamaxka gitkis mmanawa kote danuhte gihawkanaprik adahan ig kamaxka.

31 Apim ini kaayhsima gaytakkis nerras hiyeg iha ku ig Kiyapwiye Jesus ignewa Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwyi. Igkis awna:

—Wixwiy hiyakni ku aysaw Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwyi danuh atan, ig keh kaayhsima annut. Hiyá kuri ig ner awayg kehne kaayhsima annut. Ka ik adahan pahapwinama hiyeg keh pi kabayte akiw.

Sandagma Gikamaxwitni Jesus

32 Nerras farisewkis timé gakkis ku igkis hiyeg kinetihwa henne gimin Kiyapwiye Jesus. Nikwe igkis gikakkis nerras muwpeg kiyatyepwi igkis awahkis gisandagmakis atere git adahan gikamaxwitni.

³³ Igkisme gisandagmakis tipik danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis timap ig kinetihwa gitkis hiyeg. Giwn:

—Nah ay yikak adahan aynessawa hawkri. Ayteke aysawnemenek nah diyuhe gimkat nawahkisten. ³⁴ Apim ini yis ipegpan henneme yis ka utipun. Ka ik adahan yis danuh atere ku kiney nah.

³⁵ Gaytakkis judeyenepwi giwewkistenkis ayge. Igkis timapni inakni giwn henne, igkis kinetihwa pawtak. Giwnkis:

—Kit ig atak adahan wixwiy ka utipri? Mmah ig atak ta gitkis nerras judeyenepwi ku pariye msakwa ayhté gibetkis grésiyenepwi adahan gikannuhtenkis atere? ³⁶ Mmahki ig awna inakni ku wixwiy ipegpig aysawnemenek henneme wixwiy ka utipri? Mmahki ig awna inakni ku ka ik adahan wixwiy danuh atere ku kiney ig?

Henne igkis wakaymnibdi ayge.

*Uhokri Gitip Kewa Un Dehetnikibe
Jo 4.13; Apok 22.1*

³⁷ Amaksemni fet abet ini hawkri ku pariye apitmin madikte hawkri adahan gipetrakis, ig Kiyapwiye Jesus tabir ayge agiku leglis. Ig awna ta gitkis hiyeg akak madikte gawaygyi. Giwn:

—Aytninabay numkanit. Yis ku pariye giharitiye Uhokri kiyesrad ke pahapwi hiyeg arabyupyebe unbe, aytninabay numkanit. Nah kewa un dehetniki ahawkribe yidahan. Higapnabay nuwntak takunipti. Kamaxwanabay nupitit takunipti. ³⁸ Yis ku pariye kamaxwenepwi nupitit, yis hawwata humawnek kewa un dehetniki

ahawkribe gidahankis hiyeg. In ke wotbe kaayhsima un dehetniki pes yiwtaknek adahan ikene gidehetnikis kaayhsima hiyeg akiw. Hennewatbaki Uhokri gannasan minikweknene awna.

39 Ig Kiyapwiye Jesus awna inakni adahan arakak ku samah kamaxwenepwi gipitit ignes gitiphaw Uhokrinek. Henneme Gitip kote awahkiskahte mmanawa ig Kiyapwiye Jesus kote wagahte ku kiney gikiythani.

*Hiyeg Gihiyakemnikis Gimin Jesus Ka Patiptak
Jo 7.11, 25, 10.19*

40 Kaayhsima gaytakkis nerras fetyapu igkis timapni inakni yuwit henne, igkis awna:

—Ig Uhokri gawnepe.

41 Gaytakkisme awna:

—Ignewa Cristo, ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwyi.

Igkisme gaytakkis awna:

—Henneme ig galiléyene. Waké ig igyerwatbe Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwyi, nikwekam ig ka ariwntakma Galiléyamnawkam.

42 Uhokri gannasan minikweknene awna ku Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwyi ig amadga wayknek ayhté paytwempu Belém ayhté Judeyamnaw ku kiney amekene Davi amadga wayk.

43 Henne igkis hiyeg ka tuguhkis gihiyakemnikis hehpekwiyema gimin Kiyapwiye Jesus.

44 Gaytakkis nerras hiyeg aharitnes gikamaxwitni henneme yuma hiyeg gikamaxten.

Sandagma Ka Kamax Jesus

45 Aytēke nikwe nerras muwpeg gisandagmakis diyuhe ta gitkis nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis farisewkis akiw. Igkis danuh atere, igkisme gikiparakis awna gitkis:

—Mmahki yis ka waxwa Jesus atan?

46 Igkisme kaytwa giwnkis:

—Usuh ka timapti pahapwinama awayg awna ke inaknibe.

47 Igkis farisewkis timapni henne, igkis awna gitkis:

—Mmah yispeke hawwata kinikiswe git? **48** Ka ba yis hiyá usuh ka iha giwn? Iné ukiparawiy kawnata iha giwn. **49** Nerras hiyegempu ku pariye ihepye giwn igkis ka hiyak hawkri. Igkis ka hiyak ku pariye Uhokri gikumadukan awna. Igkis ikaksaka adahanikwa biyukwiki.

Nikodémus Awna Gidahan Jesus

50 Igme pahapwi awayg ayge ig timapni henne, ig kapusa awna gitkis. Giw kiyapwiye Nikodémus. Ig guyakikis farisewkis. Ig ner ku pariye kuhwekwa kinetihwa gikak Kiyapwiye Jesus. Giwn:

51 —Wixwiyya ka ihpenema Uhokri gikumadukan. Ig Uhokri gikumadukan ka isaksaw adahan wixwiyy ikiy pahapwi ku ig taraksepye kibentenwa henne. Amawka ku wis timapanigte. Amawka ku wis hiyapnigte. Wixwiyy kote kehte henne gikak Kiyapwiye Jesus.

52 Igkis timapni henne, igkis awna git:

—Mmahki pis awna inakni henne? Mmah pis galiléyene hawwata ke Jesusbe? Su atak ipegboha Uhokri gannasan minikweknene. In ka awna

ku ig awahkis uminwiy pahapwinama gawnepe apititak Galiléyamnaw.

⁵³ Igkis awna inakni, igkis tipik diyuhe mpuse gipinwatkis.

8

Jesus Isahkisase Pahapu Tino Ku Pariye Powkemnihwe Adahan Eg Ka Taraksa Akiw

¹ Ig Kiyapwiye Jesus pisenwa gikannuhakni agikutak leglis, ig wagehe ta apitit ini waxri imuhgipitnene kewye Olipegpit. Ig danuh atere, ig msekwe ayge.

² Hewke hawkanawa ig diyuhe atere agikut leglis akiw. Ayge ig bat, ig kannuhne hiyeg.

³ Ayteke nerras kannuhekeputnepwi amin amekene Moís gikumadukan ignes danuh atere payak gikakkis nerras farisewkis. Igkis waxe git pahapu tino ku pariye powkemnihwe. Igkis tabirasig ta gipetunat Kiyapwiye Jesus ayge giwtrikneswa hiyeg.

⁴ Ayteke igkis awna git:

—Kiyapwiye, no tino kamaxwika nikwenéwa ku samah eg powkemnihwe gikak pahapwi.

⁵ Amekene Moís gikumadukan awna adahan wixwiy padaktepru akak tip adahan guwmepten apatra ini gupowkemni. Pisme, mmah piwn adahan ku samah wixwiy keh gukak?

⁶ Igkis awna inakni adahan gihikekten Kiyapwiye Jesus, marihwa igkis hiyá ba ig taraksa amekene Moís gikumadukan. Igkis muwaka utí gitaraksan adahan igkis gikamyehpitni. Igme

Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig mabukwe. Ig kapusa anniri waygbow akak giwak.

⁷ Igkisme kapusa ayaptepri akiw. Ayge nikwe ig kannikase gitew, ig awna gitkis:

—Ku pariye yaytak yumanene gitaraksan, hiyawa ig kit padakru.

⁸ Ayteke ig mabukwa akiw, ig kapusa anniri waygbow akiw.

⁹ Igkis timapni inakni giwn henne, igkis kayah gitaraksankis. Ayge nikwe igkis tipik pahapwimpi. Nerras ku pariye pi kiyaptenene igkis kit tipik. Ayteke nawenépwime tipik butte. Juktah igkis ikise Kiyapwiye Jesus ig pahapo gukak eggutino ayge gikakkis nerras timepnepwi giwn.

¹⁰ Ayteke ig kannikase gitew, ig hiyá eggutino gudukwenewa ayge gipetun. Ig awna gut:

—Kiyapuno, kineyki nerras pikamyehpitnipwi? Mmah yuma pahapwinama pipedketni?

¹¹ Egme kaytwa giwn:

—Yuma, Kiyapwiye.

Igme awna gut:

—Nah hawwata, nah kawnata padakpita. Hiyawa pis tipik diyuhe pipinwat. Henneme ka ba taraksa akiw.

Jesus Uguhekeputne Uhuyakemniwiy

Jo 1.4, 3.19, 12.34; Rom 13.12; Ef 5.8; 1 Tess 5.5; 1

Jo 1.5, 2.9

¹² Ayteke ig awna ta gitkis nerras hiyeg akiw. Giwn:

—Nah kewa pahá abukrike gidahankis madikte hiyeg amadgayapu inin. Ku pahapwi wew nukakhu, nah uguh gihiyakemni kahadbe in ka msakwa ke wotbe abet amisnapyibe akiw. Ayge

nikwe ik adahan ig hiyak ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Nikwe ig aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa.

13 Igkis farisewkis timapni henne ku samah ig awna inakni, igkis awna git:

—Pisnewa ekkewne pimin. Nikwe piwn he waditnepyenen.

14 Igme kaytwa giwnkis:

—Nuwnhu ka he waditnepyenenma. Hiyawa nah ekkewne numinhu henneme nuwnhu ka waditnepyenenma. Mmanawa nah hiyak ku pariyene nah. Nah hiyak ku kitwiye nah. **15** Yis yipewkan nuhiyepetni ba nah kibeynewatma, bawa yiswa yikehbetan akak yidahanwa yihiyakemni amadgaya inin. Nahme ku apim inin nah ka hiyá hiyeg ba ignes kibeynepwiwatma. **16** Henneme waké nah gihiyepetnikisbe adahan ba ignes kibeynepwiwatma, nah hiyaprikiskam wadit. Mmanawa nah ka ikebdihenigkis akakma nuhiyakemninenwatma henneme nah payak gikak Nighu nawahkisten usuh gihiyepetnikis baki ignes kibeynepwiwatma. **17** Minikwak amekene Moís tamak amadga gikumadukan adahan ku piyana utemwera ku giwnkis tuguh hehpekwiyie, nikwe ik adahan wixwiy iha inakni giwnkis. **18** Ay piyana gikebyikis ntemwera adahan ekkene ku pariyene nah, nah gikak Nighu nawahkisten, usuhnewa ay.

19 Igkisme ayapri:

—Kineypa pig?

Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwnkis:

—Yis ka hiyakun ku pariyene nah. Yis kawnata hiyakri ku pariyene Nighu. Waké yis hiyakbe ku pariyene nah, yis hiyaknikam ku pariyene Nighu.

20 Inakni ig Kiyapwiye Jesus awna ayhté agiku karukri akekri ku aysaw ig kannuhhekne agiku legis. Henneme yumahte hiyeg gikamaxten mmanawa gihawkanaprik kote danuhte.

Ku Kitwiye Nah, Yis Ka Hiyá Yisma Danuh Atere

21 Atyeke ig Kiyapwiye Jesus awna gitkis akiw. Giwn:

—Kenesa ntepkmnimet. Apim ini yis ipegpan henneme waditnepyenen. Apit yis utepun, yis miyarapnek akak madikte yitaraksan. Ku kitwiye nah, yis ka hiyá yisma danuh aterenek.

22 Igkis judeyenepwi giwewkistenkis timapni henne, igkis awna:

—Mmahki ig awna inakni? Ba ig me ume-hwepyemet?

23 Igme awna gitkis:

—Yis amedgenene inin. Nahme inugiktekne. Yisme yihiyakemni amadgaya inin. Nahme nuhiyakemni ka hennema. **24** Inneki keh nah awna ku yis miyarapnek akak madikte yitaraksan. Mmanawa ku yis ka kamaxwa ta nupitit, yis miyarapnek akak madikte yitaraksan.

25 Igkisme awna git:

—Pariyenekap?

Igme kaytwa giwnkis:

—Mmah ka ba yis hiyakni ku samah nahakkaw yit pitatye? **26** Aysawnemenek nah akkamnihne yit yitaraksannek. Nah kadahan kaayhsima yuwit adahan nah ekkene yit yitaraksan. Kurime nah

ka awna nuwnteknewatma. Ku samah nah ay amadga inin, nah awna inenewa yuwit ku pariye nawahkisten giwn nuthu. Ignewa awna yuwit ku pariye inyerwatnene yuwit.

²⁷ Igkisme ka pukuha ku ig awna inakni gimin gig Uhokri.

²⁸ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Ku aysaw yis ikepun ayhté inut aminat ah ayge nikwe yis hiyak ku pariylene nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin. Apim ini yis hiyak ku nah ka keh ariknawnama nuwnteknema henneme nah kinetihwa yit ku kamin Nighu kan-nuhun. ²⁹ Ig nawahkisten ig ay nukakhu. Ig Nighu ka ikisun nah pahaponama mmanawa nah apanenekwa kehnenekekwa gibetki.

³⁰ Ig Kiyapwiye Jesus awna inakni henne, kaayhsima hiyeg ihe giwn.

Jesus Keh Wixwiy Isamtaw

³¹ Ayteke ig awna ta gitkis nerras ihpenepwi giwn:

—Ku yis ihpenene nuwnhu, nikwe yis inyerwa nuhiyegapu. ³² Ayge nikwe yis hiyaknek ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Amun ini yis isamtawnek.

³³ Igkisme kaytwa giwn:

—Mmahki pis awna inakni ku usuh isamtawnek? Usuh ka ibuktima. Usuh amekene Abragh gihiwhipwi.

³⁴ Igme kaytwa giwnkis:

—Ku pahapwi taraksepye, nikwe ig kewa ibuk-tibe. Ku pariye hiyeg ibukti ka hiyá igma pes

ariw gannipwi gidahan gikipara. Ku pariye hiyeg taraksepye kawnata hiyá igma miniw ariw gikehni mbayka. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. ³⁵ Ku pariye hiyeg ibukti, ig ka msakwa agiku gikipara gipin adahan apanenekwatma. Ku aysaw ig kiyapwip, ig ipukepka. Henneme ku pahapwi ikamkayhti, iggi ik adahan ig msakwa gipineku gig adahan apanenekwa. ³⁶ Nah Uhokri gikamkayh. Ku aysaw nah keh yis isamtaw ariw ini bukitka, ayge nikwe hiyawa yis miniw ariw madikte yikehni mbayka. Apim ini yis inyerwa isamtaw. Nikwe yis ik adahan yis humaw Uhokri gikamkayupwi adahan yis aymuhwa gimun adahan apanenekwa.

Ku Pariye Hiyeg Ka Kighaw Git Uhokri Ignes Gikgis Wapitye Gikiparadkis

³⁷ —Yiwnapriknawa yis awna ku yis amekene Abrawh gihiwhipwi henneme gihiyakemni yuma ay yipit. Yis aharitnene nuwmepten mmanawa nuwnhu ka kawetri ay apit yiyakni. ³⁸ Nah ekkene yit ku pariye nah kuwis hiyá ayhté gimun Nighu. Yisme nawenéwa yig giw ndahan. Yis ihpene giwn ner yig.

³⁹ Igkisme kaytwa giwn:

—Ignewa amekene Abrawh ku pariye wighu.

Igme kaytwa giwnkis:

—Waké yis inyerwa giwntakbe amekene Abrawh, nikwekam yis giwetniwatkam.

⁴⁰ Henneme gihiyakemni yuma ay yipit. Nah ekkene yit inyerwatnene yuwit, yuwit ku pariye igwa Uhokri gakkan nuthu. Henneme yis aharitnene nuwmepten. Igme amekene Abrawh

ig ka kehkam akebyi ini. ⁴¹ Yis giwetniwa yig nawenéwa.

Igkisme kaytwa giwn:

—Usuh yuma nawenéwatma wighu. Usuh ka battagma. Ignewa Uhokri igyerwa wighu.

⁴² Igme awna gitkis:

—Kawa. Ig ka ignema yig. Waké yig Uhokribe, yis batekkam nukakhu. Mmanawa nah pes giwntak Uhokri, nah humaw giwntak Uhokri. Ka nuwnteknewatma nah ayt atan. Ignewa Uhokri awahkisun atan. ⁴³ Mmahki yis ka pukuha inakni nuwnhu? Nah akkite yit ku samah. Awaku yis ka amapin. ⁴⁴ Mmanawa yig ig wapitye gikiparadkis. Yis yibetki keh ner yig gibetki. Ku samah akapuska hawkri ig umehekeputne, ig kapetunsa hiyakemniki ku pariye inyerwatnene. Mmanawa yuma aynesnima yuwit inyerwatnene ay abet gihiyakemni. Ig awna wasaymkanen mmanawa inenewa wasaymka ay abet gihiyakemni. Ig kinisekeputne. Ig wasaymka ahawkri. ⁴⁵ Inneki keh yis ka ihpa nuwnhu mmanawa nah awna yit yuwit ku pariye inyerwatnene. ⁴⁶ Yuma pahapwinama yingtak hiyapun nah taraksa. Apanenekwa nah awna yit yuwit ku pariye inyerwatnene. Mmahki nikwe yis ka iha nuwnhu? ⁴⁷ Ku pariye Uhokriyan iggi timap Uhokri giwn. Yisme ka Uhokriyanpuma. Inneki keh yis ka timepkere giwn.

⁴⁸ Igkisme judeyenepwi giwewkistenkis awna git:

—Pis taraksepye ke nerras hiyeg samariyenep-wibe. Pis wapitye ay pipit. Hennebakap.

⁴⁹ Igme kaytwa giwnkis:

—Yuma wapitye ay nupithu. Nah kiyatha Nighu. Yisme miyathan. ⁵⁰ Nah ka ayta adahanma kiyathasewne gitkis hiyeg amedgenepwi inin. Henneme pahapwi ay ku pariye muwaka nah kakiythani. Ig gisayreptenkisnek nerras ku pariye kane kiyathan. ⁵¹ Ku pahapwi ihepye nuwnhu, iggi ka miyá. Ig aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

⁵² Igkis timapni henne, igkis awna git:

—Wownapraknewa. Kuri usuh hiyakni kabayhtiwa ku wapitye ay pipit. Ig amekene Abrawh miyap. Madikte Uhokri gawnepepu miyarap. Pisme awna: “Ku pahapwi ihepye nuwnhu, iggi ka miyá.” Mmahkap pis awna inakni henne? ⁵³ Mmah pis gapitmin wighu amekene Abrawh ku pariye ayipa miyá? Mmah pis gapitminkis Uhokri gawnepepu ku pariye miyarapye? Pariyenekap?

⁵⁴ Igme kaytwa giwnkis:

—Waké nahwa kiyathasawbe he nuwn-teknenwatbe, nikwekam nuwnhu he waditnepyenenkam. Henneme ignewa Nighu kiyathasan, ig ner ku pariye yis kanum yiwohkiga. ⁵⁵ Henneme yis ka hiyakri. Nahme nah hiyakri. Waké nah awnabe: “Nah ka hiyakri”, nikwekam nah wasaymhewpikam ke yisbe. Henneme nah inyerwa hiyakri. Nah iha giwn. ⁵⁶ Ig wahawkriwy amekene Abrawh ig minikwak ig hiyakni ku nah danuhnek amadgat hawkri. Inneki keh ig bateke. Ig hiyakni, ig bateke gimin.

⁵⁷ Igkis timapni henne, igkis awna git:

—Pis kote kiyapwite. Pis ka hiyapti amekene Abrawh. Mmah ahiyaka pit inakni?

58 Igme kaytwa giwnkis:

—Apit ig amekene Abrawh humaw, nah ayipa ay kuwis. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewat-baki nah ay.

59 Igkis timá inakni henne, igkis awna:

—Ig Jesus makukse amekene Abrawh. Uyay katiwnise ini guitaraksan git. Uyay umehpig.

Igkis kidise tip adahan gipedkepten. Igme mini-wkehepriks. Ig pese agikutak Uhokri Gipin.

9

Jesus Makniwa Pahapwi Motpiye

1 AYTEKE ariwnteke ini samdi abet, ig Kiyapwiye Jesus apigku ahin, ig hiyá pahapwi awayg bat ahinmu ig amnihswene ta gitkis hiyeg. Ig awayg motpiye ku samah ig amadgate wayk.

2 Usuh gikannuhnipwi hiyapni henne, usuh ayá Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye, pariye kapatra ner awayg ig amadga wayk motpiye? Ba awakutke ginag guitaraksan? Ba awakutke gig guitaraksan? Batke awakutke gidahanwa guitaraksan?

3 Igme kaytwa wown:

—Yuma arikna kapatrene. Iné ka ginagma guitaraksan, iné kawnata gigma guitaraksan, iné kawnata guitaraksanma. Ig amadga wayk henne kahadbe hiyeg hiyá Uhokri gannu ta gipitit. **4** Ku samah nah ekkene ig Uhokri gannu, amun ini nah kehne ini gannipwi ku kadahan ig awahkisun atan. Amawka ku wis keh gannipwi kurinewa akak inin mmanawa kuri wis kahawkan akiw. Aysawnemenek wis ka kahawkan akiw. **5** Nikwe ku samah nah aynete amadga inin nah kehne

ini gannipwi. Nah humaw kewa pahá abukribe adahan uguhne madikte hiyeg gihiyakemnikis amadga inin.

⁶ Pisenwa inakni gawnhan, ig tuples waygboit. Ig kehne ibug akak gaybi. Ayge ig manotig ner motpiye akak ini ibug.

⁷ Pisenwa ig awna git:

—Su ta sukuh piwtyak agikut ini un atiy kewye Siloé.

Inakni wownaprikwiy “Un Awahkiska” kahina-haki atiy. Ig awayg timapni henne, ig tipik. Ig danuh atere. Ig sukuhe giwtyak. Aynewa ig hiyap. Ayteke nikwe ig tipik.

⁸ Ig tipikwiye, ayge gihumwayepwi gikakkis nerras ku pariye gihiyepetnipwi ku ig motpiye igkis hiyapri atere. Igkis awna:

—Ka ba nernema betnene ahinmu ba gibetki amnihswa ta gitkis hiyeg?

⁹ Gaytakkis awna:

—Igneawa.

Gaytakkisme awna:

—Ka ignema. Hennewatmeki gihipak.

Igme ner makniwtinene ariw gimotpen ig awna gitkis:

—Nahnewa.

¹⁰ Igkis timapni henne, igkis awna git:

—Pariye keh pis hiyap?

¹¹ Igme kaytwa giwnkis:

—Pahapwi awayg giw Kiyapwiye Jesus, ig kehe ibug ig manotan nikak. Ig awna nuthu: “Su ta sukuh piwtyak agikut ini un atiy kewye Siloé.” Nah tipik danuh atere, nah sukuhataw, nah hiyap.

¹² Igkis timapni henne, igkis awna git:

—Kineykig?

Igme kaytwa giwnkis:

—Nah ka hiyak ku kiney ig.

¹³ Igkis hiyeg timapni henne, igkis waxepri ta gitkis farisewkis.

¹⁴ Mmanawa ig Kiyapwiye Jesus keh ibug, ig piyih giwtyak abet samdi.

¹⁵ Igkis danuh atere, igkisme farisewkis hawwata ayapri:

—Pariye keh pis hiyap?

Igme kaytwa giwnkis:

—Pahapwi awayg manotan akak ibug. AYTEKE nah sukuhataw, nah hiyap.

¹⁶ Gaytakkis igkis farisewkis igkis timapni henne, igkis kinetihwa pawtak. Giwnkis:

—Ner ku pariye gipiyhetni ig ka giwnteknewatma Uhokri mmanawa ig ka kiyatha samdi, ig piyihak samdi abet.

Gaytakkisme awna:

—Ku ig taraksepye, kitak ig utí gannu adahan ig keh annut ke inibe?

Ayge nikwe nerras farisewkis gihiyakemnikis ka patiptak.

¹⁷ Igkis kapusa ayapte ner makniwtinene ariw gimotpen. Igkis ayapri:

—Ya pis? Mmahki pit ner awayg ku pariye pipiyhetni?

Igme kaytwa giwnkis:

—Nuthu ig Uhokri gawnepe.

¹⁸ Ariwnteke ini igkis ka iha giwn ku ig minikwak ig motpiye henneme kuri ig hiyap. AYTEKE nikwe igkis waticha gig gukak ginag.

¹⁹ Egkisme danuh atere, igkisme ayaprukis:

—Mmah ig ner pikamkayh ku kamin yis awna ku ig motpiye ku samah ig amadga wayk? Mmah nikwe ig hiyap kuri?

²⁰ Egme ginag gikak gig egkis kaytwa giwnkis:

—Usuh hiyakni ku ignewa ukamkayh. Usuh hiyakni ku ig motpiye ku samah ig amadga wayk.

²¹ Henneme usuh ka hiyak ku samah gipecpen kuri. Usuh ka hiyak ku pariye keh ig hiyap. Ig kuwis kiyapwip kuwis. Ayapnig. Igwa akki yit.

²² Egkis awna inakni henne awaku egkis apis gibohrikis nerras judeyenepwi giwewkistenkis. Mmanawa igkis giwewkistenkis kuwis ahgebete ginettikis adahan gipukeptenkis hiyeg agikutak gileglisakis. Giwnkis: “Ku pahapwi kanum Jesus ku ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwiy, iggi ipukepkanek.”

²³ Inneki keh egkis ayaptasig gukamkayhkis ta gitkis.

²⁴ Igkis farisewkis hiyapni henne, igkis watihpig akiw. Ig danuh atere, igkis awna git:

—Ka ba muwaka kabayha Jesus. Usuh hiyakni ku ig taraksepye. Kabayha Uhokrinen.

²⁵ Igme kaytwa giwnkis:

—Nah ka hiyak ba ig taraksepyema henneme nah akkite yit pahat arikna ku pariye nah hiyak kabayhtiwa. Kuhwekwa nah motpiye henneme kurime kuwis nah hiyap.

²⁶ Igkisme awna git akiw:

—Mmahpa ig keh pikak? Mmah apiyhepka piwyak git?

²⁷ Igme kaytwa giwnkis:

—Ayipa nah kuwis akki yit henneme yis ka timepkere nuwnhu. Mmahki yis muwaka nah

akki yit akiw? Mmah yis wageswekerepye gihiyegapu?

²⁸ Igkis timapni henne, igkis mahipwihpig. Igkis awna git:

—Pisnewa gihiyega. Usuhme amekene Moís gihiyegapu. ²⁹ Usuh hiyakni ku Uhokri kinetihwa gikak amekene Moís. Nerme usuh ka hiyak ku pariyene ner hiyeg.

³⁰ Igme ner makniwtinene ariw gimotpen ig kaytwa giwnkis:

—Mmah henne? Ini keh nah wakaymni kaayhsima. Ig keh nah hiyap henneme yis ka hiyak ku pariyenekig. ³¹ Wis hiyakni ku Uhokri ka timap pahapwinama taraksepye gipigyeckawni. Ig timap gipigyeckawni ignenwa pahapwi ku pariyekiyathig ku pariyekiyathig keh gibetki. ³² Ku samah aka-puska hawkri yuma pahapwinama awayg hiyá gipiyhak pahapwi awayg ku pariyekiyathig motpiye ku samah ig amadga wayk. ³³ Waké ner awayg ka giwntakma Uhokribe, nikwekam ig ka hiyá apiyhakkam nuwtyak adahan keh nah hiyap.

³⁴ Igkisme awna git:

—Pis taraksepye ku samah pis amadga wayk. Pariyenekap pis? Ka pisnema hiyá ukannuhka. Su tipik ayteke. Ka ba diyu atan Uhokri gipineku akiw.

Ayge nikwe igkis ipukwig.

³⁵ Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus kinetni ner awayg gak ku samah igkis ipukepri. Ig timapni henne, ig tipik iwasapri. Ig danuh atere git, ig awna git:

—Ba pis kamaxwa ta gipitit ner ku pariyekiyaweswe awayg amadgaya inin?

36 Igme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, uyá akki nuthu ku pariye ig kahadbe nah kamaxwa gipitit.

37 Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Ku apim inin pis hiyapri. Nah ku pariye kinetihwene pikak nahnewa ku pariye wageswe awayg amadgaya inin.

38 Igme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, nah kamaxwa pipitit.

Ayge ig paberetusaw gitiput, ig kiyatig.

39 Ayteke ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis hiyeg. Giwn:

—Nah ayta atan amadgat inin adahan hiyakisne ku pariye hiyeg kibeynepwi, akak ku pariye hiyeg kane kibeynepwima. Hiyeg amadgayapu inin igkis ka hiyak ku samah Uhokri gihiyakemni. Nah ayta adahan nah kehne igkis hiyakni. In ke wotbe nah kehne motapye hiyap. Gaytakkisme hiyeg ikaw ke wotbe igkis kuwis hiyakbe ku samah Uhokri gihiyakemni. Nah ayta adahan nah hiyekeprikis ku igkis ka hiyaknima igkis ke motapyebe abet gihiyakemnikis.

40 Gaytakkis farisewkis timapni henne, igkis awna git:

—Mmah pit usuh ke motapyebe abet uhiyakemni hawwata? Kawa. Usuh hiyak Uhokri gihiyakemni kabayhtiwa.

41 Ig timapni henne, ig awna gitkis:

—Waké yis ikaw ke motapyebe abet yihiyakemni, waké yis mpiksewne giharit Uhokri gihiyakemni, nikwekam yuma yitaraksankam. Henneme yis ikewne ke wotbe yis hiyepnepwi kuwisbe. Yis ka mpiksaw giharit Uhokri

gihiyakemni akiw. Nikwe yis yidukwenewa akak madikte yitaraksan.

10

Abektey Amin Muttuh Gapuriwkegkis

¹ Aytéke ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis hiyeg akiw. Giwn:

—Nah akkite yit abektey. Ay pahá apuriwket gidahankis nuhiyegapu kewa muttuhbe gapuriwkegkisbe. Pahatraw ahin adahan parekket atere. Ku pahapwi parak arimkat gapuriwkegkis muttuh henneme ku wis hiyá ig ka parak ku kiw parekket, ku ig parak ayamaw aharaptak yar, ayge nikwe wis hiyaknig ku ig amepye. Wis hiyakni ku ig ayta kidisne arikna ku pariye kane gidahanma. Hennewatbakig. ² Pahapwime ku pariye parekwiye ku kiw parekket, iggi muttuh akipara. ³ Apuriwkeputne ku pariye ayge agiku muttuh gapuriwkegkis, ig woka alappota gidahannenwa igyerwa muttuh akipara. Lappot woka, nerras muttuh ayge igkis timap gikupimna gikiparakis. Igme humak gipigpu. Ig kanum mpuse giwkis. Ig pekkiswigkis ta kabaywakat. ⁴ Pisenwa gipesnikis ig wew pitati giwkis, igkisme makeke gihapu butte. Igkis kuruw gihapu mmanawa igkis kuwis hiyeké gikiparakis gikupimna. ⁵ Gihapume nawenéwa hiyeg igkis ka wew mmanawa igkis ka hiyak gikupimna. Pase igkis timé ner gikupimna, igkis sigisbet giw.

Hennewatbaki ig Kiyapwiye Jesus awna.

Jesus Parekket Uduhanwiy Arit Kabayka

6 Ig kehe abektey henneme igkis timepnepwi ka pukuha inakni giwn.

7 Ig hiyapni henne, ig awna gitkis akiw. Giwn:
 —Nah akkite yit huwewe. Nah ke inibe ahinbe gidahankis muttuh. Hennewatbaki nah. Nahnewa parekket agikutpiye nuhiyegapu gapuriwkegkis. Nahwata pesket arimketwiye kabayka. **8** Kaayhsima kinisekeputnepwi kuwis danuh napitkiya. Igkis ikawnamahkis ke wotbe igkis ekkenes Uhokri giwn. Bawa kawa. Nuthu igkis kewa amepwapyebe ku pariye aharitne giweptenkis nupigpu. Henneme ku samah nerras muttuh ka iha nawenéwa hiyeg giwn, igkis nuhiyegapu kawnata iha giwnkis nerras kinisekeputnepwi. **9** Nahnewa parekket agikutwiye nuhiyegapu gapuriwkegkis. Ku samah muttuh pareke ku kiw parekket adahan ayemwepye ariw mbayka, hawwata nerras ku pariye kamaxwenepwi nupitit ignes isamtaw ariw mbayka. Hawwata akiw, ku samah muttuh pes ku kiw parekket adahan ipegpene gimanakis, hawwata nerras ku pariye kamaxwenepwi nupitit igkis utí madikte ku pariye gimawkanitnenes. **10** Amepwapye ayta giweptenkis muttuh, giwmeptenkis pisenwepye gihawkankis. Nahme nah ayta adahan nuhiyegapu kadeheten adahan igkis igisapye akak kabayka.

*Jesus Ukiparawiy Ku Pariye Kibeyne
 Eb 13.20; Apok 7.17*

11—Nah apuriw nuhiyegapu kabayhtiwa kewa pahapwi muttuh akiparabe kibeynebe. Ig mut-

tuh akipara ku pariye kibeyne ig ahegbet adahan umahkiswa adahan gamnihtenkis gipigpu.

Judeyenepwi Giwewkistenkis Kewa Muttuh Gikapriwtenkisbe Ku Pariye Kane Kibeynepwima

¹² —Gaytakkis hiyeg apuriw muttuh henneme igkis ka gikiparakisma. Nerras muttuh ka gi-dahankisma, igkis he gikapriwtenkisnen adahan katiwnihka. Ayge nikwe ku pahapwi axtigi danuh atere, ig muttuh gikapriwtenkis hiyapni henne, ig diyuhe giwkis muttuh, ig sigise giwkis. Ayge nikwe ig axtigi kamaxe muttuh. Igkis madikte peke. ¹³ Igme muttuh gikapriwtenkis ig sigis giwkis mmanawa ig ka adahanma batekyema gikakkis. Ig gikapuriwtenkis he adahannen ig dax gikakura.

Jesus Hiyakak Gikakkis Gihiyegapu

¹⁴ —Nahme nah kewa muttuh akiparabe kibeynebe. Nah hiyakape madikte nupigpuh kabayhtiwa. Igkisme hiyekepun hawwata.

¹⁵ Usuh hiyakak pawtak kabayhtiwa hawwata ku samah nah hiyakak gikak Nighu. Nah umahkiswenek adahan gamnihpitnikis.

¹⁶ Gaytakkis nupigpuh yumahte agiku gapuriwkegkis. Amawka nah iwapapeprikis atere. Igkis timap nukupimnanek. Igkis kamaxwa nupititnek. Ayge nikwe igkis humaw pahayruknene gikakkis nupigpuh ay. Igkis madikte pahapwiwa gikiparakis.

¹⁷ Nah umahkiswenek nuwnteknewa adahan nah kannikaw akiwnek. Inneki keh Nighu batek nukakhu. ¹⁸ Waké nah ka umahkiswa nuwnteknewatma, yumakam hiyeg hiyá

nuwmak. Henneme nahwa umahkiswa. Nah kadahan nannuh adahan nah umahkiswa. Nah kadahanwata nannuh adahan nah kannikaw akiw. Hennewatbaki Nighu awna nuthu.

Hiyeg Gihiyakemnikis Gimin Jesus Ibekhewbet Akiw

Jo 7.11, 25, 40, 9.16, 10.21

¹⁹ Nerras judeyenepwi giwewkistenkis timapni henne, gihiyakemnikis ibekhewbet akiw.

²⁰ Gaytakkis awna:

—Wapitye ay gipit. Ig puwpup. Mmeneki yis timá giwn?

²¹ Gaytakkisme kaytwa giwnkis:

—Ig yuma wapitye ay gipit. Wapitye ka awna ke inaknibe. Ig kawnata hiyá apiyahk hiyeg motpiye.

Judeyenepwi Giwewkistenkis Tukuhe Jesus

Jo 5.18, 8.59, 12.37

²² Ariwnteke ini, hawkri danuh adahan judeyenepwi fetya ayge Jerusalém adahan kiyene ku samah amekenegben barewha ini leglis kewye Uhokri Gipin ariw nipathawni.

²³ Kuwis ahawkanaprik muwokweki. Ayge Uhokri Gipin ig Kiyapwiye Jesus wewpari ayaran-wew payt amun ini iwetrit kewye amekene Salomawh giwetri.

²⁴ Nerras judeyenepwi giwewkistenkis danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Igkis pahadguhwa ganwa. Igkis awna git:

—Ka muwaka ayamwa wowhu takuniptima akiw. Asá akkaw wothu kurinewa baki pis igy-erwatma Cristo, Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni.

²⁵ Igme kaytwa giwnkis:

—Kuwis nah akkaw yit henneme yis ka timepkere nuwnhu. Ini annut ku pariye nah keh giwntak Nighu ini akkan huwewe ku pariyene nah. ²⁶ Yisme ka iha nuwnhu mmanawa yis ka gaytakkisma nupigpuh ku kamin nah kinethwa amakohnokwa. ²⁷ Ku pariye hiyeg igyerwa ndahan ignes hiyak nukupimna. Nahme hiyakapeprakis. Igkisme batek wew nukakhu. ²⁸ Nah keh igkis aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Igkis ka biyukti giw Uhokri. Yuma pahapwinama hiyeg hiyá giwiwhkakis ayteke nuwakutak. ²⁹ Nighu ku pariye gikeptenkis nuthu ig pi datte ariw madikte. Yuma pahapwinama hiyeg hiyá awiwhka ariknawnama giwakutak Nighu. ³⁰ Nah gikak Nighu usuh pahapwiwa pawtak.

³¹ Pase nerras judeyenepwi giwewkistenkis timé inakni yuwit igkis kidis tip akiw adahan gipedkepten.

³² Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna gitkis:

—Kuwis nah keh kaayhsima annut, kibeyne annut giwntak Nighu. Pariyepa annut kapatra yis nupedkepten?

³³ Igkisme kaytwa giwn:

—Usuh ka padakpi apatrama kibeyne annut. Usuh padakpi apatra ku samah pis makuksebdih Uhokri. Pis he awaygnen amadgaya inin henneme pis ikawpari ke wotbe pis Uhokribe.

³⁴ Igme awna gitkis:

—Yidahanwa yikumadukan awna:

“Uhokri awna ku yis Uhokriyanpu.”

³⁵ Ini Uhokri gannasan minikweknene in apanenekwa awna wadit. Amadgatak inakni gannasan ig awna ku nerras ku pariye gikanyanpu adahan ignes ekkenes giwn ig awna ku igkisnewa Uhokriyanpu. ³⁶ Nah kaniyka nah awahkiska atan gapit Nighu adahan nah yamnihten. Mmah nikwe yis ikiy ku nah makuksene Uhokri awaku ku samah nah awna ku nah Uhokri gikamkayh? ³⁷ Ku yis ka hiyá nah keh annut giwntak Nighu, nikwe yis ka muwaka iha inakni nuwnhu. ³⁸ Henneme ku yis hiyá nah inyerwa keh annut giwntak Nighu, ihpanabay ku nah igyerwa gikamkayh. Hiyawa yis ka iha inakni nuwnhu ku nah gikamkayh henneme nannuh akkin yit huwewe. Ayge nikwe yis hiyakun ku nah gikak Nighu usuh pahapwiwa pawtak.

³⁹ Igkis timapni henne, pahaynewat akiw igkis gipewkankis gikamaxwitni henneme ig pese giwkis akiw.

Jesus Msakwa Pahambakat Jordawh

⁴⁰ Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus tipik manuke eggwarik Jordawh akiw. Ig danuh atere ku kiney amekene João Batista pitatye kaywene hiyeg. Ayge ig msekwe.

⁴¹ Kaayhsima hiyeg atere git. Igkis awna:
—Amekenemni João Batistamni ka keh annut, henneme ig awna inyerwa inetit gimin ner awayg.

⁴² Ayge kaayhsima hiyeg ihepye giwn.

¹ Ayhté paytwempu Betâniya ayge pahapwi awayg kakahriye. Giw Lázaru. Ig msakwa ayge gukakkis gisamrupwi kiyapuno Mahi gukak kiyapuno Marta.

² Eggu kiyapuno Mahi ku pariye imihatinano Kiyapwiye Jesus akak imihgi eg manpusa gikugku akak gusemnu. Ignewa gegni kiyapwiye Lázaru ku pariye kakahrip.

³ Egkis gisamrupwi hiyapni henne, egkis wasapanaw gimin Kiyapwiye Jesus. Egkis awna:

—Kiyapwiye, ner pikagmada kakahrip.

⁴ Ig Kiyapwiye Jesus timapni henne, ig awna:

—Kawki ininema karayt gisayreptenmanek. In adahan arekhetni Uhokri gikiythani. In adahan arekhetni nukiythani nah Uhokri gikamkayh.

⁵ Ig Kiyapwiye Jesus kaayhsima batek gukakkis kiyapuno Marta gukak kiyapuno Mahi gikak kiyapwiye Lázaru.

⁶ Henneme ig ka atak gutkis nikwenéwatma. Ig timá kiyapwiye Lázaru gak ku ig kakahrip, ig msakwa gidukwenewa ayge adahan pina hawkri akiw.

⁷ Ayteke ig awna ta wothu usuh gikannuhnipwi:

—Uyay atak ta gipinwat Lázaru ayhtéhan Judeyamnaw.

⁸ Usuhme awna git:

—Kiyapwiye, mmahki pis atere akiw? Nerras uwewkistenwiay ayge kuhwekwa igkis aharit pipedkepten.

⁹ Igme kaytwa wownhu:

—Ka sam. Igkis ka hiyá nusamanak. Kote danuhte ahawkanaprik adahan nah pisenwa nukehni Uhokri gannipwi. Nighu ikí nuthu

hawkri adahan nah keh gibetki amadga inin hawwata ku samah ig ikí hawkri arit kamuw adahan igme ughyne hawkri mataytak adahan madikawku ler akak pina arawna (12). Ku aysaw ig pisenwa gannipwi metakwa ig pituk. Hawwata akiw ku samah ig kamuw ughuh wahina hawwata Uhokri ughuh nuhiyakemni adahan nah ka taraksa. Ku pariye hiyeg wew puwipwak, ig ka tuguh mmanawa kamuw abutni ughuh gahina.¹⁰ Henneme ku pariye hiyeg wew tiyegim, ig tuguhe mmanawa yuma kabutniki adahan ughyne gahina. Nahme ughukka nuhiyakemni adahan nah kehneneckwa gibetki.

¹¹ Pisenwa inakni giwn ig awna wothu:

—Ukagmadawiy Lázaru kuwis himeke. Henneme nah atere iwasapri adahan nah giwadsetni.

¹² Usuh timapni henne, usuh awna git:

—Kiyapwiye, mmahki pis ta giwadsepten? Kabay ig himak adahan ig makniw.

¹³ Henneme ig Kiyapwiye Jesus awna gimin kiyapwiye Lázaru gimiremni. Usuhme upewkan ig awna amin ku ig mayekne.

¹⁴ Ig hiyapni henne, ig awna wothu huwewe. Giwn:

—Lázarumni miyapi. ¹⁵ Kibeynekata nah ka aygenama ku samah ig kakahrip. Aysawnemenek yis pi kamaxwate nupitit akiw awaku ini. Henneme uyay atere git kuri.

¹⁶ Kiyapwiye Tomé timapni henne, ig awna ta wothu usuh giyakipwi Kiyapwiye Jesus gikannuhnipwi, ig ku pariye usuh kanumri Abes. Ig awna:

—Uyay atak gihapti adahan wixwiy umahkiswe peyeke gikak.

—Uyay.
Usuh tipik atere.

Marta Patiptak Jesus

¹⁷ Ig Kiyapwiye Jesus danuh atere ewka giwen kiyapwiye Lázaru. Ig ayipa apuhpika paxnika hawkri gaw.

¹⁸ Ini paytwempu Betâniya in kennesa arimkat Jerusalém. Mpana kilomet ta arimkanit.

¹⁹ Inneki keh kaayhsima judeyenepwi giwewk-istenkis jerusalémyenepwi atere gutkis kiyapuno Marta gukak kiyapuno Mahi. Igkis atere adahan gaydhetnikis adahan egkis ka kadni giharit geg-nikis mpiynepepyema.

²⁰ Eg kiyapuno Marta kinetni Kiyapwiye Jesus gak ku ig nemnik. Eg timapni henne, eg pes gitiput eg patiptakig atere apigku ahin. Egme kiyapuno Mahi msecewe paytrik.

²¹ Eg kiyapuno Marta patiptaka Kiyapwiye Jesus atere, eg awna git:

—Kiyapwiye, waké pis aybe amakohnokwabe, negni ka miyakam. ²² Henneme nah ndukwe-newa kamaxwa pipitit. Nah hiyakni ku Uhokri ikí pit madikte ku pariye payapni git.

²³ Igme awna gut:

—Pegni kannikaw akiwnek.

²⁴ Egme kaytwa giwn:

—Nah hiyak ku ig kannikaw akiwnek amak-semni hawkri ku aysaw madikte miyarapyenpu kannikaw.

²⁵ Igme awna gut:

—Nahnewa kannikasene hiyeg. Nahnewa keh igkis aymuhwa. Ku pahapwi kamaxwepye nupitit, hiyawa ig miyá henneme ig aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa. ²⁶ Ku pahapwi kadeheten, ku ig kamaxwepye nupitit, iggi ka miyati. Ba pis iha inakni nuwnhu?

²⁷ Egme kiyapuno Marta kaytwa giwn:

—Ihi, Kiyapwiye. Nah iha ku pis Cristo, pis Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni. Pis Uhokri gikamkayh ku pariye danuhne atan amadgat inin.

Mahi Patiptak Jesus

²⁸ Pisenwa inakni gunetnikis eg kiyapuno Marta tipik diyuhe ta gut gusamru kiyapuno Mahi. Eg danuh atere, eg humakru monye. Eg awna gut:

—Mim. Ukannuhten kuwis danuh. Ig muwaka pis atak git.

²⁹ Eg kiyapuno Mahi timapni henne, eg kannikew kibentenwa. Eg tipikwiyo ta gimkat Kiyapwiye Jesus.

³⁰ Igme Kiyapwiye Jesus kote apitma paytwempu. Ig gidukwenewa ku kiney kiyapuno Marta patiptakig.

³¹ Nerras judeyenepwi giwewkistenkis ku pariye ayge paytrik adahan gaydhetnikis igkis hiyapni henne ku kiyapuno Mahi kannikaw kibentenwa eg tipik, igkis makeke guhapu butte. Gitkis eg ta arit kiyapwiye Lázaru gimew adahan eg tihano giharit.

³² Egme kiyapuno Mahi danuh atere git Kiyapwiye Jesus. Eg hiyapri, eg paberetusaw gikimpuit. Eg awna git:

—Kiyapwiye, waké pis aybe amakonohkwabe, negni ka miyakam.

³³ Eg tihano. Nerras guhaptiyepwi judeyenepwi giwewkistenkis igkis hawwata tihenes. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig katiw apit giyakni. Ig kahhekanaw.

³⁴ Ig awna:

—Kineypa yis sarayhpig?

Igkisme kaytwa giwn:

—Kiyapwiye, ba ayta iwasapri. Ayhté ig.

³⁵ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig suke gikantak.

³⁶ Nerras judeyenepwi giwewkistenkis hiyapni henne, igkis awna:

—Ipegnamwi ku samah ig batek gikak.

³⁷ Igkisme gaytakkis awna:

—Ignewa ku pariye keh pahapwi motpiye hiyap. Mmah nikwe ig ka mpitha amekenemni Lázarumni ariw miyaka?

Jesus Kannikase Lázaru

³⁸ Aytéke nikwe igkis danuh atere arit kiyapwiye Lázaru gimew. Ayge ig Kiyapwiye Jesus kahhekanaw akiw. Ig kiyapwiye Lázaru gimew agiku tip amiyokni. Asabwatip egwata tip.

³⁹ Aytéke nikwe ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna ta gitkis hiyeg:

—Wokanabay asabwat.

Eg kiyapuno Marta ner miyapye gisamru eg timapni henne, eg awna git:

—Kiyapwiye, ka ba wokisni. Ig negni gipit kuwis busip. Mmanawa paxnika hawkri gaw kuwis ig ayge agiku gimew.

40 Igme awna gut:

—Ka ba pis timá ku samah nah kuwis awna pit: “Ku pis kamaxwa nupitit, Uhokri hiyapkis gikiythani pit”?

41 Aytéke nikwe igkis woke gimew asabwat. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig sarayh gipecgyi ta inut. Ig awna:

—Nighu, kibeyne pis timap nupigyeckawni.

42 Nah hiyakni ku pis apanenekwa timap nupigyeckawni. Henneme nah awna inakni henne gidahankis nerras hiyeg tabirbetnene ay kahadbe igkis iha ku pisnewa ku pariye nawahkisten.

43 Pisenwa gawnhan inakni yuwit, ig awna akak madikte gawaygyi:

—Lázaru, pesnaba agikutak pimew.

44 Aynewa ig miyapiye kannikaw ig pese agikutak gimew. Ig wanamin akak kamis. Gihepka hawwata awasap. Igme Kiyapwiye Jesus awna gitkis hiyeg:

—Mawasaptihning ariw kamis adahan ig wew.

45 Kaayhsima nerras judeyenepwi giwewkistenkis guhaptiyepwi kiyapuno Mahi igkis hiyapni henne ku samah Kiyapwiye Jesus kannikasig, metakwa igkis kamaxwe ta gipitit.

46 Henneme gaytakkis tipik ta gitkis nerras farisewkis. Igkis danuh atere, igkis akki gitkis ku ig Kiyapwiye Jesus kannikase kiyapwiye Lázaru.

Jesus Gipetunyapu Ahegbetepye Ginettikis Adahan Giwmasepten Jesus

Mt 26.1; Mk 14.1; Lk 22.2

47 Aytéke nikwe ariwnteke ini nerras muwpeg kiyatyepwi keh gipandukawnikis gikakkis nerras

farisewkis adahan igkis ahegbetenes ginetnikis. Igkis awna:

—Mmah wixwiy keh? Ner awayg keh kaayhsima annut. ⁴⁸ Ku wis ka mpithig, madikte hiyeg kamaxwa ta gipititnek. Igkis kehginek ig humaw gikiparakis. Ayge nikwe nerras ukiparawiy romayenepwi ikiynek ku ig uwiwhpitniwyi giwakutakkis. Nawenétke gisuwtatapukis ayta patiptakawiy. Nawenétke igkis xuwehe uwakutakwyi ini uwetriwyi ku kiney wixwiy kiyathene Uhokri. Nawenétke igkis xuwehe uhiyegapuwiy judeyenepwi uwakutakwyi.

Hennewatbaki igkis kinetihwa.

⁴⁹ Aytéke pahapwi awayg gaytakkis ig ikene gihiyakemnikis atere. Giw Kayfás. Ignéwa muwpegpiyene gikiparakis adahan ini peheknene kamukri. Ig awna gitkis:

—Yis ka hiyak ariknawnama. ⁵⁰ Yis ka hiyak ku pariye kabayte adahan wixwiy keh. Nah akkite yit ku pariye wategbet uhawkanwiynek. Pugamawka ig Jesus umehpika. Pi kabayte pahapwiwa awayg miyá gidahankis madikte hiyeg mpinekata madikte hiyeg miyarap.

Hennewatbaki ig amekene Kayfás awna.

⁵¹ Kawki gikehbetanma inakni yuwit. Igwa Uhokri ikí git inakni yuwit. Ku samah ig muwpegpiyene gikiparakis, ig humaw Uhokri gawnepe adahan ekkene ku samah Kiyapwiye Jesus umahkiswa gidahankis madikte hiyeg judeyenepwi.

⁵² Ka gidahanwonasma judeyenepwima. Ig umahkiswa adahan madikte Uhokri

gikamkayupwi muwwapu adahan igkis humaw pahapwiwa pawtak.

53 Ariwntak ini hawkri nerras judeyenepwi giwewkistenkis igkis ahiegbetepye ginetnikis adahan giwmasepten Kiyapwiye Jesus.

54 Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig ka wew gibetimpikis hiyeg ayge Judeyamnaw akiw. Ig pes ta apitit pahá waxri kennesa arimkat amatap. Ayge ig msakwa apit paytwempu Efrayh payak ukakhu usuh gikannuhnipwi.

55 Ahawkanaprik kabá danuh adahan hiyeg judeyenepwi keh ini fet adahan axne muttuhyan arih. Igkis axni adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri umahkis muttuhyan gidukwenaprikis amekenegben adahan ig giwiwhkiswitnikis giwakutakkis hiyeg ejituyenepwi. Apit gipetrakis kapusa, kaayhsima hiyeg pes muwwapu ta apitit Jerusalém. Igkis atere adahan barewpithewnekis ariw gipathawnikis.

56-57 Apim ini nerras muwpeg kiyatyepwi gikakkis nerras farisewkis igkis awna ta gitkis hiyeg:

—Ku pahapwi yaytak hiyak ku kiney Jesus, akkanig wothu.

Igkis awna inakni adahan igkis kamaykiswig.

Igkis hiyeg fetyapu hiyapni henne, ku samah igkis tabirweknenete agiku Uhokri Gipin, igkis giwmpetni takunipti. Ayge igkis kinetihwa pawtak gimin. Igkis awna:

—Mmani yit? Mmah aytnikig?

12

Mahi Imiha Jesus

Mt 26.6; Mk 14.3

¹ Puguhkuna hawkri apit ini fet danuh, ig Kiyapwiye Jesus danuh ta apitit paytwempu Betâniya. Ayge kiyapwiye Lázaru gipin ku pariye ig Kiyapwiye Jesus kannikase ariw gimiremni.

² Ayge hiyeg keh axka adahan kiyathene Kiyapwiye Jesus. Eg kiyapuno Marta kuwegwano gidahankis madikte hiyeg ayge. Igme kiyapwiye Lázaru ayge gikakkis nerras ku pariye ahumwenepwi axtet gikak Kiyapwiye Jesus.

³ Egme kiyapuno Mahi hawwata ayge. Apim ini eg awna:

—Kiyapwiye Jesus kennessee gimiremni. Nah imiheprite.

Eg iwé abusku lit imihgi kehka akak “nardu” inyekata. Ini imihgi kanitiwnisima. AYTEKE eg dimukwin ta gikugkaprikut Kiyapwiye Jesus. AYTEKE eg manpuse gikugku akak gusemnu. Ini imihgi amihyi kipunse payt.

⁴ Pahapwi awayg ayge ig hiyapni henne, ig ka batek. Igwata Kiyapwiye Jesus gikanruhniwata ke usuhbe. Ig amekene Simawh gikamkayh Judas Iskariotismin. Iggi ku pariye kamaykistinene Kiyapwiye Jesus ta gitkis gipetunyapu. Ig awna:

⁵ —Ini imihgi kanitiwnisima. Ikkam adahan in piyukwika adahan kaayhsima karukri mpanamku sah (300) karukri. Mmahki eg sarayhpin waditnepyenen henne? Mmahki in ka piyukka adahan ibekhene akakurapig gipuriwkis madiptapye?

⁶ Ig awna inakni henne ke wotbe ig batek gikakkis madiptapyebe. Bawa kawa. Ig awna henne awaku ig amepyé. Ig apuriwkeputne ukakura ku kariwntak ig amé.

⁷ Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna git:

—Maytwangu. Eg darih ini imihgi adahan na-hegbetepten adahan nah apuhpiki. ⁸ Hiyawa apanenekwa yis apuriw madiptapye. Henneme nahme ka msakwa ay yibet apanenekwatma adahan yis napuriwten.

Muwpeg Kiyatyepwi Giwmasepten Lázaru

⁹ AYTEKE ariwnteke ini kaayhsima hiyeg kinetni Kiyapwiye Jesus gak ku ig ayge apit Betâniya. Igkis kinetni henne nikwe igkis atere giyawaswetni. Igkis hawwata giyawaswetni kiyapwiye Lázaru ku pariye Kiyapwiye Jesus kannikasa ariw gimiremni.

¹⁰ Mmanawa nerras muwpeg kiyatyepwi kuwis ahegbete ginetnikis adahan igkis giwmasepten kiyapwiye Lázaru hawwata.

¹¹ Mmanawa kaayhsima judeyenepwi giwewk-istenkis miniw giwkis adahan kamaxwepye ta gipitit Kiyapwiye Jesus awaku ku samah ig kannikase kiyapwiye Lázaru ariw gimiremni.

Jesus Parak Ta Apitit Jerusalém

Mt 21.1; Mk 11.1; Lk 19.28

¹² Hewke akiw kaayhsima hiyeg fetyapu ayge Jerusalém igkis timé Kiyapwiye Jesus gak ku ig nemnik atere.

¹³ Igkis timapni henne, igkis awna:

—Uyay amapig kabayhtiwa. Uyay barewha ahin gapit pitati akak ahamna.

Igkis iwé ahamna ke kariktimnabe, igkis pes patiptakig. Igkis kabiman akak gibetkikis. Igkis awna:

—Kibeyne gidahan Uhokri. Uhokri gabay gikaknek ner ukiparawiy ku pariye ayta giwaprik Uhokri.

¹⁴ Igme Kiyapwiye Jesus uté pahapwi kawayyan “jumentu”. Ig sarayhwa giduhymadgat. Mmanawa Uhokri gannasan minikweknene kinetihwa henne gimin.

¹⁵ Inakni gannasan awna:

“Yis hiyeg siyawhyenepwi, ka ba yi barukinama. Sarayhnay yipegyi. Yikipara nemnik. Ig bete giduhymadga pahapwi kawayyan “jumentu”.”

¹⁶ Apim ini hawkri usuh gikannuhnipwi ka pukuhpia ku samah Kiyapwiye Jesus keh henne. Henneme ku aysaw ig wagehe inugikut ku kiney ig kiyathaka, apim ini usuh kiyé inakni yuwit amadga Uhokri gannasan minikweknene. Ayge usuh pukuha ku usuh keh gikak Kiyapwiye Jesus apigkutaprik ku samah Uhokri gannasan.

¹⁷ Nerras hiyeg ku pariye ayge ku kiney Kiyapwiye Jesus kannikasa kiyapwiye Lázaru ariw gimiremni ig humakri agikutak gimew, nerras hiyeg keh temwe gidahan Kiyapwiye Jesus.

¹⁸ Kaayhsima hiyeg timapni henne ku samah ig keh ini annut, igkis hawwata atere patiptakig.

¹⁹ Nerras farisewkis hiyapni henne, igkis kinetihwa pawtak. Igkis awna:

—Ka ba yis hiyá ku samah igkis hiyeg ka iha wownhu? Madikte hiyeg atere gimkat adahan igkis kamaxwepyes ta gipitit.

*Amawka Wixwiy Miyehe Wowskawniwyi
Amadgatak Inin*

Mt 10.37, 16.24; Mk 8.34; Lk 9.57, 14.26; Rom 15.1; 1 Kor 10.23; Gál 5.24; Fil 2.4; 1 Ped 4.1

²⁰ Gaytakkis nerras fetyapu ku pariye ayta kiyathenes Uhokri atere, gaytakkis apititak waxri Grésiyamnaw. Igkis ka judeyenepwima.

²¹ Igkis danuh ta git kiyapwiye Filip ku pariye ariwntak paytwempu Betsayda apititak Galiléyamnaw. Igkis awna git:

—Kiyapwiye, usuh ayta kinetihwekekerepye gikak Kiyapwiye Jesus.

²² Ig kiyapwiye Filip timapni henne, ig tipik ewk ginetnikis ta git kiyapwiye André. Aytéke igkis piyamate tipik akkin ta git Kiyapwiye Jesus.

²³ Igme Kiyapwiye Jesus hiyapni henne ku hiyeg kane judeyenepwima mpiksewne giharit, ig kaytwa giwnkis:

—Kuwis nuhawkanaprik danuh adahan nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin adahan nah kawih nukiythani. ²⁴ Amawka nah miyá nah kannikaw akiw kahadbe kaayhsima hiyegipiyene aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. Nah kewa pahá amutribe ayakbe. Ku amutri ayak ka mutuhka, eg ka hiyá egma keb. Amawka ku eg mutuhka waykekut eg batekwe eg hiyan. Ayge nikwe eg tarakwa nukuno eg sarayh guw kaayhsima. Amawka nuhiyegapu wew akak akebyi

ini nuhiyakemni. Amawka igkis umahkise gihiyakemnikis amadgaya inin adahan nukunewa tarakwa akiw. Ayge nikwe kaayhsima hiyeg ay-muhwanek gimun Uhokri. ²⁵ Ku pahapwi ka miyeh giwskawni amadgatak inin, iggi biyuk akak giwskawni giwntak Uhokri. Henneme ku pahapwi miyehe giwskawni amadgatak inin ndahan, iggi darih giwskawni giwntak Uhokri adahan apanenekwa. ²⁶ Ku ig wew akak akebyi ini nuhiyakemni, ig msakwanek ku kiney nah msakwa. Mmanawa ku pahapwi keh nubetki, iggi Nighu kiyathasig.

*Uhokri Awna Git Jesus Ayta Inugiktak
Mt 3.17, 17.5*

²⁷ Aytēke ig Kiyapwiye Jesus awna akiw. Giwn:
—Kuri nah kayah apititak nuyakni apatra ini mbeyne nemnikumpiye numkanit. Henneme nah ka ayá git Nighu adahan ig apuriw nupithu ariw ini mbeyne. Nah ayta atan adahanikwa nah hiyá ini mbeyne. ²⁸ Pa, Nighu, nah he muwaka pis kiyathasa piw.

Ku samah ig awna inakni yuwit, nikwenéwa pahá ikupimnat awna git ayta inugiktak. In awna:

—Kuwis nah kiyathasa nuwhu. Ay-sawnemenek nah kiyathasin akiw.

²⁹ Nerras hiyeg tabirbetnenepwi ayge, igkis timapni ini ikupimnat henne, igkis awna:

—Diridriye.

Igkisme gaytakkis awna:

—Pahapwi ahj awna git.

³⁰ Igme Kiyapwiye Jesus awna:

—Inakni ku pariye yis timá, inakni arekhetni yit ku Uhokri kuwis timap nupigyeckawni. Ig ka awna henne adahanma nah hiyakni henneme adahan yis hiyakni. ³¹ Kabá ahawkanaprik danuh adahan nerras ku pariye kane Uhokriyan-puma gihiyakemnikis hiyeckpa ku in ka wadit-nama. Kuri gikiparadkis gihawkan me waneg-betepkamet. ³² Ku samah nah ikepka ta inut aminat ah nah kah madikte hiyeg ayta numkat adahan igkis kamaxwepye nupitit.

³³ Ig Kiyapwiye Jesus awna inakni henne, ig ekkene ku samah ig umahkiswa amin giyakninem.

*Wewnabay Abet Jesus Gibutni
Jo 1.4, 3.19, 8.12; Ef 5.8; 1 Tess 5.4; 1 Jo 1.5*

³⁴ Nerras hiyeg timapni henne, igkis awna git:
—Mmah pimiremninek? Ekkeckpa wothu amadgatak Uhokri gannasan minikweknene ku Uhokri gikanyan adahan ukumaduketni ig msakwa adahan apanenekwa. Pis ikewne ku pis wageswe awayg amadgaya inin. Nikwe wothu pis ner Uhokri gikanyan. Mmah nikwe pis awna ku amawka ku pis ikepka ta inut aminat ah? Pariyekap pis ku pariylene wageswe awayg amadgaya inin? Ba pis ka Uhokri gikanyanwatma adahan ukumaduketni?

³⁵ Igme kaytwa giwnkis:

—Yis kote pukuhate inakni nuwnhu henneme aysawnemenek yis pukuhpinnek. Ku samah kammuw gibutni uguh hawkri puwipwak in keh hiyeg hiyap, nahme uguh yihiyakemni adahan yis hiyak ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Nah ka

ayipwi ay yikak akiw. Ku samah nah aynete, amapanabay nuwnhu, wewnabay abet ini nubutni kahadbe amisnapyi ka msanpih yihiyakemni. Ku pahapwi wew abet amisnapyi, ig ka hiyak ku kit ig wew. ³⁶ Ku samah nubutni aynete yibet, kamaxwanabay ta nipitit kahadbe yihiyakemni ke wotbe in kabutennebe.

Pisenwa gawnhan inakni ig ayguhwe giwkis.

Hiyeg Ka Kamaxwa Gipitit Jesus

³⁷ Hiyawa ig Kiyapwiye Jesus keh annut kaayhsima giwtrikneswa hiyeg henneme ka madiktema hiyeg kamaxwa ta gipitit.

³⁸ Henne in danuh ku samah Uhokri gawnepe amekene Isaías giwn. Ig awna:

“Kiyapwiye, yuma hiyeg iha unetni pimin. Igkis mahikohe pannu.”

Hennewatbaki ig amekene Isaías awna.

³⁹ Ayge nikwe ku samah igkis mahikohkere gannu igkis ka hiyá igkisma iha wownhu. Ig amekene Isaías hawwata kinetihwa amin ini. Giwn:

⁴⁰ “Uhokri sabukkise giwtyakkis marihwa igkis ka hiyap ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Ig dakhise gihiyakemnikis marihwa igkis ka pukuhpin ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Waké ka hennema, igkis wageskam gihiyakemnikiskam igme makniwigkiskam.”

⁴¹ Ig amekene Isaías awna inakni henne awaku ig kuwis hiyá ku samah Kiyapwiye Jesus igyerwa kagikiythanisima. Inneki keh ig awna inakni henne gimin.

*Hiyeg Apis Akkaw Ku Igkis Kamaxwa Gipitit Jesus
Mk 8.38; Jo 19.38; 2 Tim 4.16*

42 Hiyawa inakni giwn inyerwa, henneme gaytakkis hiyeg iha Kiyapwiye Jesus giwn juktah gaytakkis uwewkisten. Henneme igkis ka ekkewkere ku igkis kamaxwa gipitit awaku igkis apisemun gibohrikis nerras farisewkis. Igkis apis ku nawenétké igkis ka isaksaka parak agikut leglis akiw.

43 Nikwe igkis ka ekkewkere. Gitkis pi kabayte hiyeg amadgayapu inin kiyatigkis mpinekata igwa Uhokri kiyatigkis.

Jesus Ekkene Ku Pariye Gig Gakkan Git

44 Ig Kiyapwiye Jesus awna ta gitkis hiyeg akiw. Giwn:

—Ku pahapwi kamaxwa ta nupitit, amun ini nikwe ig hawwata kamaxwa ta gipitit ku pariye nawahkisten atan amadgat inin. Usuh pahapwiwa pawtak. **45** Ku pahapwi hiyapun, amun ini ig kuwis hiyá nawahkisten hawwata. Uwewni pahatwowa. **46** Nah kewa pahá abukribe. Nah ayta amadgat inin uguhne hiyeg gihiyakemnikis kahadbe nerras ku pariye kamaxwepyes nupitit ignes ka msakwa ke wotbe abet amisnappyibe. **47** Yayı tak timá nuwnhu henneme yis ka iha inakni nuwnhu. Kawki nahnema katiwnise ini yitaraksan yit. Nah ka ayta atan adahanma katiwnisene hiyeg gitaraksankis gitkis. Nah ayta gamnihtenkis. **48** Ku pahapwi ntukepten, ku ig ka amapa nuwnhu, ay pahat arikna ku pariye katiwnise gitaraksan git. Inakni nuwnhu ku pariye

kuwis nah ekke yit, ini katiwnise gitaraksan git aysawnemenek amaksemni hawkri.⁴⁹ Mmanawa nuwnhu ka nuwnteknewatma. Nighu nawahkisten iggi akki nuthu yuwit ku pariye adahan nah awna. Ig akki nuthu ku kamin adahan nah kinetihwa.⁵⁰ Nah hiyakni ku pariye hiyeg iha giwn ignes aymuhwa gimun Uhokri adahan apanenekwa. Nikwe ku pariye nah kinetihwa yit, nah awna ku pariye ig Nighu gakkan nuthu.

13

Jesus Sukuhkuge Gikannuhnipwi

¹ Ayteke ariwnteke ini, kabá danuh ahawkanaprik adahan ini fet adahan axne muttuhyan arih. Hiyeg judeyenepwi axni adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri umahkis muttuhyan gidukwenaprikkis amekenegben kahadbe ig giwiwhkiswitnikis giwakutakkis hiyeg ejituyenepwi. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig hiyakni ku gihawkanaprik kabá danuh adahan ig tipikwiye amadgatak inin diyuhpiye ta git Gig. Hennewa gihawkan makisup, ig batekye gikakkis gihiyegapu amadga inin. Ayteke nikwe ig akki wothu huwewe ku ig batek ukak mpiynepepye. Nah akkite yit ku samah.

² Aygete usuh axne gikak Kiyapwiye Jesus. Ig Judas Iskariotismin ku pariye amekene Simawh gikamkayh, ig ayge ukakhu. Kuwis wapitye gikiparadkis tuguhkis abet gihiyakemni adahan ig kamaykiswiye Kiyapwiye Jesus.

³ Ig Kiyapwiye Jesus hiyakni ku ig giwnteknene Uhokri ig diyuhpiye ta git Uhokri. Ig hiyakni

ku Uhokri ikí gikiythani gitnek adahan ig kumadukene madikte.

⁴ Ig hiyakni henne, ig awna:

—Nah akkite gitkis huwewehe ku samah nah batek gikakkis.

Ig kannikaw ahumwatak axtet. Ig wiwh gidagmanpit. Ig wanak pahak sewyet gibutikmin.

⁵ Ig huk un ta amadgat pohow beysin. Ayteke nikwe ig sukuhkuge usuh gikanuhnipwi pahapwimpi. Ig manpuse ukugku akak gisepyeta ku pariye waneknene gibutikmin.

⁶ Metakwa ig danuh ta git kiyapwiye Simawh Pedru. Igme kiyapwiye Simawh Pedru awna git:

—Kiyapwiye, pis ka ibuktima. Pis nukipara. Ka kis adahan pis sukuhkugan.

⁷ Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Pis ka pukuha ku pariye kuri nah keh. Hen-neme kuwewanek pis pukuhpinnek.

⁸ Igme kiyapwiye Pedru awna git:

—Pis ka nubukhuma. Nah ka isaksap adahan pis sukuhkugan.

Igme kaytwa giwn:

—Ku nah ka sukuhkugap, nikwe pis ka ndahewektenma akiw.

⁹ Igme Pedru timapni henne, ig awna git:

—Ku henne nikwe, uyá sukuhptan pahapwite peyeke akak nukugku.

¹⁰ Igme awna git:

—Ku pariye hiyeg kuwinsnene awkep, ig kuwis barewpit. Ku ig wagah waxrit, ig ka pataha gipit akiw. Ig pataha gikugkunen. Kuri amawka ig sukuhe gikugkunen adahan ig msakwa barewpit

akiw. Kuwis yis barewpityekwiye. Henneme pahapwiwa yaytak ka barewpityema.

¹¹ Ig awna inakni henne mmanawa ig kuwis hiyak ku pariye gikamaykiswitni ta gitkis gipetun-yapu.

*Amawka Wixwiy Ikaw Tuwatapye Ke Ibuktibe
Mt 20.25, 23.8; Mk 9.35; Fil 2.3; 1 Ped 5.3*

¹² Pisenwa gisukan gikugkukis, ig kawih gidag-manpit akiw, ig batahkiswa akiw. Ayteke nikwe ig awna wothu:

—Ba yis pukuha ini ku pariye nukehni yikak kuri? Nah akkite yit. ¹³ Yis kanumun yikipara yikannuhten. Yiwnapriknawa mmanawa nahnewa. ¹⁴ Ku samah nah yikipara yikannuhten ikaw kewa pahapwi ibuktibe yidahan nah sukuhne yikugku, amawka ku yis hawwata yis ikaw ke ibuktibe adahan kehne kabayka pawtak. ¹⁵ Nahnewa yikannuhten yiwtik adahan yis ikaw tuwatapye ke nahbe. ¹⁶ Ku samah nahwa yikipara yawahkisten ikaw tuwatapye amawka yis hawwata. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in. Pahapwi ibukti ka kiyattema mpiy gikipara. Iné pahapwi iwatnit kawnata kiyattema mpiy gawahkisten. ¹⁷ Kuri yis hiyak kabayhtiwa ku samah ini nuhiyakemni. Ku yis wew akak ini tuwatka, yis utí kaayhsima kabaykanek.

*Jesus Akki Ku Pariye Gikamaykiswitni
Mt 26.21; Mk 14.18; Lk 22.21*

¹⁸ —Henneme pahapwi ay yaytak ig ka utí kabaykanek. Nah hiyakni mmanawa nah kuwis hiyak ku pariye ay apit yiyakni yis nukanyanpu.

Henneme nah kaniyi ku pariye nukanyanpu kahadbe in danuh ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna numinhu. In awna:

“Pahapwi ku pariye axne papetunak nukakhu iggi wageswepye nupetunyanek.”

Ku apim inin inakni yuwit metakwa in kahayak. ¹⁹ Henneme apit in kahayak nah akkamnihni yit kahadbe ku aysaw in kahayak yis hiyakni ku nah igyerwa Uhokri gikamkayh. ²⁰ Ku pahapwi amapa nuwatni, amun ini nikwe in ke wotbe ig kuwis amapan hawwata. Ku pahapwi namerepten, amun ini nikwe in ke wotbe ig kuwis amapa ku pariye nawahkisten atan amadgat inin hawwata. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

²¹ Ayge amun ini ig Kiyapwiye Jesus katiw apit giyakni. Ig awna:

—Pahapwi yaytak ay iggi kamaykiswennek ta gitkis nupetunyapu. Ihanabay inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

²² Usuh gikannuhnipwi timapni henne, usuh msekwe he ipegbet. Usuh ka hiyak ku kamin ig awna.

²³ Nah ayge bat gihumwa Kiyapwiye Jesus mmanawa ig batek nukakhu.

²⁴ Aytake kiyapwiye Simawh Pedru hiyapni henne, ig tawanha akak gitew. Ig minimni ta nuthu:

—Ayapnig ku kamin ig awna.

²⁵ Nah timapni henne, nah ataybiswa ta git Kiyapwiye Jesus. Nah ayapri:

—Kiyapwiye, pariyekeig?

²⁶ Igme kaytwa nuwnhu:

—Ku karimkat nah akaki bugut mehbetakin, ignewatbaki.

Ayteke nikwe ig mehbete bugut ahakwa im araku, ig akakin ta gimkat Judas Iskariyotismin ku pariye amekene Simawh gikamkayh.

²⁷ Igme ax ini bugut. Pisenwa gaxni, ner wapitye gikiparadkis Satanás kawihpig. Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna git:

—Iwawhawnaba. Hiyawa pis keh ku pariye pis kehkere.

²⁸ Usuh ayge aranwa axtet usuh ka hiyak ku samah ig awna inakni git.

²⁹ Waytak gipewkankis adahan ig isimne im adahan fet. Waytakme gipewkankis adahan ig ikene karukri ta gitkis madiptapye. Igkis kiyemna henne mmanawa ig Judas Iskariyotismin apuriwne ukakura.

³⁰ Igme Judas Iskariyotismin pisenwa gaxni ini bugut, ig tipik kibentenwa. Apim ini kuwis tiyegim.

Jesus Ekkewpiye

³¹ Ig pesantenwa wowntak, igme Kiyapwiye Jesus awna wothu:

—Kuri nah ku pariye wageswe awayg amadgaya inin nah me kawih nukiythanimet. Ig Uhokri ig hawwata ig kiyathaka awaku ini kabayka ku pariye nukehni ku apim inin. ³² Amun ini nahme kiyathaka awaku ini kabayka ku pariye Uhokri gikehni. Kennesa ahawkanaprik adahan ig ikene nukiythani. ³³ Nukamkayupwi kibeynewa, nah ka msakwa ayipwadima ay yikak akiw. Kuwewanek yis ipegpannek henneme waditnepyenen. Ku samah nah kuwis awna gitkis

nerras judeyenepwi giwewkistenkis nah awna yit hawwata: “Ku kitwiye nah, yis ka hiyá yisma danuh atere.”

Batekaknabay Pawtak

*Mt 22.39; Jo 15.12; Gál 5.14; 1 Ped 1.22; 1 Jo 3.11,
4.7*

³⁴ —Kuri nah ikene yit nukune yihiyakemni. Batekaknabay pawtak. Batekaknay hawwata ku samah nah batek yikak. ³⁵ Ku yis batekak pawtak, ayge amun ini nikwe madikte hiyeg hiyakni ku yis nukannuhnipwi.

*Jesus Akki Git Pedru Ku Igme Wiwhwepye Giw
Mt 26.31; Mk 14.27; Lk 22.31*

³⁶ Aytéke kiyapwiye Simawh Pedru ayapri:

—Kiyapwiye, kitwiye?

Igme kaytwa giwn:

—Ku kitwiye nah, pis ka hiyá pisma atak nuhapti kuri. Henneme aysawnemenek pis danuh aterenek.

³⁷ Ig kiyapwiye Pedru timapni henne, ig awna git:

—Kiyapwiye, mmahki nah ka hiyá nahma atak pihapti? Hiyawa pis umehpika, henneme nah ahégbet adahan nah umahkiswa payak pikak.

³⁸ Igme kaytwa giwn:

—Mmah inyerwatki ku pis ahégbet adahan pis umahkiswa payak nukakhu? Ped, ku apim inin mtipka pis wihwe nuwhunek. Apit takarak awna pahaywowa gawnhan, pisme ayipa wihwe nuwhunek mpamaput. Ihanaba inakni nuwnhu. Hennewatbaki in.

14

Kaayhsima Iwetrit Ayhté Gimun Uhokri
2 Kor 5.1; 1 Tess 4.17; Eb 10.34, 11.10, 16, 12.22;
1 Ped 1.4; 2 Ped 1.11; Apok 7.13, 21.1, 22.1

¹ Aytéke ig awna ta wothu akiw:

—Ka yi muwaka barukiswama nuharit. Ka yi muwaka apis. Kamaxwanabay ta gipitit Uhokri. Kamaxwanabay nupitit hawwata. ² Kaayhsima iwetrit ayhté gimun Wigwiy. Waké yuma iwetrit aygebe, nikwekam nah ka awnakam inakni henne. Nah atak ahégbetepye yiwestri yapit. ³ Ku yis hiyá nah tipik ahégbetepye yiwestri yapit, atannewa nah diyuhe akiw adahan yiwepten aterenek kahadbe ku kiney nah msakwa aygwata yis msakwa.

Nahnewa Ahin Ta Git Uhokri
Át 4.12; Rom 5.2; Ef 2.18, 3.12; Eb 10.20

⁴ Aytéke ig awna:

—Yis kuwis hiyak ahin adahan yis danuhne ku kitwiye nah.

⁵ Ig kiyapwiye Tomé timapni henne, ig awna git:

—Kiyapwiye, usuh ka hiyak ku kitwiye pis. Mmah ahiyaka ahin wothu?

⁶ Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Nahnewa ahin. Nahnewa hiyakemniki inyerwatnene ahawkri. Nahnewa yidehetni. Waké ka nahma, yumahkam hiyeg danuhne ta git Wigwiy. Nahnewa ku pariye ahin atere git. Yuma nawenéwa ahin akiw. ⁷ Ku yis hiyakun, amun ini yis kuwis hiyak Wigwiy hawwata. Kuri aytekihan yis hiyakri, yis hawkamnihwanek yis kiyé ku yis kuwis hiyapri.

*Nah Pahapwiwa Gikak Uhokri
Jo 1.1, 10.30; Fil 2.6; Kol 2.9; Apok 1.17*

⁸ Ig kiyapwiye Filip timapni henne, ig awna git:
—Kiyapwiye, uyá akki Wigwiy wothu. Ignewa usuh hiyepkere.

⁹ Igme kaytwa giwn:

—Filip, ka kuryenema nah ay yikak kuwis. Mmah yis kote hiyakunte? Ku pahapwi hiyapun, amun ini ig kuwis hiyap Wigwiy hawwata. Mmah nikwe pis awna: “Uyá akki Wigwiy wothu?”
¹⁰ Nah gikak Wigwiy usuh pahapwiwa pawtak. Mmah pis ka iha inakni? Ku pariye nuwnhu yit kawki nuwnteknewatma nah awna yit. Nah awnhin giwntekne Wigwiy ku pariye ay nupithu. Ignewa ku pariye ikí nannuh adahan nah kehne annut. ¹¹ Nah gikak Wigwiy usuh pahapwiwa pawtak. Ihpanabay inakni nuwnhu. Ku yis ka iha inakni nuwnhu, kiyemnahnabay nannuh. Nawenétke nannuh keh yis iha ku nah pahapwiwa gikak Wigwiy.

*Nah Ikí Ku Pariye Yayapni Nuthu
Mt 18.19; Mk 11.24; Lk 11.9, 18.6; Jo 15.7, 16.7,
23; Eb 4.16; Tiyagu 1.6, 5.16; 1 Jo 5.14*

¹² —Ku pahapwi kamaxwepye nupitit, iggi keh annut hawwata ke nahbe. Ig pi kehte annut nuwhu awaku nah tipik ta git Wigwiy. ¹³ Apim ini ku pariye yayapni nuthu nuwaprik nah ikí yit kahadbe ig Wigwiy kiyathaka awaku ini ku pariye nukanhu yit. ¹⁴ Madikte ku pariye yayapni nuthu nuwaprik nah ikí yit.

*Uhokri Awahkis Gitip Adahan Yawayghetninek
Jo 7.38, 14.25, 16.7; Át 2.2; Rom 5.5, 8.1; 1 Kor
4.10, 12.7; 2 Kor 3.18; Gál 5.16; Ef 3.16*

¹⁵—Ku yis batek nukakhu, ihpanabay nuwnhu.
¹⁶ Nahme ayá git Wigwiy adahan ig awahkis pahapwi nuwenyan adahan yawayghetni. Igme yawayghetni msakwa yikaknek adahan apanenekwa. ¹⁷ Iggi Uhokri Gitip. Ig apanenekwa ekkene ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Hiyeg kane Uhokriyanpuma igkis ka hiyá igkisma amapig mmanawa igkis ka hiyapri, igkis ka hiyakri ku pariyene ig. Yisme hiyakri ku pariyene ig mmanawa ig msakwa ay yikak. Aysawnemenek ig msekwepye ay yipitnek.

*Nah Ayta Msekwepye Ay Yipit
Jo 16.5*

¹⁸—Nah kennesa nah yikiswitnimet henneme nah ka ikisyi yis pahtonama. Nah diyuh akiwnek nah msakwa yipititnek. ¹⁹ Aynessa hawkri muwak adahan hiyeg kane Uhokriyanpuma igkis ka hiyapun akiw. Yismeti hiyapun akiwnek. Ayge nikwe yis aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa awaku nahnewa aymuhwene gimun. ²⁰ Apim ini hawkri ku aysaw nah ayta msekwepye yipitit, apim ini yis hiyakninek ku nah pahapwiwa gikak Wigwiy, yisme pahapwiwa nukakhu. ²¹ Ku pahapwi timá nuwnhu, ku ig iha nuwnhu, ignewa ku pariye batekye nukakhu. Ku pahapwi batekye nukakhu, nikwe Wigwiy batekye gikak. Nah hawwata nah batek gikak, nah hiyakkiswa git.

²² Kiyapwiye Judas timapni henne, ig awna git. Ig nawenéwa giw Judas Iskariyotismin. Giwn:

—Kiyapwiye, mmahpá pis hiyakkiswa wothunenwa? Mmah gitkisme nerras ku pariye kane pihiyegapuma pis ka hiyakkiswa gitkis?

²³ Igme kaytwa giwn:

—Nah akkite pit ku samah. Ku pahapwi batekye nukakhu, ignewa ku pariye ihpatrune nuwnhu. Ayge nikwe Wigwiy batek gikak. Usuh aytá msakwa ta gipitit. Ayge usuh msakwa gimun.

²⁴ Pahapwime ku pariye kane batek nukakhu iggi ka iha nuwnhu. Nikwe ka kis adahan nah hiyakkiswa git. Inakni nuwnhu in ka nuwnteknewatma nah awna yit. Nah awnhin giwntekne Wigwiy nawahkisten.

*Uhokri Gitip Keh Yis Pukuha Uhokri
Gihiyakemni*

Jo 16.13; 1 Kor 2.12; 1 Jo 2.20, 27

²⁵ —Nah aynete yikak nah ekkene yit inakni. ²⁶ Henneme aysawnemenek Wigwiy awahkis Gitipnek nuwenyan adahan igme yikannuhten amin madikte hiyakemniki. Iggi yawayghetninem. Ig kiyekis yit madikte inakni ku pariye nuwnhu yit. Ig keh yis pukuhpin.

*Nah Kariswehse Yiyakni
Gál 5.12; Fil 4.7; Kol 3.15*

²⁷ —Nah ikisyi akak ini nukanhu yit kariswaki. Nah kariswehse yiyakni kahadbe yis msakwa hawwata ke nahbe, yiyakni karisaw. Nah kariswehse yiyakni inyerwa, ka kema hiyeg amedgenema inin. Ka yi muwaka barukiswa. Ka yi isaksa apiska parak apitit yiyakni. ²⁸ Mmahki

yis wakaymnibdi amin inakni nuwnhu adahan ku samah ntepkekni adahan ndiyhemni akiw? Nah tipikwiye gimkanitwiye Wigwiy. In kabaykanen ndahan mmanawa ig Wigwiy pi kiyatte mpiyhan. Ku yis batek nukakhu, kiskama yis batek akak ini ntepkekni ta gimkanit. ²⁹ Nah ikene yinetni amin ini ntepkekni. Apit in danuh nah ekkenepni yit kahadbe kuwewanek ku aysaw in danuh, ayge nikwe yis kamaxwa ta nupitit. ³⁰ Nah ka kahawkan kinetihwa yikak kiyesradima akiw. Mmanawa ner ku pariye kane Uhokriyanpuma gikiparadkis ig gidawnhan kenesa. Ig ka kawetri ay nupithu. Nikwe ig ka hiyá igma wanegbeta nuhawkan. ³¹ Henneme nah isaksig adahan ig keh nukakhu ku samah Wigwiy awna nuthu. Kahadbe madikte hiyeg hiyakni ku nah batek gikak Wigwiy. Kuri, kannikawnabay. Uyay tipik.

—Uyay.

Ayteke nikwe usuh pese ayteke paytrikutak.

15

Yis Pahapwiwa Nukakhu Ke Amutri Atawnib-dibe

¹ Usuh apigku ahin kuwis, ig Kiyapwiye Jesus awna wothu:

—Nah kewa pahakti amutribe akatbe. Madikte amutri akat amadgaya inin in he arakaknen ndahan. Nahme igyerwatnene. Igme Wigwiy ig kewa pahapwi amutriputnebe. ² Ignes nuhiyegapu igkis pahapwiwa nukakhu hawwata ku samah amutri atawnibdi pahapwiwa akak akat. Henneme gaytakkis ka inyerwatma pahapwiwa nukakhu. Igkis kane kehkere nubetki. Igkis

kewa atawnibdibe huruhrapyebe ku pariye kane kew. Ig Wigwiy hiyak gikakkisnek. Ku samah pa-hapwi amutriputne tigah atawnibdi huruhrapye, hawwata ig Wigwiy giwiwhpitnikis nerras ku pariye kane kehkere nubetki. Hawwata ig hiyak gikakkis nerras ku pariye kehnepwi nubetki. Igkis kewa atawnibdibe ku pariye kewtino. Ig amutriputne sagahpewa gamutra atawnibdi ku pariye kewyopwi kahadbe egkis wadiswa egkis kew pi kibite akiw. Hawwata ig Wigwiy sagah-beta gihiyakemnikis ariw gipathawnikis nerras ku pariye kehnepwi nubetki kahadbe igkis keh nubetki kaayhsima akiw. ³ Kibeyne, kuwis ig Uhokri kapusa sagahbeta yihiyakemni akak in-akni giwn ku pariye nah kuwis akki yit. Ku samah yis ihpin ig keh yihiyakemni barewbetnek. ⁴ Msakwanabay pahapwiwa nukakhu. Nahme msakwa pahapwiwa yikak. Ku atawnibdi ka msakwa aminat akat, egn̄es ka kew. Hawwata yis. Ku yis ka msakwa pahapwiwa nukakhu, yis ka hiyá akehka nubetki. ⁵ Nah kewa pahakti amutribe akatbe. Yisme kewa ntawnibdihbe. Ku pahapwi msekwepye pahapwiwa nukakhu, ku ig keh nubetki, ig humaw kewa pahat ah atawnibe ku pariye kew kaayhsima. Henneme ku pahapwi msakwa aparayewa nuwhu, ig ka hiyá akehka ariknawnama kibeyne. ⁶ Ku pahapwi ka pa-hapwinama nukakhu, aysawnemenek ig padekwikanek ke pahat ah atawnibe ku pariye hu-ruhrupye. Atawnibdi huruhrapye in pahadguhpika, in padekwika ta ariwtrikut tiket. ⁷ Yisme ku pariye kane hennema, ku yis msakwa pahapwiwa nukakhu, ku nuwnhu msakwa ay apit yiaykn̄i

adahan yis wewne nikak, nikwe hiyawa yis ayá nuthu ku pariye yimawkan. Ku pariye yayapni nuthu in humaw yitnek. ⁸ Ku yis kehne nubetki kaayhsima, innewa ku pariye keh Wigwiy kiyathaka. Hawwata akiw ininewa arakak ku yis inyerwa nukannuhnipwi.

*Wewnay Apigkutaprik Ku Samah Nubetki
Ef 4.1; Kol 1.10; 1 Tess 4.1; 1 Ped 2.12*

⁹ —Nah batek yikak hawwata ku samah Wigwiy batek nukakhu. Wewnabay apigkutaprik ku samah nubetki kahadbe takunipti nah batek yikak. ¹⁰ Nah iha Wigwiy giwn. Takunipti nah keh ig batek nukakhu. Yis hawwata ku yis iha nuwnhu takunipti, yis keh nah batek yikak. ¹¹ Nah awna inakni yuwit yit kahadbe yis msakwa batek yinaktin hawwata ke nahbe. Nah muwaka yis msakwa kipunenekwa akak batekka takunipti.

*Batekaknabay Pawtak
Mt 22.39; Jo 13.34; Gál 5.14; 1 Ped 1.22; 1 Jo 3.11,
4.7*

¹² —Batekaknabay pawtak hawwata ku samah nah kuwis batek yikak. Inakni nukumadukan yit. ¹³ Ku pahapwi umahkiswa gidahankis gikagmadapu ini arekhetri ku ig batek gikakkis mpiynepepye. Yuma hiyeg batekak henne ke inibe akiw.

*Wixwiy Jesus Gikagmadapu Gikanyanpu
Mt 12.50, 22.14; Rom 8.29; Ef 1.4; 1 Tess 1.4; 2
Tess 2.13; 2 Tim 1.9; 1 Ped 1.2, 2.9*

¹⁴ —Ku yis iha madikte nuwnhu, yis humaw nukagmadapu. ¹⁵ Nah ka ikayi ku yis nubukpig akiw mmanawa pahapwi ibukti ka hiyak ku

pariye abet gikipara gihiyakemni. Henneme nah kuwis ikayi ku yis nukagmadapu mmanawa nah kuwis akki yit madikte ku pariye Wigwiy gakkā nuthu. ¹⁶Yis ka kaniyhun adahan nah humaw yikagmada. Henneme nah kaniypey adahan yis humaw nukagmadapu. Nah kaniyyi adahan yis wew muwwapu kehnenekwā nubetki, adahan yis humaw kewa atawnibdibe kaneariwtinisima. Nah kaniyyi adahan yannipwi ka waditnepyenēnma. Nah kaniyyi adahan Wigwiy iki yit madikte ku pariye yayapni git nuwaprik. ¹⁷Batekaknabay pawtak. Inaknинewa nukumadukan nah ayá ta yit.

Kane Uhokriyanpuma Ka Batek Gikakkis Uhokriyanpu

Mt 10.22; Jo 7.7, 17.14; 1 Jo 3.13

¹⁸ —Hiyeg kane Uhokriyanpuma igkis amiyeypinek. Henneme nah kit igkis amiyepon. Kiyemnahnay amin inakni. ¹⁹Waké yis kane Uhokriyanpumabe, nikwekam nerras kane Uhokriyanpuma batek yikakkam mmanawa yihiyakemni hawwatakam ke gihiyakemnikisbe. Henneme nah kaniypey adahan yis humaw Uhokriyanbetnewa. Nikwe yis ka kema igkisma akiw. Inneki keh igkis amiyeysi. ²⁰Kiyemnahnabay amin inakni nuwnhu yit kaksa. Nah awna: “Pahapwi ibukti ka kiyattema giw gikipara.” Ku samah igkis hiyapkise mbeyne nuthu, hawwata igkis hiyapkis mbeyne yitnek. Henneme ku samah gaytakkis hiyeg iha nuwnhu hawwata gaytakkis iha yiwnnek. ²¹Igkis keh arakembet mbayka yikaknek apatra ku samah

yis nuhiyegapu. Mmanawa igkis ka hiyakri ner ku pariye nawahkisten. ²² Waké nah ka ayta akki Uhokri giwn ta gitkisbe, nikwe ikkam adahan igkis awna: “Nah yuma nupathawni.” Henneme kuri igkis ka hiyá igkisma awna inakni henne akiw. Gipathawnikis kuwis ekkepka gitkis. ²³ Ku pariye namiyepten ig hawwata amiyihnata Wigwiy. ²⁴ Igkis hiyá nah keh annut ku pariye yuma hiyeg hiyá nikehka. Waké igkis ka hiyapnibe, nikwe ikkam adahan igkis awna: “Nah yuma nupathawni.” Henneme igkis kuwis hiyapni. Igkis hiyapni henneme igkis amiyepun peyeke gikak Wigwiy. ²⁵ Ini danuh henne kahadbe in kahayak ku samah tamak minikwak amadga gikumadukankis. In awna:

“Igkis amiyepun yuma arikna kapatrenesima.”

Ku apim inin inakni yuwit kahayak.

Uhokri Gitip Akkan Ku Pariyene Nah

Mt 3.16; Jo 5.31, 16.13; Át 5.32; 1 Jo 5.7

²⁶ —Ka sam. Kuwewanek nah awahkis yawayghetni yiminnek. Ig ayta giwntekne Wigwiy. Ig Wigwiy Gitip. Ig apanenekwa ekkenekekwa ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Ku aysaw ig danuh atannek ig akkan ku pariyene nah. ²⁷ Ayge nikwe yis hawwata akkan ku pariyene nah. Mmanawa yis ay nukakhu ku samah akapuska nannipwi.

16

Yis Hiyapkiska Mbeyne Yitnek Henneme Ka Sam
Mt 10.16; Jo 15.20; Fil 1.29; 1 Tess 3.3; 2 Tess 1.4;

2 Tim 3.2, 13; Eb 12.3; 1 Ped 3.14, 4.12, 5.9

¹ —Nah ikene inakni yinetni henne kahadbe aysawnemenek yis ka tuguhkis yihiyakemni. ² Aysawnemenek hiyeg ipukepyi agikutak gileglisakisnek. Apim ini igkis umehpey. Gitkis igkis kehne Uhokri gibetki. ³ Igkis keh ini mbayka yikak awaku igkis ka hiyak Wigwiy igkis kawnata hiyakun. ⁴ Nah akki inakni yit kahadbe ku aysaw in kahayak yit yis kiyé ku nah kuwis akkamnihni yit. Nah ka akki yit minikwak mmanawa nah aynete yikak.

Nah Tipik Adahanikwa Awahkisne Nutipuh Atan

Jo 14.15

⁵ —Henneme kuri nah me tipikmet ta git nawahkisten. Yisme yuma pahapwinama yaytak nayaminetni amin ku kadahan nah atak atere. ⁶ Yis msekwe barukibet awaku nah ikí yinetni amin ntepkekni. ⁷ Henneme pugamawka nah tipik. In kabay yidahan. Hennewatbaki in. Ku nah ka tipik, nikwe ka hiyá igma yawayghetni danuh yit. Henneme ku nah tipik, nah awahkisri yimin.

Uhokri Gitip Dax Apit Guyaknikis Kane Uhokriyanpuma

Jo 6.44; 1 Kor 2.4; 1 Tess 1.5

⁸ —Ku aysaw ig yawayghetni danuh atan ig dax apit guyaknikis hiyeg kane Uhokriyanpuma. Ig akki huwewe gitkis ku igkis taraksapye. Ig akki huwewe ku nahnewa waditye. Ig akki huwewe ku nah detye adahan nah hiyak akak madikte gitaraksankis. ⁹ In huwewe ku igkis taraksapye

mmanawa igkis ka kamaxwa ta nupitit. ¹⁰ In huwewe ku nahnewa waditye mmanawa nahnewa danuh atere git Wigwiy, igkis ka hiyapun ay amadga inin akiw. ¹¹ In huwewe ku nah detye adahan nah hiyak akak gitaraksankis mmanawa nah kuwis hiyak gikak ner ku pariye gitaraksankis ahawkri.

*Uhokri Gitip Akki Nuhiyakemni Nukiythani
Gitkis Uhokriyanpu*

¹² —Muweke kaayhsima arikna akiw adahan nah akki yit henneme yis kote ikte adahan pukuhpin. ¹³ Ka sam. Aysawnemenek Uhokri Gitip danuh atannek. Ig akkamnih madikte yitnek. Ig apanenekwa ekkenenekwa ku pariye hiyakemniki inyerwatnene. Mmanawa ka giwnteknewatma ig awna. Ig awna ku pariye ekkepka git. Ig akki yitnek madikte ku pariye nemnikumpiye. ¹⁴ Hawwata ig Uhokri Gitip kiyathasan ta yit. Mmanawa ig akki yit madikte nukiythani. ¹⁵ Madikte ku pariye Uhokri kadahan in ndahanwata. Inneki keh nah awna yit ku ig Uhokri Gitip ig akki nukiythani yit.

Jesus Akki Ku Ig Kannikaw Ariw Gimiremninek

¹⁶ Aytake ig Kiyapwiye Jesus awna ta wothu:

—Ka kebadima hawkri akiw yis ka hiyapun akiw. Henneme ariwnteke ini akiw ka kebadima hawkri akiw yis hiyapun akiwnek.

¹⁷ Usuh gikanuhnipwi timapni henne, usuh kinetihwene pawtak. Usuh awna:

—Mmahki ig awna inakni henne wothu? Mmahki ig awna: “Nah tipikwiye gimkanitwiye

Wigwiy?” ¹⁸ Mmahki ig awna: “Ka kebadima hawkri?” Wixwiy ka pukuha inakni giwn.

Hennewatbaki usuh awna.

¹⁹ Igme Kiyapwiye Jesus hiyakni ku usuh muwaka gayepten. Ig hiyapni henne, ig awna wothu:

—Mmah yis pukuhpakere ku kamin nah kineti-hwa yit? Nah awna yit: “Ka kebadima hawkri akiw adahan yis ka hiyapun akiw. Henneme ariwnteke ini akiw ka kebadima hawkri akiw yis hiyapun akiw.” ²⁰ Hennewatbaki in. Kuwewanek yis tihebdi, yis kadnibdi. Igkisme hiyeg kane Uhokriyanpuma apim ini igkis batekyes ginaktinkis. Yisme kadnibdi henneme aysawnemenek ini yikadniy wageswa adahan batekkanek. ²¹ In kewa pahapu tinobe eg pamakutekwiyobe eg kayah mmanawa kuwis guhawkanaprik danuh. Henneme ku aysaw eg kuwis sarayh guwenyan kuwis, eg ka kiyé gukayhan akiw mmanawa eg batek gunaktin ku samah gukamkayh kuwis amadgat wayk. ²² Yis hawwata kuri yis kayahnek apit yiakni henneme ka sam. Kuwewanek nah patiptakay akiwnek. Ayge nikwe yiakni bateke akiwnek. Ini batekka yuma pahapwinama hiyeg hiyá awiwhka yipititak. ²³ Apim ini hawkri ku samah ntipuh kuwis ay yipit yis ka ayapminan amin ariknawnama akiw mmanawa apim ini yis kuwis pukuhemni madikte.

Piriye kawnabay Giwaprik Jesus Jo 14.13

—Ku pariye kabayka yis ayá git Wigwiy nuwaprik ke wotbe nahnebe aygebe ayepne git ig ikí ta yitnek. Ihanabay inakni nuwnhu.

Hennewatbaki in. ²⁴ Yis kote ayapte git ariknawnama nuwaprik. Ayapnabay kabayka ta git Uhokri. Ayge nikwe in ikaka yitnek kahadbe yis kadahan kaayhsima batekka. ²⁵ Nah kinetihwa yit kuri akak yuwit patuwesbuhka henneme aysawnemeneh nah kinetihwa yit akak yuwit ka patuwesbuhkama akiw. Apim ini nah kinetihwa gimin Wigwiy yit huwewe. ²⁶ Apim ini hawkri yis ayánek kabayka git Wigwiy nuwaprik. Yis ka ayapni nuthu adahan nahme ayá git Wigwiy yidahan. Yiswa ayapni git. ²⁷ Mmanawa Wigwiy igwa batek yikak awaku ku samah yis batek nukakhu, yis iha ku nah ayta giwntekne Uhokri. ²⁸ Nah ayta atan amadgat inin hawkri, nah giwntak Wigwiy. Kuwewa akiwnek nah tipikwiye amadgatak inin. Nah diyuhe aterewata git Wigwiy.

Jesus Akki Ku Giwatnipwi Ikiswigne

Mt 26.31; Mk 14.27

²⁹ Usuh gikanuhnipwi timapni henne, usuh awna git:

—Kuri pis awna huwewe. Pis ka awna patuwesbuhkama yuwit. ³⁰ Kuri usuh hiyakni ku pis hiyak madikte arikna. Pis ka muwaka adahan hiyeg ayapi mmanawa pis kuwis hiyak ku pariye umawkan ta pit. Inneki keh usuh iha ku pis giwnteknewa Uhokri.

³¹ Igme Kiyapwiye Jesus awna wothu:

—Mmah inyerwatki ku yis iha inakni?

³² Timapnabay nuwnhu. Hawkri kabá danuh, in me danuhmet adahan yis madikte peke. Yis ibekhewbet adahan yidahanwa yipinwetwiye.

Yis ikiswennek nahwo pahapo. Kameki nah pahaponame mmanawa Wigwiy ay nukakhu. ³³ Nah ikene ini yinetni yit kahadbe yiaykni karisaw awaku ku samah yis kamaxwene ta nupitit. Ay amadga inin yis hiyapkiska mbeyne kaayhsima yitnek. Ka sam. Ka ba yi barukinama. Kuwis nah wanegbete yipetunyapu gihawkankis.

17

Jesus Piriyeckaw Gidahanwa

¹ Pisenwa gawnhan inakni yuwit ig Kiyapwiye Jesus sarayh gipecyi ta inut. Ig awna:

—Pa, kuwis nuhawkanaprik danuh. Kiyathasanaba pikamkayh marihwā pikamkayh kiyathasap hawwata. ² Kibeyne, pis iké nuthu ndatni adahan nah kumadukene madikte hiyeg amadgayapu inin. Ayge nikwe nah keh nuhiyegapu nerras ku pariye pikan nuthu igkis aymuhwa pimun adahan apanenekwa. ³ Pisnewa igyerwatnene Uhokri. Yuma pahapwinama kema pisma. Nahme pawahkisni Jesus Cristo. Ini ku samah igkis hiyakpi ini ku samah igkis hiyakun, innewa ku pariye keh igkis aymuhwa pimun adahan apanenekwa. ⁴ Pa, kuwis nah kiyathasap ay amadga inin. Nah kuwis pisenwa akak pannipwi madikte ku pariye pikehkisni nuthu. ⁵ Kuri Pa, nah tipikwiye ta pimkanit. Uyá kiyathasan ayge pimun hawwata ku samah wis kiyathaka ayge minikwak apit hawkri humaw.

Jesus Piriyeckaw Gidahankis Giwatnipwi

⁶ —Nah kuwis akkap ku samah pihiyakemni ta gitkis nukannuhnipwi ku pariye pikan nuthu

amadgatak inin. Igkis pidahan pisme ikepriks nuthu. Igkisme kuwis ihe piwn. ⁷ Kuri igkis hiyakni ku madikte ku pariye nah keh, nah keh piwntak. ⁸ Mmanawa nah kuwis akki gitkis madikte yuwit ku pariye pakkan nuthu. Igkisme ihpin. Igkis hiyakni ku nah inyerwa piwntekne. Igkis iha ku pisnewa nawahkisten. ⁹ Nah piriye pkaw gidahankis. Nah piriye pkaw kuri ka gidahankisma hiyeg ku pariye kane Uhokriyanpuma. Nah piriye pkaw gidahankis nerras ku pariye pikan nuthu. Mmanawa igkis pidahan. ¹⁰ Madikte ku pariye ndahan ignes pidahanwata. Madikte ku pariye pidahan ignes ndahanwata. Nah kiyathaka awaku ku samah igkis ndahan. ¹¹ Kuri nah ka msakwa ay amadga inin akiw. Nah atak ta pimkanit. Igkisme msekwe ay amadga inin. Pa barewpitye, uyá apuriwgikis ndahan akak madikte pannu ku pariye pis kuwis ikí ta nupitit. Igkisnewa pikan nuthu. Apuriwnigkis kahadbe igkis pahapwiwa pawtak hawwata ke wisbe. ¹² Ku samah nah aynete gikakkis ay amadga inin, nahnewa apuriwgikis akak ini pannu. Nah apuriwgikis madikte nukannuhnipwi ku pariye pikan nuthu. Yuma pahapwinama biyukne piw. Ignewa Judas Iskariyotis ku pariye ikaksaka adahanikwa biyukwili iggi biyukene kahadbe in kahayak ku samah pannasan awna. ¹³ Kuri nah atak ta pimkanit. Ku samah nah ay amadga inin nah kuwis ekke inakni pinetni ta gitkis nuhiyegapu kahadbe igkis msakwa batek ganaktinkis hawwata ke nahbe. ¹⁴ Nah kuwis akki piwn ta gitkis kahadbe igkis kannuh wew akak pihiyakemni. Ayge nikwe nerras kane Uhokriyanpuma amed-

genepwi inin igkis ka batek gikakkis. Mmanawa gihiyakemnikis ka patiptak gikakkis hawwata ku samah uhiyakemni ka patiptak gikakkis. ¹⁵ Pa, nah ka piriyeckaw adahan pis giweptenkisma amadgatak inin. Henneme nah piriyeckaw adahan pis gikapriwtenkis adahan igkis ka isaksaw arit mbayka. ¹⁶ Gihiyakemnikis ka patiptak gikakkis hiyeg kane Uhokriyanpuma amedgenepwi inin hawwata ku samah uhiyakemni ka patiptak gikakkis. ¹⁷ Uyá barewbetha gihiyakemnikis akak hiyakemniki ku pariye inyerwatnene. Ini piwn innawa hiyakemniki ku pariye inyerwatnene. ¹⁸ Ku samah pis awahkisun atan amadgat inin nahme kuri awahkiswigkis hawwata muwwapu amadga inin adahan igkis ekkenes pihiyakemni gitkis hiyeg. ¹⁹ Nah ikaw ta pit gidahankis kahadbe igkisme hawwata ikaw ta pit inyerwa.

Gidahankis Madikte Gihiyegapu

²⁰ —Pa, nah ka piriyeckaw gidahanwona nerras nukannuhnipwi. Nah piriyeckaw hawwata gidahankis ku pariye hiyeg aysawnemenek timepnepwi giwnkis ignes kamaxwa nupit hawwata akiw. ²¹ Nah piriyeckaw adahan igkis madikte humaw pahapwiwa pawtak hawwata ku samah nah pikak pis, Pa, wis pahapwiwa pawtak. Nah piriyeckaw adahan igkis hawwata pahapwiwa ukak kahadbe hiyeg kane Uhokriyanpuma amedgenepwi inin kahadbe ignes iha ku pisnewa ku pariye nawahkisten. ²² Pa, kuwis pis ikí nukiythani. Kuri nahme ikí ini nukiythani ta

gipititkis nuhiyegapu kahadbe igkis pahapwiwa pawtak hawwata ke wisbe. ²³ Nahme pahapwiwa gikakkis. Pisme pahapwiwa nukakhu. Nah ikí gikiythanicis kahadbe igkis humaw inyerwa pahapwiwa pawtak. Kahadbe hiyeg kane Uhokriyanpuma amedgenepwi inin igkis hiyapni henne, igkis hiyakni ku pisnewa nawahkisten, kahadbe igkis hiyakni ku pis batek gikakkis hawwata ku samah pis batek nukakhu. ²⁴ Pa, nah muwaka nuhiyegapu ku pariyé pikan nuthu nah muwaka igkis msakwa umun ku kiney wis msakwa kahadbe igkis hiyap ayge ku samah pis kiyathasan. Mmanawa pis batek nukakhu ku samah yumahte hawkri. ²⁵ Pa waditye, nerras kane Uhokriyanpuma amedgenepwi inin igkis ka hiyakpi. Henneme nah hiyaknap. Nerrasme nuhiyegapu ku pariyé pikan nuthu igkis hiyakni ku pisnewa nawahkisten. ²⁶ Nah kuwis akkap ku samah pihiyakemni gitkis. Aysawnemenek nah akkap gitkis akiwnek kahadbe igkis batekak pawtak hawwata ku samah pis batek nukakhu. Kahadbe igkis iwenes nuhiyakemnitnen nuwntak.

18

Jesus Kamaxwika

Mt 26.47; Mk 14.43; Lk 22.47

¹ Pisenwa inakni gipigyeckawni ig Kiyapwiye Jesus awna wothu gikannuhnipwi:

—Uyay atak atere amutripwit.

Usuhme kaytwa giwn:

—Uyay.

Usuh tipik manuke pahatra parewni makerepye kewye Sedroh. Ayge amutripwi. Atere usuh pareke.

² Ig Judas Iskariyotismin, ner kamaykistinene Kiyapwiye Jesus, ig hiyak ku kiney ini iwetrit mmanawa ig Kiyapwiye Jesus gibetki atere ukakhu usuh gikannuhnipwi.

³ Ayge nikwe ig Judas Iskariyotismin danuh atere. Ig waxene pahabunad hiyegad atere. Nerras hiyeg igkis suwtat gikakkis muwpegpiyene gisandagmakis. Igkis iwatit gidahankis nerras muwpeg kiyatyepwi gidahankis nerras farisewkis. Igkis atere akak abukri akak ah kadawempiye akak giwahrakis.

⁴ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig atere patiptakigkis. Ig kuwis hiyak madikte ku pariye danuhne gitmet. Ig danuh atere, ig awna gitkis:

—Pariye yipecpan?

⁵ Igkisme kaytwa giwn:

—Jesus nazaréyene.

Igme awna gitkis:

—Nahnewa ay.

Ig Judas Iskariyotismin ner kamaykistinene Kiyapwiye Jesus ig tabir ayge gikakkis nerras hiyeg.

⁶ Igkis timapni henne inakni giwn, “Nahnewa ay”, igkis ayguhwe, igkis tuguhbet waykboit.

⁷ Pase igkis kannikewbet akiw ig ayaprikis akiw:

—Pariye yipecpan?

Igkisme kaytwa giwn:

—Jesus nazaréyene.

⁸ Igme awna gitkis:

—Kuwis nah ku awna yit: “Nahnewa ay.” Ku nah yiipegpan, isaksanabay nukannuhnipwi ites tipikte.

⁹ Ig awna inakni henne kahadbe in kahayak ku samah giwn kaksa ku samah ig awna git Uhokri: “Nah ka biyuksa pahapwinama hiyeg ku pariye pikani nuthu.”

Pedru Ihuk Pahapwi Awayg Gitaybi

Mt 26.51; Mk 14.47; Lk 22.50

¹⁰ Pahaye adahan ig kiyapwiye Simawh Pedru wiwhe giponyaga ku kakak ig ayta. Ig huwip-wihe pahapwi ibukti gidahan ner muwpegpiyene gikiparakis. Giw Mawku.

¹¹ Ig Kiyapwiye Jesus hiyapni henne, ig awna git Pedru:

—Paris piponyaga ta pibutikminat. Ka muwaka xuwahun giwkis. Adahanikwa ini mbeyne Nighu awahkisun. Mmah pipewkan nah ka amapin?

¹² Ayteke nerras suwtat gikak gikiparakis gikakkis muwpegpiyene gisandagmakis igkis kamaxe Kiyapwiye Jesus. Igkis wanakmine giwan.

¹³ Ayteke igkis waxwig ta gipetunat amekene Anás. Atere kit igkis waxwig. Ig amekene Anás ig amekene Kayfás gimawhkig. Igme amekene Kayfás ig muwpegpiyene gikiparakis adahan ini peheknene kamukri.

¹⁴ Ignewa ku pariye amakohnokwa awna ku pi kabayte pahapwiwa awayg miyá mpinekata madikte hiyeg miyarap.

Pedru Wihwa Giw Jesus

Mt 26.69; Mk 14.66; Lk 22.55

15 Ku samah nerras hiyeg waxenete Kiyapwiye Jesus ta gipetunat amekene Anás, ig kiyapwiye Simawh Pedru makeknene gihapukis butte. Nah João nah hawwata makeknene gihapukis. Igkisime hiyeg danuh atere amekene Anás gipin. Igkis pareke atere gipinbukut. Nah hawwata pareke aterewata. Ig muwpegpiyene gikiparakis ig nuhiyekten. Nikwe gihiyega isakse nah parak.

16 Igme kiyapwiye Pedru msekwe aytonte aranwatak yar alappota kabaywaktak. Nah hiyapni henne, nah awna gut ku pariye apuriwkeputno lappot:

—Uyá isaksa nukebyi parakte hawwata.

Henne eg paraksig.

17 Aytake no tino apuriwkeputno lappot eg awna git kiyapwiye Pedru:

—Mmah ka pisnama hawwata ner awayg gikannuhni?

Igme kaytwa guwn:

—Ka nawhnama.

18 Aytake ig atak tabir ahumwa tiket. Nerras muwpeg gibukpig gikakkis gihiyegapu igkis hamah eggutiket ayge mmanawa ayge kaayhsima kisepikri. Igkis tabirbet ayge awehewnikis. Igme kiyapwiye Pedru hawwata tabir atere awahpusewnata.

*Jesus Ay Gipetun Muwpegpiyene Gikiparakis
Mt 26.59; Mk 14.55; Lk 22.26*

19 Apimwata ini nerras muwpeg gisandagma-pukis waxe Kiyapwiye Jesus ta gipetunat amekene Anás. Igme amekene Anás ig

muwpegpiyene gikiparakis. Ayge ig ayapte Kiyapwiye Jesus. Ig ayapri:

—Pariyeki pikannuhnipwi? Pariyeki pinetni gitkis?

20 Igme kaytwa giwn:

—Nah ka ayamawnama adahan nah kannuh-hekne. Nah kannuhhekne giwtrikneswa madikte hiyeg. Nah kannuhhekne ku kiney judeyenepwi pahadgupu. Nah kannuhhekne ayhté agiku leglis, ayhté agiku Uhokri Gipin. **21** Mmahki pis aypun amin nnetni gitkis hiyeg? Pis ka kis aypun. Kiskama yis ayá hiyeg ku pariye timepnepwi nuwnhu amin ku pariye nnetni gitkis. Igkisnewa hiyak ku kamin nah kinetihwa.

22 Pahapwi muwpeg gisandagma ayge gihumwa Kiyapwiye Jesus ig timani inakni giwn henne, ig biyuhpig. Ig awna git:

—Mmahki pis kaytwa giwn muwpegpiyene gikiparakis henne?

23 Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ku inakni nuwnhu ka kibeynema yuwit, uyá akki wothu. Henneme ku nah awna kibeyne yuwit, mmahki pis biyuhun nikwe?

24 Igme amekene Anás hiyapni henne, ig ka hiyá gisamanak. Ayteke nikwe ig awahkiswig gidukwenewa mawanmine ta gimkanit ner muwpegpiyene gikiparakis pahapwiwa akiw kewye Kayfás.

Pedru Wihwa Giw Jesus Akiw

Mt 26.71; Mk 14.69; Lk 22.58

25 Apimwata ini kiyapwiye Simawh Pedru gidukwenewa tabirnene ayge kabaywak

awahpusewne. Ayteke nikwe nerras hiyeg ayge awna git:

—Mmah ka ba pisnama gaytakkis ner awayg gikannuhnipwi?

Igme wihwe giw Kiyapwiye Jesus. Ig awna:

—Ka nawhnama.

²⁶ Ayteke pahapwi muwpegpiyene gikiparakis gibuk awna git kiyapwiye Pedru. Ig gikebyi ner awayg ku pariye kiyapwiye Pedru ihuke gitaybi. Ig awna git:

—Nah hiyapi ayhté amutripwi gikak ner awayg.

²⁷ Igme kiyapwiye Pedru wihwe giw Kiyapwiye Jesus akiw. Nikwenéwa pahapwi takarak awna.

Jesus Ay Gipetun Pilatus

Mt 27.1, 11; Mk 15.1; Lk 23.1

²⁸ Ayteke ariwnteke ini kibeyweke nerras muwpegpiyene gisandagmapukis waxe Kiyapwiye Jesus agikutak amekene Kayfás gipin. Igkis waxwig ta gipinwat ner hiyaptigi romayene. Henneme igkis ka parak atere gipinekut. Mmanawa igkis ka hiyá igkisma pasamrak akak hiyeg romayene abet gipetrakis. Waké igkis pasamrekwiye gikakbe, gitkiskam igkis patehwepye. Nikwekam ka ikkam adahan igkis fetya.

²⁹ Ayteke ig ner hiyaptigi romayene pes gipetunatkis. Giw Pilatus. Ig awna gitkis:

—Kapatraki yis kamiye ner awayg?

³⁰ Igkisme awna git:

—Waké ig ka kakehniyema, usuh ka waxrikam ta pipetunat. Amawka pis hiyak gikak. Amawka pis umahkiswig.

31 Igme amekene Pilatus timapni henne, ig awna gitkis:

—Yiswa hiyak gikak. Iwapnig. Hiyaknabay gikak ku samah yis hiyeg judeyenepwi yihiyakemni.

Igkisme kaytwa giwn:

—Kawa. Usuh muwaka ig umehpika. Minikwak usuh hiyeg judeyenepwi padakte kakehniye akak tip. Henneme kuri yis romayenepwi yikumadukan ka isaksa usuh judeyenepwi adahan usuh umahkis hiyeg kakehniye. Amawka piswa umahkiswig.

Hennewatbaki igkis awna.

32 Inneki keh in kahayak ku samah Kiyapwiye Jesus awna ku ig miyá amin giyakninek.

33 Ig amekene Pilatus timapni inakni giwnkis henne, ig pareke ta gipinekut akiw. Ig iwapkis Kiyapwiye Jesus ta gitiput. Igme danuh atere, igme awna git:

—Mmah pis hiyeg judeyenepwi gikiparakis?

34 Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Kitak pis utí inakni yuwit? Ba piwnteknewatma ba kawk ba giwntakkisma nawenépwi hiyeg?

35 Igme amekene Pilatus kaytwa giwn:

—Mmahki nah ayapi nuwnteknewa? Nah ka judeyenema. Inakni giwntakkis piyakipwi judeyenepwi. Nerras muwpeg kiyatyepwi igkisnewa ikepi ta nuwakuit. Pariyeki pikehni gikakkis?

36 Igme kaytwa giwn:

—Nahnewa gikiparakis henneme nah ka kema ikiparat amedgenema inin. Waké nah

gikiparakis ke ikiparatbe amedgene inin, nikwekam nuhiyegapu keryekiskam adahan nah ka kamaxka gapitkis judeyenepwi gimuwpegakis. Henneme nukumadukan ka ariwntakma inin hawkri.

³⁷ Ig amekene Pilatus timapni henne, ig awna:

—Mmah pis pahapwi ikiparat nikwe?

Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Hennewa ku samah pis awna. Nah waypuka amadgat inin adahan nah humaw hiyeg gikiparakis. Nah ayta amadgat inin adahan nah ekkene hiyakemniki ku pariye inyerwatnene. Madikte hiyeg ku pariye batekye akak hiyakemniki ku pariye inyerwatnene, ignes timap nuwnhu.

³⁸ Ig amekene Pilatus timapni henne, ig awna:

—Pariyepahki ini hiyakemniki inyerwatnene?

Pisenwa gawnhan inakni yuwit, ig pes akiw ta gipetunatkis nerras judeyenepwi giwewkistenkis. Ig danuh atere, ig awna gitkis:

—Nah ka utí mbaynama gikehni. Ku apim inin yis fetya adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri wiwhkisiyiye yahawkripwi giwakutakkis hiyeg ejituyenepwi. ³⁹ Mpuse yipetra henne yis yibetki adahan nah isahkis apim ini pahapwi awayg ku pariye paraksepclare. Ba yis muwaka nah isahkis ner ikawparinene yikipara judeyenepwi?

⁴⁰ Igkisme timapni henne, igkis madikte kabiman git:

—Kawa. Ka ignama. Uyá isahkis udahan Bahabás.

Hennewatbaki igkis kabiman. Ig Bahabás ig amepye.

19

*Jesus Mahipwihpika Gapitkis Suwtat
Mt 27.27; Mk 15.16*

¹ Ayge nikwe ig amekene Pilatus iwapkise Kiyapwiye Jesus. Ig biyuhkiswig akak tigay ta gitkis gisuwtatapu.

² Apim ini gisuwtatapu awna:

—Uyay arehwa gikak. Uyay kawihkis gikawihni ta gipitit kewa ukiparawiybe ku samah ig kawih dagam duruweh akak gisuwpren karukri wahano.

Ayteke nikwe igkis imepe puduku, igkis keh gisuwpren nikak. Igkis kawihkisni ta gitewharit. Igkis kadagmanepri akak pahak dagam duruweh.

³ Ayteke igkis mahipwihpig. Igkis awna git:

—Aa kiyapwiyat, kibeyne pis ay kuri. Pis judeyenepwi gikiparadkis.

Akak ini igkis biyuhbokepri.

*Jesus Daddahkiswika
Mt 27.22; Mk 15.9; Lk 23.20*

⁴ Pisenwa nikwe ig amekene Pilatus pes ta gipetunatkis nerras hiyeg akiw. Ig awna gitkis:

—Ipegnay ayta. Kuri nah waxwasepri ayta yipetunat adahan yis hiyakni ku nah ka utí arik-nawnama gikehni mbay. Ka kis adahan nah umahkisri.

⁵ Ig Kiyapwiye Jesus pes atere. Gisuwpren puduku ay gitewha. Ig kadagmanpit akak gidagmanpit duruweh. Ayteke nikwe ig amekene Pilatus awna ta gitkis hiyeg:

—Ipegnay gimkat ner awayg. Akayih. Ikeypi kuri yis hiyapkis mbeyne git.

6 Igkisme muwpeg kiyatyepwi gikakkis gisandagmapukis igkis hiyapni henne, igkis kaytwa giwn:

—Uyá daddahkiswig udahan! Uyá daddahkiswig!

Igme amekene Pilatus kaytwa giwnkis:

—Yiswa iwapi. Yiswa daddahgi. Mmanawa nah ka utí ariknawnama gikehni mbay.

7 Igkisme judeyenepwi giwewkistenkis kaytwa giwn:

—Usuh judeyenepwi kadahan ukumadukan. Inakni ukumadukan awna ku amawka ig umeh-pika apatra ku samah ig ikawparinene ku ignewa Uhokri gikamkayh.

8 Igme amekene Pilatus timapni henne ku ig ikewne Uhokri gikamkayh, ig apisasew kaayhsima akiw.

9 Aytéke nikwe ig pareke ta gipinekut akiw. Ig iwapkis Kiyapwiye Jesus atere. Aytéke ig awna git:

—Pariyenekap?

Igme Kiyapwiye Jesus ka kaytwa giwn.

10 Ig amekene Pilatus hiyapni henne, ig awna git:

—Mmahki pis ka kaytwa nuwnhu? Ka ba pis hiyaknima ku nah kadahan ndatni adahan pisahkiswitni, nah hawwata kadahan ndatni adahan pidaddahkiswitni?

11 Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Igwa Uhokri inugikyene iki pit ini pidatni. Nikwe ner ku pariye ikepun ta piwakuit iggi gitaraksan pi kiyste ariw pitaraksan mmanawa ig

yuma gidatni giwntak Uhokri adahan ig nukepten piwakuit.

¹² Aytēke ariwntak inakni giwn, ig amekene Pilatus ipegminene gihiyakemni adahan ig hiyak ku samahpa ig isahkiswig ariw ini. Henneme nerras judeyenepwi giwewkistenkis ka isaksig. Ku aysaw ig diyuuh ta gipetunatkis igkis kabimanape git. Igkis awna:

—Ku pis isahkiswig, nikwe in arakak ku pis ka batek gikak pikipara kiyapwiye Sésar. Mmanawa ku pahapwi ikaw hiyeg gikiparakis, amun ini nikwe ig siguhne kiyapwiye Sésar. Ku pis isaksa Jesus ikaw hiyeg gikiparakis, nikwe kiyapwiye Sésar dagawne pitnek.

¹³ Ig amekene Pilatus timapni henne, ig pes ta amadgat ini iwetrit kewye “Tippahaki”. Inakni giwnaprikkis judeyenepwi kewye “Gábata”. Ig batahkiswa atere amadgat gepwi adahan ku kiney ig hiyekne gikakkis hiyeg.

¹⁴ Aytēke nikwe ig awna ta gitkis nerras muwpeg kiyatyepwi. Giwn:

—Ipegnay gimkat ner yikipara.

Ig awna inakni kabá puwip kamuw abet ini hawkri ku kabet hiyeg judeyenepwi umah muttuhyan adahan igkis ahegbetewnes adahan gipetrakis adahan kiyene ku samah minikwak Uhokri umahkis muttuhyan gidukwenaprikkis amekenegben kahadbe ig giwiwhkiswitnikis giwakutakis hiyeg ejituyenepwi.

¹⁵ Igkisme timapni henne, igkis kabiman git:

—Ka ba isahkisri! Daddahkisnig!

Igme amekene Pilatus awna gitkis:

—Mmah yis muwaka nah daddahkis yikipara?

Igkisme muwpeg kiyatyepwi kaytwa giwn:
—Ignewa kiyapwiye Sésar ukipara.

¹⁶ Igme timapni henne, ayge nikwe ig matiwniswe. Ig ikepri ta giwakuitkis gisuwttatapu adahan igkisme gideddehpitni. Ayteke nikwe igkis iwepri igkis hiyuhkise giyakni git.

*Jesus Deddehpika Aminat Giyakni
Mt 27.32; Mk 15.21; Lk 23.26*

¹⁷ Ayteke ig Kiyapwiye Jesus hiyuhwe akak giyakni, ig tipikepka apititak ini paytwempu ta apitit pahá waxri imuhgipitnene kewye “Waxri Hiweg Gaptiwpitwiye”. Inakni giwnaprikkis judeyenepwi kewye “Gówgota”.

¹⁸ Igkis danuh atere, ayge igkis deddehpig ta aminat giyakni. Igkis tabirasepri ay giyebikis piyana gikebyikis awaykemni. Igkisme amin giyaknikis ayge gihumwa, igme pakwa giyebikis.

*Kagta Daddahka Aminat Giyakni
Mt 27.37; Mk 15.26; Lk 23.38*

¹⁹ Ayteke ig amekene Pilatus tamakse pahak kagta adahan arekhetni ku pariye gikehnitnene ta gitkis hiyeg. Ig daddahkiswin ta aminat Kiyapwiye Jesus giyakni. Amadgatak ini kagta awna: “Ig Jesus Nazaréyene Ig Judeyenepwi Gikiparakis”.

²⁰ Ini waxri imuhgipitnene ku kiney Kiyapwiye Jesus deddehpika in kennesa arimkat paytwempu Jerusalém. Ayge nikwe kaayhsima hiyeg danuh atere, ignes ipegboha ini kagta. In tamakka giwnaprikkis mpana gikebyikis hiyegpiyenepwi judeyenepwi giwnaprikkis, romayenepwi giwnaprikkis, grésiyenepwi giwnaprikkis.

21 Nerras muwpeg kiyatyepwi hiyapni henne, igkis awna git amekene Pilatus:

—Ka muwaka tamakkis henne ku ig judeyenepwi gikiparakis. Ka ignama. Uyá tamak ku ig he ikawparinen ku ig judeyenepwi gikiparakis.

22 Igme amekene Pilatus kaytwa giwnkis:

—Ku pariye nah tamakkise hennewa in msekwe kuri.

Suwtat Ibakha Jesus Gikawihni Pawtak

Mt 27.35; Mk 15.24; Lk 23.34

23 Nerras suwtat pisenwa gidaddahnikis, igkis iwé Kiyapwiye Jesus gikawihni. Igkis ibekhepni pawtak mpuse gipuriwkis nerras paxniknene gikebyikis suwtat. Gisimsanen msekwe. In yuma nipodrak. In kehka he kamisnen.

24 Igkis hiyapni henne, igkis kinetihwa pawtak. Igkis awna:

—Uyay ka sigkebdihni. Uyay arehwa akak tip adahan wixwiy hiyá ku pariye kabunuganen iggi adarihpitni.

Ayge nikwe igkis arehwa akak tip. Igkis kehne henne, metakwa in kahayak ku samah Uhokri gannasan minikweknene awna. In awna:

“Igkis ibekhe nukawihni pawtak. Igkis arehwa akak tip adahan hiyá ku pariye kabunuganen iggi darihpkiye nsimsa.”

Hennewatbaki ig Uhokri gannasan awna.

Jesus Apuriwkis Ginag Ta Git João

25 Ayge tinogben tabirbet kennesa gihumwa Kiyapwiye Jesus giyakni. Ginag tabir ayge payak gukak gusamru, gukak pahapuwa kiyapuno Mahi

akiw ku pariye kiyapwiye Kilopas gihayo, gukak kiyapuno Mahi Madalena.

²⁶ Ig Kiyapwiye Jesus hiyá ginag tabir ayge. Ig hiyapun nah João hawwata nah ayge kennesa guhumwa. Ayge nikwe ig apuriwkis usuh pawtak. Ig awna gut ginag:

—Kiyapuno, ig ner humaw nuwenyan hawwata ke pikamkayhbe.

²⁷ Atyeke ig awna nuthu:

—João, no humaw pinag kuri.

Ariwntak ini nah amapig adahan eg msakwa ay nupineku.

Jesus Miyap

Mt 27.45; Mk 15.33; Lk 23.44

²⁸ Pisenwa inakni giwn, Kiyapwiye Jesus hiyakni ku gannipwi amadga inin kuwis pisenwa. Atyeke ig awna:

—Nah arabyu un.

Ig awna inakni henne kahadbe in kahayak ku samah Uhokri gannasan minikweknene kineti-hwa gimin.

²⁹ Ayge pahá atiy kipun akak win suwiyweye. Igkis hiyeg ayge igkis hiyapni henne, igkis iwé pahá arikna ku pariye mtibetnene. Igkis subuk-win ahakwat ini win adahan anugasene. Igkis iké akisugik pahat ahesa kewye “isoppu”. Pisenwa igkis tarekwin ta giviygikut Kiyapwiye Jesus.

³⁰ Igme amapin. Atyeke ig awna:

—Madikte ku pariye gimawkanitnene nawahk-isten in kuwis pisenwa.

Ayge ig kuwigihwe gitew. Giyakek madike. Ig miyap.

Jesus Digistepka Akak Lans

³¹ Ayge nikwe kenesa adawnhan samdi. Nerras judeyenepwi giwewkistenkis hiyapni henne, igkis atak ta git amekene Pilatus. Igkis danuh atere, igkis awna git:

—Dunihkispinaba gibagwankis nerras awaykemni aminene giyaknikis adahan iwawha gimiremnikis kahadbe igkis wiwhpika aminatak giyaknikis apit samdi danuh.

Igkis awna inakni henne awaku igkis ka muwaka gipitkis msakwa ay amin giyaknikis abet samdi. Mmanawa ini samdi apitmin madikte hawkri adahan gipetrakis. Igme amekene Pilatus ihe giwnkis.

³² AYTEKE nikwe gisuwtatapu piyana gikebyikis tipik danuh atere ku kiney igkis awaykemni dad-dahka. Igkis dunihe gibagwan ner pitatyé awayg. AYTEKE igkis dunihe gibagwan ner ku pariye dad-dahka payak gikak.

³³ Henneme ku aysaw igkis danuh ta git Kiyapwiye Jesus adahan giduhnepten, ayge igkis hiyapri ayipa gimirenni kuwis. Igkis hiyapni henne, igkis ka dunih gibagwan.

³⁴ Henneme pahapwi gaytakkis digiswig gimuhrik akak pahat “lans” kurumri. Migat akak un pes aYTEKE.

³⁵ Nah João ekkene yit ku pariye nah hiyá akakwa nuwtyak. Nah ekkene yit inetit ku pariye inyerwatnene. Nah hiyakni ku in inyerwa. Nah akkin yit kahadbe yis kamaxwa ta gipitit Kiyapwiye Jesus.

³⁶ Ini ku samah gibagwan ka dunihka in kahayak hawwata ku samah Uhokri gannasan

minikweknene kinetihwa gimin ig muttuhyan ku pariye umehpika gidukwenaprikkis hiyeg. In awña:

“Yuma pahatnama gipit dunihkanek.”

³⁷ Inme ku samah ig digiswika akak lans in hawwata kahayak ku samah gannasan kinetihwa amadgatak nawenéwa iwetrit. In awna:

“Igkis ipeg ta gimkanit ner ku pariye gidigsankis.”

Jesus Apuhpika

Mt 27.57; Mk 15.42; Lk 23.50

³⁸ Ariwnteke ini pahapwi awayg giw José arimatéyene danuh atere. Ig pahapwi gaytakkis Kiyapwiye Jesus gikanuhnipwi henneme ig ka akkaw awaku ig apis gibohrikis nerras judeyenepwi giwewkistenkis. Ig hiyapni henne ku samah ayipa gimiremni, ig tipik danuh atere git amekene Pilatus. Ig awna ta git:

—Kiyapwiye, uyá amnihun isaksan adahan nah atere iwepye amekenemni Jesusmin gipit.

Igme amekene Pilatus kaytwa giwn:

—Bariká. Iwepnika.

Ig kiyapwiye José timapni henne, ig tipik wiwhpiye Kiyapwiye Jesus gipit aminatak giyakni.

³⁹ Igme ner kiyapwiye Nikodémus ku pariye minikwak danuh git Kiyapwiye Jesus tiyegim, ig atere gihapti kiyapwiye José arimatéyene. Ig ewk pohowku madikwa (50) ahehtet ah amar kuwk-waki kewye “miha” akak ah adidkan kuwkwaki kewye “aloés”.

⁴⁰ Igkis danuh atere, igkis wiwhe Kiyapwiye Jesus gipit aminatak giyakni. Igkis wanakminepri akak kamis seyne barewbetye payak akak ini

ah amar kuwkawki adahan gimihetni ku samah hiyeg judeyenepwi gihiyakemnikis.

41 Pahayku amutripwi ayge kenesa arimkat ku kiney Kiyapwiye Jesus deddehpika. Ayge amutripwi pahayku imewti nukune ku pariye kote kawihkahte.

42 Igkis hiyapni henne, igkis awna:

—Ini imewti kenesa. Uyay iwawhaw sarayh gipit atere, mmanawa amawka ku wis barewpi-thaw apit samdi danuh.

Atere igkis sarayhe Kiyapwiye Jesus gipit.

20

Jesus Kannikew

Mt 28.1; Mk 16.1; Lk 24.1

1 Ayteke paka abet kabeyweke msanpew kap-wihte eg kiyapuno Mahi Madalena danuh atere arit Kiyapwiye Jesus gimew. Ayge eg hiyá gimew asabwat ayipa wokepka.

2 Eg hiyapni henne, eg sigise eg danuh ta git kiyapwiye Simawh Pedru. Nah João ayge gikak. Eg awna ta wothu:

—Igkis wiwhe Ukiparawiy agikutak gimew. Usuh ka hiyak ku kite igkis sarayhpig.

3 Ig kiyapwiye Pedru timapni henne, ig tipik atere. Nah hawwata tipigwata. Usuh atere iwasene gimew.

4 Usuh piyamate sigise atere. Nah pi sigiste giw kiyapwiye Pedru. Nah kit danuh giw.

5 Nah darakaw nah iwasa atere, nah hiyá Kiyapwiye Jesus gidagmanpit kihubete agiku gimew. Henneme nah ka parak atere.

6 Igme kiyapwiye Pedru danuh nuhapuh butte akak giparakan. Ayge ig hiyá gidagmanpit ki-hubete **7** payak akak giwanratiw. Henneme ini giwanratiw ka kennesnima arimkat gidagmanpit. In kahimuke aparayewa niw.

8 Nah hawwata ku pariye kit danuh nah pareke atere butte. Nah iwasa yumahe gipit ayge. Ayge nah ihe ku ig Kiyapwiye Jesus kuwis kannikew.

9 Mmanawa apit ini usuh kote pukuhpate ini Uhokri gannasan minikweknene ku samah in awna ku amawka ig kannikaw ariw gimiremni.

10 Aytéke pisenwa usuh tipik ta upinekut.

Jesus Hiapkiswa Gut Mahi Madalena

Mt 28.9; Mk 16.9

11 Egme kiyapuno Mahi Madalena danuh atere ku kiney ig sarayhpika, eg tabir ayge ahumwa gimew. Eg tihano ayge. Eg tihano, eg darakaw. Eg iwasa ta agikut gimew.

12 Ayge eg hiyá piyana gikebyikis ahj kasimsapuwape seyne. Igkis batabdawak pahapwi git-whaptak pahapwime gikataptak ku kiney Kiyapwiye Jesus gidukwen.

13 Igkis awna ta gut:

—Kiyapuno, mmahki pis tihapu ayge?

Egme kaytwa giwnkis:

—Awaku igkis iwé nukipara. Nah ka hiyak ku kit igkis sarayhpig.

14 Eg awna inakni eg wagestaw eg hiyá Kiyapwiye Jesus ayge henneme eg ka hiyakriwa ba Jesusma ig.

15 Ayge ig awna ta gut:

—Kiyapuno, mmahki pis tihapu ayge? Pariye pipegpan?

Egme gupewkankam ku ig amutri akapriwtenkam. Eg awna git:

—Kiyapwiye, ku pis iwepri, uyá akki nuthu ku kit pis sarayhpig kahadbe nah tahhan iwepri.

¹⁶ Igme Kiyapwiye Jesus kanum guw.

—Mahi.

Eg timapni henne eg wagestaw. Eg murotpi git. Eg awna guwnaprik:

—“Rabôni”.

Inakni wownaprikwiy “Kiyapwiye nukannuheten.”

¹⁷ Igme awna ta gut:

—Ka ba mpithan mmanawa nah kote wagahte ta git Nighu. Su ta gitkis nukebyupwi. Uyá akki gitkis ku nah me wagehe ta git Nighu ta gitwata Yig, ta git nuwohkiga, ta gitwata yiwohkiga.

¹⁸ Eg timapni henne eg tipik ayta wothu. Eg danuh ta wothu, eg awna:

—Nah kuwis hiyá Ukiparawiy.

Ayge eg akki wothu inakni ku pariye Kiyapwiye giwn gut.

Jesus Hiyapkiswe Ta Gitkis Gikannuhnipwi

Mt 28.16; Mk 16.14; Lk 24.36

¹⁹ Abetnewa ini hawkri paka aygete usuh gikannuhnipwi pahadgupu agiku pahaykunene xam. Alappota sabutip mmanawa usuh apise gibohrikis nerras judeyenepwi giwewkistenkis. Pahaye adahan Kiyapwiye Jesus hiyapkiswe tabir ayge ubethu. Ig awna ta wothu:

—Uhokri gabay yikaknek.

20 Ig awna henne, ig ekke wothu giwak akak gimuhri. Ayge usuh bateke unaktin kaayhsima ku samah usuh hiyá Ukipara akiw.

21 Igme awna ta wothu akiw:

—Ka yi muwaka kiyimwihwa apit yiyakni. Ku samah Nighu kuwis awahkiswen, nah hawwata nah awahkisweynek.

22 Ig awna henne, ig puh ta upitit. Ig awna wothu:

—Amapanay Uhokri Gitip. **23** Kuri hiyawa yis awna gitkis hiyeg nuwntakwa. Ku aysaw yis akki gitkis ku Uhokri bayahminigkis ariw guitaraksankis, ayge nikwe igkis bayahminapka. Ku aysaw yis akki gitkis hiyeg ku Uhokri ka bayahminigkis ariw guitaraksankis, ayge nikwe igkis ka bayahminaka.

Jesus Hiyapkiswe Ta Git Tomé

24 Henneki ig Kiyapwiye Jesus hiyapkiswa wothu. Henneme pahapwi waytakhu usuh giwatnipwi kewye Tomé Abes ig ka hiyapri mmanawa ig yuma ayge apim ini ku aysaw Kiyapwiye Jesus hiyapkiswa wothu.

25 Atyeke nikwe usuh atere akki git. Usuh danuh atere, usuh awna git:

—Usuh kuwis hiyá Ukiparawiy. Ig kuwis kan-nikew akiw.

Igme kaytwa wown:

—Nah ka iha inakni. Ku ka nahwatma hiyá akakwa nuwtyak ini pudubdu adukwen giwaku, ku ka nahwatma idis nuwakhu ta agikut ini pudubdu adukwen, ku ka nahwatma idis nuwaku ta gimuhrikut, nikwe nah ka iha inakni yiwn aynesnima ku ig kannikew.

26 Aytēke ariwnteke ini adahan pahay paka akiw usuh pahadgupu agiku payt akiw. Ig kiyapwiye Tomé ayge ukakhu. Pahaye adahan, lappot sabutip, ig Kiyapwiye Jesus hiyapkiswe wothu akiw. Ig tabir ayge ubethu. Ig awna:

—Uhokri gabay yikaknek.

27 Ayge ig awna ta git kiyapwiye Tomé:

—Ipeg nuwakuit. Hiyawa pis uduk piwak atere kuri. Hiyawa pis uduk piwak atan numuhgikut hawwata akiw. Ka muwaka tuguhkis pikamaxwan. Kamaxwanaba ta nupitit.

28 Ig kiyapwiye Tomé hiyapni henne, ig awna git:

—Kiyapwiye, pisnewa nukipara. Pisnewa nuwohkiga.

29 Aytēke ig Kiyapwiye Jesus awna git:

—Tomé, pis kamaxwa nupitit awaku ku samah pis hiyapun. Henneme ignes ku pariye kane hiyapun igkis kamaxwa ta nupitit, ini gikamaxwankis pi kabayte mpiya pidahan. Aysawnemenek igkis utí kaayhsima kabaykanek.

Inakni Yuwit Tamakka Adahan Hiyeg Kamaxwa Ta Gipitit Jesus

30 Ig Kiyapwiye Jesus keh kaayhsima annut akiw ay wowtrik usuh gikannuhnipwi. Nah ka akkin madiktema amadgatak inin karta.

31 Henneme nah anniri inakni yuwit ku pariye nanhan kahadbe yis iha ku ig Kiyapwiye Jesus ignewa Cristo, ig Uhokri gikanyan adahan ukumaduketniwyi. Kahadbe yis iha ku ignewa Uhokri gikamkayh. Ku yis kamaxwa ta

gipitit, yis aymuhwanek gimun Uhokri adahan apanenekwa.

21

Jesus Hiyapkiswe Akigbimna Mahakwa

¹ Ariwnteke ini ig Kiyapwiye Jesus hiyapkiswe wothu usuh gikannuhnipwi akiw ayge akigbimna mahakwa kewye Tiberiyades. Nah akkite yit ku samah ig hiyapkiswa wothu.

² Usuh pahadgupu ayge. Ig kiyapwiye Simawh Pedru ayge ukakhu. Ig kiyapwiye Tomé Abes aygwata ukakhu. Ig kiyapwiye Natanael kanayene galiléyene ig aygwata ukakhu. Hawwata usuh piyana ukebyi amekene Zebedew gikamkayupwi usuh aygwata gikakkis. Piyana gikebyikis nawenépwi gikannuhnipwi ayge hawwata.

³ Aytéke nikwe ig kiyapwiye Simawh Pedru awna ta wothu:

—Nah atakte subukminate.

Usuhme kaytwa giwn:

—Usuh ataka pihapti.

Usuh tipik gihapti. Usuh sarayhwa ta amadgat umuh. Usuh subukminene hewke tiyegim. Kameki usuh kakamaxnime im pahapwinama.

⁴ Kabeyweke ig Kiyapwiye Jesus hiyapkiswe tabir akigbimna mahakwa. Henneme usuh ka hiyakriwa ba ignama Jesusma.

⁵ Ig kabiman wothu:

—Kamahad, ba yis kawin?

—Yuma.

⁶ —Subuknabay yitagmaya kihehaptak han pawkat. Ayge yis kawinnek.

—Ihkata nikwe.

Usuh subukmine utagmaya atere. Ayge nikwe usuh kakamaxni kaayhsima im. Kabahte usuh ka hiyá akahminak utagmaya.

⁷ Nah hiyapni henne, nah awna git kiyapwiye Pedru:

—Ig ner Ukiparawiy.

Ig kiyapwiye Simawh Pedru timapni henne ku ig Ukiparawiy, aynewa ig kawih gidagmanpit, mmanawa ig masimsa. Ig kawih gidagmanpit akak gitubkan gimkanit.

⁸ Usuhme atere amadga wahmun mmanawa usuh kennesa ihapkat. Muwaka adahan pohowku madikwa (50) iwanti adahan danuh atere.

⁹ Usuh danuh atere, usuh sarayhwa waxrim-pakat. Ayge nikwe usuh utí tiket amey akak im ayge nibet ariwtrik eggú tiket. Bugut hawwata aygwata ahumwa.

¹⁰ AYTEKE IG KIYAPWIYE JESUS AWNA WOTHU:

—Iwinay ariwntak yiwin.

¹¹ Ig kiyapwiye Simawh Pedru timapni henne, ig sarayhwa amadgat umuh. Ig kehe utagmaya waxrim-pakat kipun akak nopsadmin im. Madikawku madikwa gikebyikis akak pohowku madikwa akak mpana gawnakis (153). Im kaayhsima kameki utagmaya sigkame.

¹² Pisenwa nikwe ig Kiyapwiye Jesus awna wothu:

—Barubakay ax.

—Ahadye.

Yuma pahapwinama waytak kibowkaye ayapri ku pariyene ig awaku usuh hiyaknig ku ig Ukipara.

¹³ Igme Kiyapwiye Jesus atere ganwat tiket, ig iwé bugut ig ikepni wothu. Hawwata ig iké wothu im. Usuhme axni.

¹⁴ Ini amamnaput ig Kiyapwiye Jesus hiyapkiswa ta wothu ariwntak gikankawni ariw gimiremni.

Jesus Ayá Pedru Ba Ig Batek Gikak

¹⁵ Pisenwa waxni ig Kiyapwiye Jesus kinetihwa gikak kiyapwiye Simawh Pedru. Ig ayapri:

—Simawh, pis ku pariye kiyapwiye João gikamkayh, ba pis batek nukakhu mpiya madikte amadga inin?

Igme kiyapwiye Pedru kaytwa giwn:

—Ihi, Kiyapwiye. Pis hiyakni ku nah batek pikak.

Igme awna git:

—Ikapnaba ndahan nupigyanpu muttuh-piyene. Akkanaba nuwnhu ta gitkis nuhiyegapu ku pariye kotenene pukuhpate nuhiyakemni kabayhtiwatma.

¹⁶ AYTEKE NIKWE IG AWNA GIT APEYNIPYE AKIW. Giwn:

—Simawh, pis ku pariye kiyapwiye João gikamkayh, ba pis batek nukakhu?

Igme kaytwa giwn akiw:

—Ihi, Kiyapwiye. Pis hiyakni ku nah batek pikak.

Igme awna git:

—Apuriwnaba ndahan nupigyanpuisa muttuh-piyene nerras ku pariye kamaxwenepwi ta nupitit.

¹⁷ AYTEKE NIKWE IG AYAPRI AMAMNAPUTNE AKIW:

—Simawh, pis ku pariye kiyapwiye João gikamkayh, ba pis batek nukakhu?

Igme kiyapwiye Pedru kapusa barukiswe ayge awaku ku samah ig Kiyapwiye Jesus ayapri amamnaput akiw ba ig batekwatma gikak. Ig kaytwa giwn akiw:

—Kiyapwiye, pis hiyak madikte. Pis hiyakni ku nah batek pikak.

Igme Kiyapwiye Jesus awna git:

—Ikapnaba ndahan nupigyanpuisa muttuh-piyene akak nuhiyakemni.

Jesus Akki Ku Pariye Nemnikumpiye Git Pedru

¹⁸ AYTEKE IG AWNA GIT AKIW. GIWN:

—Kuri nah ikí pinetni. Minikwak pis tak-wayete pis kawih pisimsa pis wew ku kit pi-mawkan. Henneme aysawnemenek pis kiyap-winek pis isaksanek nawenépwí hiyeg adahan igkis keh gimawkankis pikak. Pis taraknek piwak adahan igkis kawihkis pisimsa adahan igkis pi-waxepten ku kit pis ka atekkere.

¹⁹ Ig awna inakni henne, ig ekkene git ku samah aysawnemenek igme umahkiswe giwnteknewa gidahan Uhokri gikiythani. Pisenwa gawnhan inakni yuwit ig awna git:

—Ikawnaba hawwata ke nahbe.

Jesus Ka Akki Ku Pariye Nemnikumpiye Nuthu

²⁰ AYTEKE IG KIYAPWIYE PEDRU WAGESTAW, IG HIYÁ PAHAPWIWA JESUS GIKANNUHNI IG WAYWE GI-HAPU. IGME NER KU PARIYE KIYAPWIYE JESUS BATEK GIKAK KAAYHSIMA KU PARIYE KUHWEKWA BETNENE GHUMWA KIYAPWIYE JESUS AYGE ARANWA AXTET, IG AYAPRI AMIN KU PARIYE GIKAMAYKISWITNI.

²¹ Ig kiyapwiye Pedru hiyapri ayge, ig ayá Kiyapwiye Jesus:

—Kiyapwiye, ya ner? Pariyeki danuhne gitnek?

²² Igme Kiyapwiye Jesus kaytwa giwn:

—Ka hiyá pisma hiyak nikak. Ku nahwa muwakapri ig msekwe ay nekwa ku aysaw nah diyuhnek akiw, ka hiyá pisma hiyak nikak. Pisnewa hiyak akak ku pis ikaw hawwata ke nahbe.

²³ Ariwnteke ini, inetit ibekhewpi gipuriwkis ukebyupwiy gimin ner gikannuhni ku ig ka miyati. Kameki Kiyapwiye Jesus awname ku ig ka miyati. Ig he awna: “Ku nahwa muwakapri ig msekwe ay nekwa ku aysaw nah diyuhnek akiw, ka hiyá pisma hiyak nikak.”

Jesus Keh Kaayhsima Annut Ku Pariye Kane Anhaka Amadgat Kagta

Jo 20.30

²⁴ Nah João ku pariye ekkene inakni inetit yit, ku pariye anniri inakni yuwit, nahnewa ner gikanuhni. Yis hiyakni ku inakni nnetni inyerwa.

²⁵ Ig Kiyapwiye Jesus keh kaayhsima annut akiw henneme nah ka anniri madiktema. Waké in annakekwiye amadga kagta, in humaw kaayhsima kagtakam. Nupewkan in ka kapitkam ay amadga inin hawkri pahakte.

Uhokri Gannasan New Testament in Palikúr

copyright © 1982 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Palikúr

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1982, Livraria Cristã Unida. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Palikúr

© 1982, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

e4018e63-d5cc-57be-a787-43c649addd6b